

ZTRACENÁ
GENERACE
Lukáš Vavrečka

Městská knihovna v Praze

půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...

nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...

pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...

poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...

podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna

Ztracená generace

Lukáš Vavrečka

Znění tohoto textu vychází z díla [Ztracená generace](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Pavel Mervart v Červeném Kostelci v roce 2017. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Lukáš Vavrečka: Ztracená generace), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 18. 8. 2023.

OBSAH

Autorská předmluva	9
1 Příпустné asymetrie <i>Vyprávění Milana Stránského</i>	11
2 Přivlastnění <i>Vyprávění Jakuba Hirsche</i>	13
3 Adam <i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	15
4 Andrea <i>Vyprávění Adama Kunce</i>	18
5 Špilas <i>Vyprávění Martina Kalenského</i>	20
6 Lítost <i>Vyprávění Andrey Kalenské</i>	23
7 Nehet <i>Vyprávění Markéty Kuncové</i>	26
8 Služba <i>Vyprávění Milana Stránského</i>	28
9 Ve čtyři <i>Vyprávění Lumíra Hůvra</i>	30
10 Nové sady <i>Vyprávění Adama Kunce</i>	31
11 Metro <i>Vyprávění Andrey Kalenské</i>	34
12 Sušenky a kostky <i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	36
13 O dopisech <i>Z rukopisu Jakuba Hirsche</i>	39
14 Pod Petrovem <i>Vyprávění Adama Kunce</i>	41
15 Útěky <i>Vyprávění Markéty Kuncové</i>	44
16 Popisovač <i>Z rukopisu Jakuba Hirsche</i>	47
17 Změny <i>Vyprávění Milana Stránského</i>	50
18 Podle předlohy <i>Vyprávění Lumíra Hůvra</i>	52
19 Velký povyk <i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	55
20 Kocouři na střeách <i>Vyprávění Jakuba Hirsche</i>	59
21 O holkách a jedech <i>Vyprávění Markéty Kuncové</i>	61
22 Salon Daguerre <i>Vyprávění Milana Stránského</i>	63
23 Proužek <i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	65
24 V zastoupení <i>Vyprávění Lumíra Hůvra</i>	68
25 Nad rukopisem <i>Ze vzpomínek autora</i>	72
26 Krabice <i>Vyprávění Adama Kunce</i>	77
27 Místnost <i>Vyprávění Milana Stránského</i>	81
28 Budapešť <i>Vyprávění Jakuba Hirsche</i>	86
29 Zlá Andrea <i>Vyprávění Martina Kalenského</i>	90

30	Prosinec	<i>Vyprávění Adama Kunce</i>	92
31	Ztracená generace	<i>Vyprávění Milana Stránského</i>	95
32	Sněhulák a víno	<i>Vyprávění Jakuba Hirsche</i>	98
33	Příběhy	<i>Ze vzpomínek autora</i>	103
34	Spánek	<i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	109
35	Blogerka	<i>Vyprávění Gertrudy Steinové</i>	112
36	Nůžky	<i>Vyprávění Jakuba Hirsche</i>	116
37	Za oba	<i>Vyprávění Andrey Kalenské</i>	120
38	Obě strany mince	<i>Vyprávění Lumíra Hůvra</i>	122
39	Přiznání	<i>Vyprávění Markéty Kuncové</i>	126
40	Hybatelé	<i>Ze vzpomínek autora</i>	127
41	Před svojí dcerou	<i>Vyprávění Adama Kunce</i>	130
42	Porcelán	<i>Vyprávění Andrey Kalenské</i>	133
43	Opona	<i>Vyprávění Milana Stránského</i>	135
44	První doslov	<i>Vyprávění Kláry Hirschové</i>	140
45	Druhý doslov	<i>Vyprávění Lumíra Hůvra</i>	142
46	Třetí doslov	<i>Vyprávění Adama Kunce</i>	146
	Ediční poznámka		148

*Svému synovi Edgarovi,
aby, až přijde ta správná chvíle,
poznal, jací bývali jeho rodiče*

*One day baby, we'll be old
oh baby, we'll be old
and think of all the stories
that we could have told*

Asaf Avidan: One Day

Autorská předmluva

O sepsání příběhu, jenž se vám zde předkládá, jsem byl požádán přáteli, s nimiž jsem se setkával v prostorách někdejšího Salonu Daguerre na počátku roku 2011. Avšak už koncem dubna téhož roku bylo jasné, že pro mne v této věci není cesty zpět. Vyprávění deseti účastníků mnohdy dramatických událostí a milostných víceúhelníků, která knihu pasují do pozice jakéhosi malého brněnského dekameronu, mne toho času zcela pohltila.

Vznikla tak *Ztracená generace*, jež se odehrává v období od června 2009 do podzimu 2012 a je zachycena jako soubor milostných fraktálů anebo také syrové svědectví o tom, kam až lze zajít ve snaze nic nezameškat. Ona pestrá mozaika se může čtenáři zprvu jevit nepřehledná. Avšak co je možné v životě považovat za skutečně přehledné a srozumitelné? Mezilidské vztahy jen stěží. Všechno chce svůj čas, tím spíše hledání vzájemného pochopení.

Přes veškerou snahu zachovat autenticitu jednotlivých výpovědí jsem však musel přistoupit na nemálo kompromisů, především z důvodu utajení identity skutečných aktérů příběhu. Rád bych se tudíž omluvil všem, jejichž promluvy jsem v rámci beletrizace pozměnil. Činil jsem tak v zájmu všech zainteresovaných i s ohledem na výslednou podobu, jaké kniha nabyla.

Sám jsem do *Ztracené generace* přispěl několika vzpomínkami, především na dobu, kdy jsem měl započít práci na zprvu úplně jiné knize. Totiž zhruba pět let po knižním vydání *Revolucionářů* sepsaných na základě vzpomínek a deníků spisovatele, jemuž budeme nadále přezdívat Jakub Hirsch, jsem měl v roce 2010 z rukopisných fragmentů a audiozáznamů sestavit další Hirschův biografický román nazvaný *Dej holce jméno*. *Ztracená generace* pak mezi oběma zmíněnými knihami tvoří svěbytný průsečík, jenž pojednává

o hýčkání i ztrátě ideálů nejedné generace a který, jak doufám, čtenáři přiblíží, co všechno jsme prožívali na přelomu první a druhé dekády třetího tisíciletí.

Na závěr bych rád poděkoval svému již zmíněnému literárnímu kolegovi Jakubu Hirschovi a redaktorovi Lumíru Hůvrovi, jehož skutečné jméno zde rovněž uvést nemohu, za podporu při psaní této knihy. O nic menší vděk za cenné připomínky a neustálou motivaci patří též Přemyslu Krejčíkovi, Tereze Exnerové, Petru Poslednímu, Dominiku Zelinovi a Veronice Kašparové, kteří tuto knihu četli již v rukopisu. Zvláštní díky patří mé ženě, s níž jsme se v průběhu práce na této knize dali dohromady, přivedli na svět syna, dvakrát se přestěhovali, vzali se a počali dalšího potomka, za to, že mi mezi tím vším umožnila *Ztracenou generaci* dokončit.

1

Přípustné asymetrie

Vyprávění Milana Stránského

Pořád si myslím, že za to, jaký jsme byli, mohlo v první řadě město. To Brno mi přihrálo Terezu. To Brno mi namluvilo, že je načase začít nový příběh.

Tereze Lerchový bylo v květnu roku dva tisíce devět nějakých šestnáct let. Mně být o rok víc, měl bych za sebou právě dva její životy, a stejně jsem neměl dost rozumu, abych vzal do zajecích.

Najednou jsme skončili u mě v podnájmu, titěrný garsonce u zastávky Masná, garsonce se skříní, šatníkem a obstarožní pohovkou, příliš těžkou na to, aby se ji předchozí nájemníci namáhali vystěhovat. Tam jsem se pak na Tereze dopouštěl a dopouštěl... čímž se započala jedna z podivuhodných a na první pohled přípustných asymetrií, který tohle město plodilo, jako by se chystal konec světa.

Naproti tomu stála ta cellistka, kterou si ve Fortuně nabrnknul cynický dvaatřicátník a spisovatel Jakub Hirsch.

Jejich scénář se zpočátku hodně podobal tomu našemu, ale pak začalo jít všechno šejdrem. Byla o čtyři roky starší než Tereza a měla tu křehkou tělesnou konstituci, která chlapy nutí uvažovat, jaký by to bylo, starat se o ni a průběžně ji zneuctívat, což jde většinou jedno s druhým.

Nosila vlasy na mikádo, tříčtvrtáky, košili přes triko a červený klobouček s kulatou střechou. Na Janáčkově studovala hru na cello a o tom, co chce, věděla velký kulový. Z Jakuba v poměrně krátkém čase uplácala malýho kluka, co se domnívá, spekuluje, dolejší... Ztracenej byl zhruba měsíc nato, co se já zabouchnul do Terezy.

Sedávali jsme pak v baru, když venku bujel červen a později červenec, všude mraky světla a prachu v suchém brněnském povětří,

a čekali, až se ty naše holky vrátí ze školy nebo od kámošek. Popíjeli jsme gin s ledem a rozhodně si nedělali těžkou hlavu.

Samozřejmě dřív nebo později jednomu dojde, čeho všeho je moc a že se stal jen méně významnou součástí něčeho většího. Obyčejně problému.

Tereza byla moc mladá, Markéta moc zadaná. Paralelně tou dobou chodila s nějakým Tomášem z rozhlasu, což jí v aférce s Jakubem sice nijak nebránilo, nicméně když jí to s Tomášem začalo nahnívat, odmítla v ní pokračovat.

Tereza si zase s blížícím se podzimem přála, abych vzal nějaký bezpečnější zaměstnání, a já tehdy ještě bez námitek nechal práce v detektivní kanceláři a v poslouchání cizích trablů pokračoval za barem.

Jsou otázky, který nestojí za to si pokládat... Proč jsme ty holky neposlali ke všem čertům? Komu na tom záleží... Naše generace byla u vytržení z toho, co se děje patro pod námi. Měla potřebu to zakoušet a pochopit. Generace cellistek, mladičkových realitních makléřek, věčných studentek a studentů, gamerů, bloggerů a umělců na volný noze, generace těch devadesátkových dětí byla ztracená. A někteří jsme se ztráceli s ní.

Vydávali jsme se na cestu tam, kde je tráva zelenější, tam, kam za námi nemohla odpovědnost. Hledali jsme smysl a byli ochotní ho vidět v čemkoliv, co není teď. Navazovali jsme nová a nová přátelství a nic, vůbec nic si neslibovali. Jenom abychom si nepřibouchli dveře před možností prožít další a další příběh. Jakýkoliv, který bychom později mohli jeden druhému vyprávět.

2

Přivlastnění

Vyprávění Jakuba Hirsche

Počátkem července jsme s Klárou a Markétou nakoupili cheeseburgery, ještě na Svobodáku je spořádali a na České zapadli do prvního většího obchodu s oblečením.

Svou neteř Kláru jsem vzal s sebou z čistě praktického důvodu: co se týče výběru dámských oděvů, stále jsem se necítil pevný v kramflecích. Navíc názor jiné dívky jsem potřeboval kvůli jeho persvazivní povaze, to kdyby se Markétě nezdálo, že jí mnou vybraná garderoba sluší. Za službu, již mi přijela z Blanska prokázat, si Klára vysloužila černé minikratasy, pásek a tenkou bundu s kapucí.

Ovšem proč to všechno? Nikdy jsem se neřadil mezi dobrodruhy, kteří svým milenkám doplňují šatník. Odhadovat něčí vkus se v mých očích blížilo ruské ruletě. Celá má zbabělost plynula z tradičního přesvědčení, že ošacení se ženě nejprve zakoupí a následně, ve vhodnou chvíli, daruje.

Byla to však právě má drahá neteř Klára, kdo bez okolků navrhl, abych vzal Markétu s sebou, a zároveň zahrnala s tím spojenou tísnivou představu muže hodiny vláčeného obchodním domem. Genialita jejího řešení totiž spočívala v premise, že nebudu já přítomen Markétině nakupování, nýbrž ona mému. Bude se mi předvádět a já si ji budu šatit jako panenku. Přivlastněnou, závislou, podrobenou mému výběru.

Idylu kazil pouze fakt, že Markéta i její o pět let starší bratr Adam, který se mimochodem dostavil ještě téhož odpoledne, se ze strany svých rodičů těšili jednak zdánlivě neohraničené benevolenci, jednak úplné finanční podpoře. Pracovat nemuseli, a to žili každý

zvlášt' v některém z brněnských podnájmu, aby měli dostatek osobního prostoru, který kupříkladu Markétě měl sloužit ke studiu hry na cello.

Z mé strany tedy pokulhávala ona ekonomická dominance, ovšem nebál jsem se ji kompenzovat. Totiž... Když si holku oblékáte, kradejte ji ostatním.

Mým soukromým potěšením se pak stala představa, že k Tomášovi, který se stále ještě mohl považovat za jejího přítele, chodí Markétka uléhat v kalhotkách ode mne. Že s ní není ani na okamžik sám. Má osoba tam – byť v zastoupení – okouní, spočívá na ní, vedle ní nebo ji pozoruje z podlahy, ale je tam a rozčiluje ji, zatímco on nemá sebemenší ponětí, že do svého intimního života vpustil špeha.

Po onom parném červencovém odpoledni se ze společného nakupování stala posedlost a já zatoužil učinit konečný manévr. Donutil ji, aby se zbavila veškerého spodního prádla krom toho ode mne.

Podotýkám, že na mou žádost s překvapivou naivitou přistoupila, a já si mohl gratulovat... totiž že ji na jisté elementární rovině vlastním. Bude-li mít potřebu mě před Tomášem nebo kýmkoliv jiným vysvléknout, následně se do mne musí jako poslušná holka opět chtě nechtě nasoukat... Ale to bych předbíhal.

Se třemi taškami barevného textilu opatřeného kartonovými cedulkami jsme se toho odpoledne odebrali zpátky na Českou a odtud na Maliňák, kde jsme si u stolku s výhledem do ulice – celí rozradostnění – poručili malinovou limonádu.

Markéta si většinu času textovala. Než dopil první z nás, objevil se u stolu Adam Kunc a usedl vedle své sestry. Od toho okamžiku bylo nabíledni, že skončila minulost, jak jsem ji znal, a stanula před námi budoucnost, o níž nikdo nemohl s předstihem říci ani slovo.

3

Adam

Vyprávění Kláry Hirschové

K Markétě do kabinky jsem vklouzla pod záminkou, že jí pomůžu se převlíkat. Totiž, jak už maj závěsy ve zvyku, ani tenhle neposkytoval dostatečný soukromí a moje myšlenky už pěknou chvilku soustřeďoval k ní, místo, aby je odváděl jinam.

Ne, nikdy jsem nebyla na holky, ne úplně. Možná ani ze třetiny. Však jsem tou dobou měla svýho nálepku v Blansku. Jenže pak byly ty výjimky, co měly tělo, pěkný tělo, a k nim Markéta patřila. No a když jsem průzorem zahlídla ramínko růžový podprsenky, po dlouhý době se mi v krvi zase něco vzbouřilo a já tam za ní musela hupnout.

Podala jsem vysvětlení: Úzký, hodně úzký tyrkysový šaty.

„Jo, dobrý nápad,“ nejistě špitla, jenže... ne a ne najít důvod, proč mě odmítnout. Smůla, holka.

Uvnitř jsem se, přiznávám, pořád ještě otrásala závistí. Proč i já nepatřím mezi slečinky, co je jim i čtyřiatřicítka povětšinou volná? Doháje! Nebyla jsem tlustá, aby nedošlo k mejlce. Vlastně ani oplácaná. Jenom jsem od přírody trochu moc vyrostla, takže i třicet šest mi bylo jednak pořád krátkých, jednak tak nějak... těsných.

„Otoč se,“ instruovala jsem ji a s jistou dávkou škodolibosti jí rozeplula podprsenku.

Teď už tam stála jenom v šedobíle pruhovanejch kalhotkách. Ježíšikriste, ta měla kůži! A na levým nadru, trochu vespod, rozkošnou malou pihu. Měla jsem chuť ji přitisknout zády k sobě a mezi palce a prostředníčky sevřít její bradavky. Jenže jsem jí musela přes hlavu přetáhnout ty zatracený tyrkysový šaty.

Byly příliš tenký, ale Markéta okamžitě rozhrnula závěs a ukázala se Jakobovi:

„Líbí?“

Jakub si ji přeměřil od brady ke kotníkům, pak zase zpátky. Když se zastavil asi patnáct čísel pod krčním důlkem, nepřítomně kývl na souhlas.

Pak jsme se znovu zatáhly, vyzkoušely ještě dvoje podobné šaty a já si Markétu, která se očividně v mojí přítomnosti necejtila úplně komfortně, celou dobu představovala tak, jak ji Pánbůh stvořil. Když došlo na zkoušení košil, navrhla mi, ať se vrátím dělat Jakobovi společnost, že teď už to přece zvládne sama.

Měla jsem chuť ji přehnout přes koleno, popadnout nějaký hodně pružný ramínko a seřezat ji doruda. Jenže jsem najednou byla venku a zírala na závěs a na strýce.

Taky jsem si Jakobovi později stěžovala. Neměli jsme před sebou tajnosti. Jak jsem se v osmnácti vrátila z Drážďan do Čech, snad že jsem nebyla pod velením jeho starší sestry, udělal si ze mě Jakob spojení.

Vycejtil, že se mě konečně může ujmout – teď, když jsem ve městě na vlastní pěst, když jsem si Brno vybrala de facto kvůli němu. No a tak mě začal vychovávat k obrazu svému. Ne jako máti, která se pořád ne a ne vyhrabat z tý svojí takzvaný prohry: Totiž že si v patnácti pořídila mou maličkost, na intru, taky v Drážďanech, s úplně nahodilým Němcem, a jasnačka, že nezáměrně. Zkrátka se to nepovedlo, byla jsem tu já a ona se ustrašila, jako dítě, který převrhne květináč. Jenom na dyl.

V Brně jsem pobejvala chvilku u Jakuba. Pojídali jsme chleba s paštikou a zlejšvali se vínem a já šla na FSS, teda Fakultu sociálních studií. Ale pak jsem našla práci v realitce, jenže ne v Brně, ale v Blansku. Takže jsem se odšoupala zrovna tam, našla si bydlení a na školu se vykašlala. To bylo v lednu dva deset.

No a takhle to šlo zrovna šestej měsíc, když si to Jakub začal rozdávat se slečnou v kloboučku. Jakože s Markétou. Pěkně potajmu, protože měla chlápka z rozhlasu a Jakub byl hédonista srab.

Asi o půl hodiny později bylo vybráno... Takže ještě zaopatřit mě a tradá na kasu a na malinovku.

Tlacháme, tlacháme a přichází on! Její bratr! Adam!

Že si s Markétou chce promluvit, než vyrazí kamsi. Chce vědět, co ona si o tom... no, nedávala jsem zrovna dvakrát pozor. Představila nás.

Bylo mu dvacet pět a byl... k světu? Slabý slovo. Natotata jsem se probrala: Jestli mi do té chvíle v hlavě nebo kde harašila Markéta, svým příchodem obrátil její bratr situaci vzhůru nohama.

Byl něco jako ona v mužským, o trochu starším provedení, a to se cenilo dvakrát, možná třiapůlkrát víc.

Jenže spěchal za nějakou Andreou, která byla sice vdaná, ale s tímhle vysochaným si ulítla a otěhotněla. No a pak si to rozmyslela, protože manžel nebo rodina plus nátlak, bůhví co, prostě panika, šla na potrat a s Adamem to ukončila radikálně.

Nařídili jí šestitýdenní půst. Je jasný jakej. A během toho mu nezvedala telefon, jenom napsala jednu ošklivou textovku, ale teď, po šesti tejdnech, se chce sejít, možná to chce vyžehlit. Co si o tom myslí Markéta? Myslí, že si mají promluvit. Ale ať to jenom proboha nedávají zase dohromady. Musím se přiznat, že jsem tou dobou byla stejného názoru.

4

Andrea

Vyprávění Adama Kunce

„Tak já se rozvedu,“ pronesla s povzdechem. Vžívala se do role stejně jako moje maličkost. Teď ona. Teď já.

Teď jsem tam byl pro ni, jelikož jsem přijel. Teď tam byla pro mne, protože Martin, její manžel, zůstal doma. Nebo měl co na práci, což bylo pravděpodobnější. Každopádně jsem se neptal, mnohem příjemnější bývalo ho vynechat.

Tak nějak obecně.

Tím spíš nám od začátku bylo jasné, že jsem to spískal já. Když všechny strategie, jak si někoho pojistit na neurčito, selžou, většina mužů sáhne po elementárním důvodu své existence: Začne mluvit o dětech, a to nikoliv z kalkulu, ale protože to tak najednou cítí. Většinou to zabere. Jenže na Andreu tohle neplatilo. Jako bych slyšel: Tak takhle ne, hošánku, tohle jsme si nedomluvili... Takže když jí vyšly dva proužky novinek, byl oheň na střeše a tenhle špatný vtíp nám zavařil na celé dva měsíce.

Štěstí, že se jí to s Martinem povedlo tak ciceronsky uhrát. Takže ho nenapadlo si spočítat, že zrovna v inkriminovanou dobu s Andreou neměli lautr nic. A já se v jeho očích nestal tím, čemu se v určitých kruzích říká kukačka.

Nicméně jsem své milé vyčítal, že se rozhodla zbavit se toho drobného kusu ze mne, který v ní sotva začal klíčit. Že zanevřela na všechno, co mezi námi bylo... tedy dokud jsem ji opět nedržel kolem pasu.

Najednou jsme stáli na nároží. Pod hodinami.

Říkal jsem si, chvíli zase potrvá, než si vzpomenu, že ji mám vlastně rád. Tyhle věci zřídka přijdou kvapně. Musíme si zvykat,

zavzpomínat na to pěkné, voňavé, zahrabat ukřivďenost. Hodiny tikají hlasitě. Tramvaje jsou hlasitější. Turistický ruch jen pár kroků od nás. A trafika a harmonikář u stánku s květinami.

Jako by chtěla smést chmýří ze špičky nosu, učinila měkce stydlivé gesto levou přední. Čelo nízko, očka vzhůru. Provinilá. Co jsem měl dělat... Odpustil jsem jí to zapuzení, vrátil jsem se z vyhnanství.

A teď?

Sedíme v kavárně a balíme si cigarety.

Proplouváme ulicemi. Bezstarostně a jako že jsme to rozmotali. Já u sebe. Ona u nich.

Najednou se usměje: „Martinovi jsem dala k narozeninám balení kondomů. Pro tebe mám taky, chceš?“

5

Špilas

Vyprávění Martina Kalenského

„Doufám, že nechceš znát můj názor...“ suše konstatoval Lumír Hůvr, dlouze se napil a zahleděl se z okna podniku.

Cestou z redakce Hostu jsme oproti běžné praxi nasedli na čtyřku a projeli se zářijovou Benešovkou, vystoupili na Masarykově a na Orlí zapadli do nejbližšího baru. Já potřeboval sklenku červeného, Lumír, můj starší kolega, potřeboval kafe a tady měli díkybohu obojí. A výtečné.

„Myslel jsem, že aspoň ty mi k tomu něco řekneš,“ ohradil jsem se a začal šátrat po balíčku cigaret.

„Lucie má prostě asi jiné potřeby,“ prohlásil.

„Ale jak by ses k tomu stavěl, kdyby měla milence?“ Cigarety i se zapalovačem jsem položil na stůl a teprve pak si uvědomil, že nikde kolem nevidím popelník. Že je tohle nekuřácká hospoda? K čertu.

Lumír mlčel a studoval prázdný hrnek. Pak usoudil:

„Těžko říct, asi bych si s ní o tom promluvil.“

„Tak to jsme samozřejmě udělali. Dušovala se, že mě neopustí... ale že už je zkrátka taková... Byla chyba jí vůbec něco dovolovat. Kdyby se neuvolnily tyhle hráze, tak by třeba... Asi to bude znít divně, ale jsem vlastně docela rád, že se seběhlo, co se seběhlo. Ta interrupce byla samozřejmě nepříjemná věc a taky mě trochu mrzelo, že byla proti si to dítě nechat, když už se nám jednou takhle poštěstilo. Ale tak jako tak to aspoň její romanci s Kuncem udělalo přítrž. Všechno zlé je k něčemu dobré. Ona by toho jinak nenechala.“

„Říkal jsem ti, že Andrea je velký sousto,“ popíchnul mě Lumír a poručil si ještě jedno kafe.

„Mně ještě dvojku merlotu prosím... Jo, to už mi říkal její otec, když jsme se brali. Že si ji mám hlídat.“

„Zkrotit, já vím...“

„Vychovat,“ opravil jsem ho. Jenže Andreina divokost a cílevědomost mě přitahovaly. Před rokem se stala mladší partnerkou ve firmě s bytovými doplňky a solitéry, starala se o prodej, uměla to s lidmi. Nepotřebovala vychovávat, bylo pozdě. Už byla zkrátka vychovaná.

„Tak si o všem promluvte. Znovu. A pak třeba ještě jednou. Než se věci ustálí...“

„A to s Klárou jí mám taky říct?“

„Tím bych možná začal,“ zasmál se Lumír. V tu chvíli u nás byla servírka a podávala mi sklenku.

„Nejzajímavější je, že když jsme se tehdy ve Švábce sešli, myslím, než to na mě začala zkoušet, měl jsem dojem, že má Klára něco s Kuncem,“ ušklíbl jsem se.

„Tak možná, že měla. Neříkal jsi, že byla Andrea poslední dobou hodně doma? Neměl na ni čas...“

„Tak ale proč...“

„Promluv si s ní o tom.“

„Zkusím to zítra vytáhnout.“

„Zítra?“ podivil se kolega.

„No dobře. Jdeme dneska s Klárou do kina... Nedívej se tak na mě. Nemám nic v plánu. Stejně...“

„Stejně musíš myslet na Andreu.“

„Jo. Nemám na to koule,“ přiznal jsem. „V pondělí jsme si s Klárou vyšlápli na Špilas. Víš jak, parčík a vyhlídka, lavičky, keříčky, znáš to... určitě jsi tam s Lucií taky chodil.“

„A s takovými deseti před ní.“

„Nic na mě nezkoušela. Já na ni taky ne. Všechno v pohodě. Ani nebyla zklamaná...“

Lumírovi ujel pravý koutek.

„Myslíš, že jsem zbabělec.“

„Myslím, že nevíš, co chceš,“ usoudil Lumír.

„Neříkám, že nechci, jenom nevím, jestli to...“

„Máš zapotřebí,“ dokončil za mne a namočil si sušenku do kafe.

„Rozhodně se nehodlám chovat jako Andrea. Ale mám občas dojem, že bych si u ní snad ještě polepšil, kdybych ukázal, že jsme na stejné vlně a že ještě stojím za pozornost.“

„Tak to udělej, ne? Jděte do kina a dělejte tam ty věci, co jste dělali se ženou, než jste se vzali.“

„Nech si ty poznámky, laskavě...“ povzdechl jsem a už potřetí jsem vzal do ruky balíček cigaret. „Sakra, potřebuju si zapálit!“ řekl jsem a chystal se vyjít za tím účelem na ulici. „Příště musíme jít do normální hospody...“

„Souhlasím... A tu svoji Kláru vezmi s sebou, at' si udělám názor,“ prohodil a zarazil se. „Nebo ji přiveď o víkendu k nám.“

„To jako myslíš vážně?“

„Mohlo by to být zábavné odpoledne. Co máme Alžbětku, už k nám prakticky nikdo nechodí.“

„Pro mě za mě... v sobotu?“

6

Lítost

Vyprávění Andrey Kalenské

Město, to jsou střechy v podvečer. Od Moraváku po Žabovřesky a na Královo Pole se táhnou sdrátované výhledy, stanoviště milenců a zatoulaných koček. Jsou stavěné ku shlížení. Tam dolů, kde by z hydrantů zalévali rozžhavenou vozovku, kdyby tam dole bylo Los Angeles. Kdyby místo secesních balkónů svítily neonové poutače motelů a zakouřených putyk osmdesátých let.

Milenci, kterým se ztěžka dýchá, když pomyslí na bílá trička dlouhovlasých dívek, ti milenci tam obcházejí za setmění a shlížejí dolů, osamělí jako jeřáby nad Petrovem.

Tak dlouho jsem si přála je vidět, až se mi zjevil Adam, noční tvor, a drápy zvrásňoval vyhřáté asfaltové plochy, když v podkroví to zhoustlo, snad že vzduch byl suchý, plný drolících se zdí a prolomených podlah. Leckdy to šlo jak na houpačce, ale vždycky... vždycky jsem s ním utíkala celá říčná, bláhová.

I tenkrát jsem za ním běžela, když po šestinedělí vzorného manželského života jsem div neokusovala příkrývky. Tehdy na počátku července jsme se s Adamem usmířili, odpustili si a rozhodli se dát tomu trochu času. Z mého pohledu nekonečně mnoho. Když se pak srpen chýlil k závěru, cítili jsme oba, že na sebe nemůžeme dál čekat. Stalo se, co se muselo stát. Jinak to říct nejde.

Když jsem ten komplot na manžela ušila, nemyslela jsem to ve zlém. Jen jsem nemohla snést ten jeho pohled plný bolesti a porážky, když začal tušit, že jsme se k sobě s Adamem vrátili. A my jsme se k sobě prostě nemohli nevrátit, to by bylo proti přírodním zákonům... a z nich nejvíc proti chemii.

Jedním z posledních tahů, které udělá manželka, která přestává věřit ve schopnosti svého manžela, je, že mu sežene jinou ženu. Ne, že by mu ji přála, ale aby ho nemusela litovat. Právě, nikoliv nevěra, ale lítost je největší zhoubou vzájemného vztahu. Nikdy a nikomu nezahýbáte z lítosti... Celá naše sobecká láska s Adamem byla od začátku založená na vzájemné potřebě a chtíči. Byli jsme toho plní. Nezbyval nám prostor pro něco tak malicherného, jako je lítost. Potud jsme se drželi generacemi ověřeného schématu. A Martin, můj muž, tu avantýru nesl statečně. Jenom díky tomu jsem si ho stále dokázala vážit.

Jenže potom se něco zlomilo. Místo toho, aby se nad svůj úděl povznesl nebo aby se prostě zachoval jako chlap, jenom hořkl a trouchnivěl a ta nemocná ovce, která se z něho stala, kolem sebe šířila prohru jako nepříjemnou vyrážku.

Sám by si jinou nenašel, aby se mi mohl revanšovat. Potřebovala jsem proto nějakou, která by byla dostatečně iniciativní a která by do něho šla, už třeba jenom ze sportu. A taky aby měl Martin pocit, že o ní vím a že jaksi nejsem proti. Jinak by se o nic nepokusil. Adamovi se nápad zamlouval, jelikož s sebou nesl příslib, že mi na něj zbyde víc času, až bude mít Martin napilno.

Ideální adeptkou na roli potenciální milenky mého muže se zdála být jakási Klára Hirschová.

Znali se s Adamem teprve od července. Tedy krátce, ale on už věděl, že Klára je pro každou špatnost. Já ji osobně poznala až mnohem, mnohem později. Možná dobře pro všechny.

Adam se krátce nato, co jsme se domluvili, Martinovi ozval. Měli si co vyříkat. Požádal ho o setkání... aby pročistili vzduch. Martin mi nic neřekl, jen půl druhé hodiny nervózně přešlapoval po pokoji, až si nakonec beze slova sbalil kabelu, oblékl sako a zabouchl za sebou.

O půl osmé ve dřevem a cihlami obloženém sklepě Švábky už seděla nastrčená Klára vedle mého milého.

A Martin zabral... ne tolik, nakolik jsem doufala, ale zabral. Vyšli si i na Špilberk, miláčci. Jediné, co mi tehdy táhlo hlavou, bylo, aby za tím nevyčítal tu palčivou, vše pokrývající lítost.

7

Nehet

Vyprávění Markéty Kuncové

Ještě donedávna mě Tomáš navštěvoval často. Skoro jsme v tom podnájmu na kraji Úvozu bydleli společně. Teď je moje růžový tílko vedle jeho košile. Tím končí veškerá vzájemnost. Ještě naše přezůvky u botníku. Ani za nic bych tu nechodila bosky. Ve spárách jsou ještě drobtý a zbytky po minulých nájemnících.

Ten shora po sobě určitě taky nějaký nechal, než se vypařil. Nájem se neplatí, policie obchází, nikdo nic neví... je pryč. Dřív nebo později se vždycky někdo zdejchne. I kdyby jenom na chvíli. Soused odnaproti nocuje na chodbě v mezipatře, když ho ta jeho vyhodí. Spí tam v trenýrkách na matraci a dává si se mnou cigaretu, když ho ráno probudím.

Tomáš tu byl v neděli. To tady zvonil hluchoněmý pod barákem. Zvonil úplně na všechny a Tomáš nevěděl, že ho neslyší, když mu vyhrožoval strážníkama. Nakonec odešel a oni stejně přijeli, bůhví, kdo jim vlastně zavolal. Všichni se snaží dělat, co považují za správné.

Zajíc na posteli má slepený chlupy a sleduje mě, když vcházím do pokoje, nerozsvěcím a pak se vracím ke dveřím, jelikož tam za mosazným kukátkem zase někdo přešlapuje. Tomáš nevolá... a nechce, abych volala já jemu. Zpátky do pokoje. Jazykem po zubech a ke kukátku. Zajíc se dívá a říká si, už zase?

Ve spárách jsou drobtý a tma. Šeří se a na obloze ustřižený nehet. Přichází Tomáš.

Sprchovat se nejde, už se štítí vejít do koupelny. Asi má někde lepší. Říká, že ty polštáře jsou zatuchlý. Říká, že bych si měla oholit nohy. Ale pak mi uvaří čaj. Beru hrnek do rukou, napiju se a od-

kládám. Položím mu dlaň na rameno a pak na tvář. Je vysoko, má dvoudenní strniště. Má toho plný zuby. Ohlédne se na zajíce. Posadí se na postel a ponožky dá sušit na topení pod oknem.

Za záclonou oprýskaná fasáda. Dole křičí děcko, naproti modře bliká obrazovka. Kavky se zahřívají letem. Nad tím vším svítí nehet a já očichávám polštáře, piju čaj a celá zmatená se probouzím dopoledne. Tomáš nikde. Ve spárách je nový svinstvo. Podlaha vrže, od země jde chlad. Na krku je konec září. Rýha na dveřích. Kukátko. Obroučka. Zkouším zámek, ale je odemčeno. Tomášovy klíče na botníku. Přezůvky nikde. Otevírám, průvan mě vynese do chodby a souseď už je vzhůru, tře si lýtka, je mu chladno, vstává.

„Tak už se taky stěhujete, mladá paní?“

Můj tázavý pohled.

„Ten váš mě probudil, když vynášel kufry. Bylo načase, tady to pro vás není.“

„Nemáte cigáro?“

„Pro vás vždycky.“

Stoupám po schodech. Muž otevře okno a zachvěje se zimou. Drobtina pokřikuje na chodníku, zamává.

„Měla byste víc jíst, ztrácíte se před očima.“

Povytáhnou gumu padajících tepláků a napadne mě, že je čas na snídani. Mezitím volá Jakub. Odbudu ho. Nemám náladu. Teď ne... Pustím si hudbu do sluchátek. V samošce na rohu Úvozu a Gorkého si koupím croissant a bílý jogurt. Myslím na Tomáše a na ten večerní čaj, co mi uvařil...

8

Služba

Vyprávění Milana Stránského

Jakub si do té doby určitě nemyslel, že bude potřebovat moji pomoc. Najednou ale seděl na barový židli v tanečním podniku Fortuna, kde jsem koncem deštivýho února dva tisíce deset už dobrýho půl roku nalíval, a všechno se to z něj hrnulo.

Například, že se ta jeho Markéta přestěhovala, když jí nechal ten její Tomášek, a pak že její kamarádka spáchala sebevraždu. Skočila pryč ze střechy. Možná opilá, možná na práškách. Možná taky ne... Měl o Markétu strach. Nedivil jsem se. Jestli v tom byly prášky a holky, co skákaly na chodník, nebyla Markéta v dvakrát dobrý společnosti.

Jakub věděl, že udržím tajemství. Nakonec to nebylo zas tak dlouho, co jsem ještě dělal u Dirrmanna v detektivní agentuře, a nebýt pro změnu té moje, dělal bych tam pořád.

Když potom nalitej opustil bar, šel Jakub pěšky nočním slejvákem od Šilingráku až k sobě na Veverí, tam se dorazil zbytkem Beama a díkybohu usnul.

Následující dny pak trávil tím, že se klepal, co bude dál.

Mezitím jsem mu něco zjistil, takže když se v přestávce mezi klepáním a nasáváním vrátil do zakouřený Fortuny a ptal se, jak jsem daleko, rovnou jsem vyložil karty.

Moc toho samozřejmě nebylo... Tereza mi na tyhle služby nesměla kápnout. Slíbil jsem jí, že jobů, co zaváněj průšvihem, nechám nadobro, a ne jenom tehdy, když se zrovna dívá.

„Trochu jsem rozhodil sítě a něco na druhý straně zadrnkalo,“ konstatoval jsem s lokty na baru, aby mě v tom hluku dobře slyšel. Jakub zvedl obočí.

Řekl jsem mu, že ta Markétina kamarádka u sebe měla kabelku, když skočila. „Takový to psaníčko, jak tomu ženský říkáj. Malá kabelka na řetízku a v ní ještě jedno psaní, tentokrát zmačkaný.“

„S někým si psala?“

„Neřekl bych.“

„Takže?“

Pověděl jsem mu, že tam stálo jenom jedno slovo, pěkně postaru splepený z vystříhaných písmen novinových titulků. Žer! Nic víc, jenom Žer a vykřičník.

Samozřejmě jsem Jakobovi slíbil, že se na to podívám, a hlavně že se Markétě nalepím na paty, abysme se konečně všichni dozvěděli, jak tráví svůj drahocenný čas. Skoro bych si myslel, že je Jakob jenom paranoidní, jenže to by se takhle o týden později nesměl vrátit k sobě domů a najít tam v tom odpoledním světle pode dveřmi podstrčený další psaní.

9

Ve čtyři

Vyprávění Lumíra Hůvra

„Ani mě nenapadne,“ odsekl jsem a má žena svrašťela obočí. Na čele jí naskočila ta krátká svislá vráska, o níž jsem po dvanácti letech věděl s jistotou, že znamená přešlap.

„Promiň,“ mírnil jsem tón, „jen mi poslední měsíc přijde, že je u nás častěji než v Blansku.“

„Rozešla se s přítelem, potřebuje trochu podpory,“ přimlouvala se Lucie za Kláru Hirschovou, k níž si za ten půlrok, co se znaly, po-
tažmo co ji k nám můj kolega Martin Kalenský jednoho srpnového odpoledne přivedl, utvořila podivuhodně silné pouto.

„To je mi vážně líto, ale i tobě musí být jasné, jak ta její návštěva bude probíhat...“ podotkl jsem a líto mi to nebylo. Jednak jsem zmíněný rozchod považoval za logické vyústění snah, které směřovala nejprve k Martinovi, a... A hlavně se odehrál už před oním půlrokem, což jsem Lucii říct nemohl.

„Nic jí půjčovat nebudu,“ slibovala, „už ne... žádné další peníze.“

Přivinul jsem ji k sobě, pohládl ji po vlasech a opět si připomněl, že obě, Lucie i Klára, používají šampon s vůní zelených jablek. Vlastně používají tutéž značku krému, tamponů, a dokonce berou stejnou antikoncepci. Na okamžik mi proběhlo hlavou, jestli pro mne Klára není od začátku jen mladší verzí mé dosavadní ženy.

„Dobře,“ uvolil jsem se po chvíli. „Ve čtyři pro ni zajedu. Cestou se stavím u Martina a dovezu mu novou recenzi,“ dělal jsem si alibi, protože jsem věděl až moc dobře, že Klára se bude chtít milovat už v autě na parkovišti v Benešově ulici. A také, že nebudu s to jí vzdorovat. Kdyby tak nepřijela. Kdyby byl ještě čas jí zavolat, rozmluvit jí... Tohle přece nemůžeme Lucii dělat věčně.

10

Nové sady

Vyprávění Adama Kunce

Sjížděl jsem právě tramvají po Husově a pozoroval ploché střechy tam dole pod svahem i ty zkosené bezmála na úrovni vozovky. Kdesi nade mnou se vypínaly věže svatopetrské katedrály.

Na křižovatce jsem se automaticky ohlédl na Nové sady. Co se má sestřička Markéta přestěhovala, ještě jsem u ní nebyl, přitom od té doby uběhlo skoro půl roku. Zavalila mě vlna studu i lítosti. Utěšoval jsem se, že je v bezpečí, že odted' bude všechno jinak. Nikdo už jí nedá prášky do čaje, aby se mohl potají vystěhovat.

Ten její rozhlasák se pěkně vybarvil. Markétka byla zvláštní, křehká a ke všemu cellistka. Přitahovala podivíny a trable. Na druhou stranu se je časem naučila přijímat s pokrčením ramen. Jak hluboko si je pak nosila uvnitř, o tom jsem neměl ponětí.

Umyslel jsem si, že ji zase potkám v kavárně a nechám si vylíčit, co všechno se odehrálo od Vánoc, kdy jsme se viděli naposledy.

Na Nádražní je živo jako obyčejně. Davy přebíhají přes kolejiště tam a zase zpátky. Má spřízněná duše Klára ještě nikde. O kus dál opřený o zídku hraje saxofonista blues opožděného vlaku. Do pouzdra u jeho nohou vhodím pár mincí. On – plátek v ústech – spokojeně přikývne.

Uvažuji, jestli by mi sestra řekla, kdyby jí to s Jakubem neklapalo. Teď už má přece jenom jeho. Každopádně co se přestěhovala, zase hraje, takže ze školy ji možná nevyhodí. Na Jakuba se přeptám Kláry, ta mi na strýce možná prozradí víc. Skrz všechny ty epizody s Andreou jsem úplně zapomněl sledovat, co se děje kolem. Na celý podzim a zimu jsem nás zakopal, uzavřel sebe i ji do šerého kouta své hlavy i ložnice, až nyní to blížící se jaro prosvítalo skulinou v trámovi.

Abych si zase nechal vyprávět... Osobák z Letovic, do kterého Klára v Blansku nastoupila, někde nabral deset minut zpoždění. Klára... Andrea... Markéta... ty ženy se mi hnaly obloukem od levého k pravému spánku.

S Klárou zajdu do Metra. Ještě týž večer. Andrea se možná přidá. Kdo ví, jestli si něco slibovat. Sestřička nebere telefon. Zavolám jí znovu zítra a smluvíme si to kafe.

Davy se valí na tramvaj, Klára mě objímá. Políbím ji na tvář a odvádím ji stranou.

„Kolik máme času?“ ujistím se.

„Lumír je do tří v redakci.“

„Takže takový tři hodiny?“

„Možná víc. Nevím, co bych dělala, kdybys nemohl. Normálně bych počkala u jeho ženy. Koneckonců, třeba by Lucie ocenila společnost, jenže...“ zadrhne se.

„Není to dobrý nápad?“ Jak dobře znám ten pocit, pomyslel jsem si a sraštil obočí.

„Nevidí to rád.“

„Když se s ní vídáš?“

„Vzhledem k situaci... Nedokáže přenýst přes srdce, že se jí pořád ještě dovedu podívat do očí a dělat, jaká jsem kamarádka. Aspoň tak to říká.“

„Copak to spolu souvisí?“

„Kdyby se Lumír nenechal, nespala bych s ním. Jasně že to Lucii nebudu vykládat, ale stranit se jí přece proto nemusím. A vůbec...“ pokrčila rameny. „Musíme si s Lumírem promluvit. Posledně, když mě vyzvedával, měla jsem dojem, že se mě snaží vystrkat zpátky do Blanska. Prej mu narušuju rodinný život. Zbabělec jeden. Kdybych ho aspoň neměla ráda,“ povzdechla si a hlas jí náhle přeskočil.

„Pojď,“ nastavil jsem rámě a vedl si ji nahoru po Masarykově ulici.

Tehdy u Rozkvětu mě poprvé napadlo – a Milan Stránský, kterého jsem tou dobou ještě neznal, mě v té myšlence jednoho dne

utvrdí –, že všechny tyhle milostné peripetie má Brno zkrátka na svědomí.

Jaro se otevírá. Město nás nutí zkoušet, co to dá. Klára se podělí o cigaretu a já ucítím známou chuť malinového lesku. Souznění jako v unisonu. Jasně že jsme spolu spali. Párkrát. Loni v červenci. Ale pak to začalo být o něčem jiném. Stali se z nás spiklenci spřádající sítě natažené městem od okraje k okraji.

Tvořili jsme příběhy. Cíleně. Odvážně i s dojetím. A když přišla na nás svízeľ, řekli jsme si:

Může za nás... město... za všechny.

11

Metro

Vyprávění Andrey Kalenské

S Adamem to leckdy bylo jako na houpačce, ale na konci března, pamatuji si, že to byl pátek, mě vzal do Metra. Tam jsem poprvé od chvíle, kdy jsme ji zlákali k uskutečnění našeho – možná sebestředného – záměru rozptýlit mého muže, konečně potkala Kláru Hirschovou. Nakonec, přestože náš plán nevyšel úplně beze zbytku, Klára už v té síti zůstala s námi.

V přítomní podniku se pak vlnila a my s ní.

Na baru tři vodky pro každého a zpátky do té vřavy. Adam tehdy tančil se mnou a vyptával se, jestli se mi Klára líbí, a já jen pokrčila rameny, ale u příštího panáku jsme se ocucávaly, jako by nám bylo patnáct. A najednou to bylo jasné, prostě... protože. Taky že jsem nikdy neměla holku a Klára údajně už dlouho ne. To se Adamovi hodilo. S Martinem to poslední dobou šlo od desíti k pěti. Hlídal si mě a já toho začínala mít dost. Na Kláru si netroufnil, i když se mu nabízela, a pak, když mu ji víceméně přebral jeho vlastní kolega z redakce, navíc taky ženatý a s dcerou, definitivně zahořknul a Adama – toho nenáviděl víc než kdy předtím.

Té noci jsem mu zase utekla. Poněvadž jinak už to nešlo. Chtěla jsem Adama, a navíc tu teď byla Klára. Mladá, pěkná, rozpustilá a já se jí líbila.

Ještě jedno kolo u baru, kde jsme se marně pokoušely uvést Adama do rozpaků. Zvláštní, zatímco dvě ženy se s mužem na milostné téma baví zcela otevřeně, muži se mohou bavit se ženou výhradně v žertovných náznacích a konverzačních opisech prozaické skutečnosti těla. Martin si při takových hovorech představoval neurčité tělo ideální milenky, jak to dělávají ženatí nebo ti, kteří nemají cíl

své touhy nadosah. Adam byl jiný. Promlouval o příraznosti – ano, tak, jeho vlastní slova –, příraznosti jakési klasické melodie, kterou by poslouchal při milování, a při tom líčení si představoval mne, celou vyválenou a v příkrývkách.

Taky jsem nás tam viděla a bylo mi horko.

Odvlekla jsem Kláru na parket a tam jsem ji div nesvlíkla. A přitom bych mohla. Adam by si nestěžoval, pokud bych si před ním nedělala náskok, a na to už bylo v případě Kláry trochu pozdě. Oni už tohle měli za sebou.

Uprostřed noci jsme pak seděly vedle sebe na posteli, dotýkaly se koleny... ne, vystavovaly jsme ten dotek, zády se opíraly o plakát s Audrey Hepburn a já věděla, že si nás představuje. Spolu. A pak taky to probuzení mezi dívkou a ženou s tělem dívky. Jako by poslouchal nějaký Beethovenův kousek. Možná to poslední vzepětí, hrdé i hněvivé, monumentální i odpuštěníplné zúčtování, tu prokletou devátou symfonii, která promění brněnský pokoj na vídeňský apartmán anebo útěk do Výmaru.

Později jsem se zeptala Kláry, jestli by si už konečně nechtěla svlíknout kalhotky. To Adam právě odcházel na střechnu, protože on ji mohl mít, kdy chtěl, zatímco já jsem se načekala a vlhla jsem jak blázen, ještě než se uráčila.

Zbytek už byla beletrie.

12

Sušenky a kostky

Vyprávění Kláry Hirschové

Se mnou a s Adamem to bylo doopravdy asi takhle: Jasně že jsme spolu spali, párkrát, hnedle ze začátku. Nechodili jsme spolu, ne, zase tak blbý jsme nebyli. Nebo já teda ne. On to tehdy možná myslel jinak. Chvíli to bylo na pár facek. Pak se ale oklepal a začalo to být o něčem jiným. Vrátil se k tý své dramatické záležitosti jménem Andrea, co si s ní dal pauzu, mimo jiný proto, aby se ona mohla chvíli věnovat manželkovi. Andrea a Martin Kalenští spolu zase na čas vedli s trochou štěstí bezdětný manželský život.

Pak mě ale Adam vzal do kavárny na Veverí a za stolem u okna, jak měl ve zvyku, mi vyložil svůj plán. Že by pro mě byl Martin dobrá partie, přinejmenším přechodně, že bych ho mohla zabavit a on, Adam, by se zatím mohl plně věnovat jeho ženě.

Jenže tenhle plán nevyšel. Představil mě, já Martina vytáhla do kina a na Špilas, a ono pořád nic.

Ani trochu se nesnažil, a přitom bylo vidět... že by...

Až jsme si to koncem září namířili do bytu jeho kolegy z redakce Hostu. Že to bude fajn a že jsou milí, Lumír, jeho žena, dcerka... S Lucíí Hůvrovou jsme si rozuměly. Já tehdy chodila na semináře takový jedny hlouposti, makrobiotický cesty k lepšímu životu nebo něco na ten způsob. Viděla jsem v tom smysl asi dva tejdny a Lucie se do toho okamžiku pomíjivýho nadšení trefila a rozhodla se tam ten smysl hledat taky. Zrovinka, když jsme pili kafe z titěmejch hrnečků a žvejkali sušenky, co měli pro každou příležitost ve skleněný dóze na stolku. Takže jsme tam pak chodily obě, spolu. Já proto, abych nemusela trávit mládí s tím svým přilepeným v Blansku, Lucie aby

aspoň na chvíli vypadla z domu a aby tak lačně a hlavně konečně měla kamarádku a sdílenou ryze ženskou aktivitu.

Krom toho teda ještě chodila plavat, když běhání jí kvůli koleům zakázali, a tak jsem jí mohla celej říjen hlídat Alžbětku, stavět s ní hrady z ožižlanejch plastovejch kostek a příležitostně šoustat jejího manžela, což bylo mimochodem mnohem zábavnější.

Čili Martina Kalenskýho jsem stačila hodit za hlavu, jakmile si Lucie do igelitky poprvý zabalila svoje plavecký bombardáky a nechala ho na krku jeho manželce, takže jí pěkně zatápěl a Adamovi taky.

Lumír neustále cejtíl nějakej nával sentimentu, jako že takhle dál ne a že to bylo naposledy a takový ty kecý.

Jenže to stálo za to, takže jaký naposledy.

Mezitím Adamova ségra Markéta trápila mýho strýce Jakuba, nebrala mu telefon, natož aby se s ním ukázala na veřejnosti. Takže se dal na pití a prachy mu došly úplně. Dokonce ji někdy v průběhu února nechal sledovat. Ukecal na tuhle prácičku barmana ve Fortuně, bývalýho detektiva Milana Stránskýho. Jakub a Markéta byli prostě nebezpečná kombinace.

Alespoň začal zase psát. Hlavně od tý doby, co jsem mu v záchvatu zodpovědnosti domluvila v Hostu rozhovor. Přes Lumíra samozřejmě. Šel ho vyprávět osobně. Už se znali od vidění a hlavně teda z vyprávění Jakub Lumíra znal, poněvadž jsem ho měla plnou hlavu. Někdy jsem ke strejdovi chodila čekat, než se Lumír doma vymluví a půjde jako do redakce. Před Adamem jsem pomlouvala makrobiotiky a veškerou ezoteriku a cpala se cheeseburgerama pokaždý, když mě vyzvedával na nádraží. Stoupali jsme Masaryčkou na Svobodák, boule za ušima. Pak do kavárny, porozprávět a zase čekat.

Vídání se s milencem je vůbec jedno velký čekání. Předpokládám, že s milenkama to nebude jiný. Nejdřív než se to umluví, pak než nastane příznivá situace... Do toho se jeden nebo druhý urazí, no je to všechno, jenom ne každodennost.

Zajímavý bylo, že s Lumírem jsem si připadala najednou o něco mladší. Což bylo asi tím věkovým rozdílem, kterej přerostl hranici nepsaný slušnosti či co. Řekla bych, že když je tam takovejch osm deset let, tak se ti dva k sobě nějak vzájemně přibližují, ona dospívá, on klukovatí. Jenže mezi náma bylo dvaadvacet, a tak jsme to vzali šupem do puberty oba. On teda do tý druhý, to byste ho musel vidět. Píšete si to? To je dobře, že si to píšete... a pak, jeжданánku, výčitky. Na facku! Nedělám si iluze, že ti dva, Lumír s Jakubem, se o mně nebavili. Dokonce mám dojem, že se z těch rozhovorů Lumír vracel s pocitem, že je všechno v pořádku. A taky že to bylo v pořádku, vždycky... dokud někdo nezačal jančit.

A to za to najednou mohlo město. Krásný, krásný alibi.

Možná že kdyby Lumír periodicky nenabíral zpátečku, nebyla bych se osobně setkala s Andreou Kalenskou a neskončily bysme spolu v posteli.

Když se Adam vrátil se střechy, ona už tvrdě spala. Taky jsme toho vypili. A mně bylo krásně... a provinile. Ve tři mě vzbudila Lumírova textovka. Psal, že ho mrzí to a tamto.

Ráno se se mnou houpala postel, když si to ti dva zamilovaný rozdávali jenom pár čísel ode mě.

Přemýšlet. U čaje poslouchat Beethovena a Andreu ve sprše, jak si zpívá. Zachumlaná do přikrývky si utřídit, co z toho může ven.

O co jednodušší by bylo, kdyby všichni všechno věděli.

Přemýšlet a pozorovat, jak se Adam oblíká. Nejdřív košili, potom kalhoty. Kecky. Flek na levý nohavici naslinit a vydrhnout do sucha.

Ani na okamžik se nepozastavit nad tím, o co jednodušší by bylo, kdybysme se na to všichni prostě vykašlali. Nejspíš by nebylo co vyprávět.

13

O dopisech

Z rukopisu Jakuba Hirsche

Znovu jsem musel vyhledat redaktora Hůvra, který se mnou v prvním březnovém týdnu pořizoval interview pro časopis Host, přiznávám, že Klářinou zásluhou.

Sehnat adresu jeho bydliště nezabralo víc než pět minut. Vlastně stačilo zavolat Kláře a požádat ji o další laskavost. Samozřejmě jsem věděl, že k Hůvrovým ještě tu a tam chodívá hlídat Alžbětku, když se zrovna s Lumírem nescházejí inkognito po parkovištích nebo neodjíždějí za město, aby si to rozdali, než vyprší Hůvrovi předem stanovené alibi.

Klára svolila a nadiktovala mi ulici a číslo popisné. Zároveň se zavázala, že mi zkusí s redaktorem domluvit další setkání, a ano, co nejdříve. Ozve se, jakmile bude něco vědět.

Ještě toho večera jsem několikrát přečetl výslednou verzi rozhovoru, kterou mi po Kláře poslal Hůvr k autorizaci, a potom se dal do psaní.

Potil jsem se pod lampou a vzpomínal a opíjel se a přepisoval a doplňoval, abych měl před sebou alespoň zlomek své historie, zprvu nic neříkající prolog, který odstartuje dlouhé hledání toho, co mi uniklo a co bych nejspíš vědět měl. Abych ve svých vzpomínkách vyhledal, o čem ve skutečnosti dávno vím a o čem bych tedy měl pomlčet. Alespoň dle instrukce v anonymním dopise, který mi necelý týden po interview přistál pode dveřmi. Představoval jsem si, že zhruba tak mohla svoje psaní obdržet i ona Markétina nešťastně zesnulá kamarádka, po jejíž sebevraždě jsem nechal jmenovanou sledovat svým dobrým přítelem Milanem Stránským.

Kolem půl páté ráno jsem vyrazil do města s vytištěnou první částí rukopisu a vysvětlujícím dopisem, obojím v obálce. Tu jsem

následně jeden blok od Hrnčířské vhodil do označené schránky činžovního domu a vydal se obejít lužánecký park, abych jaksi pro jistotu opustil Královo Pole jinou cestou, než kterou jsem přišel.

Trvalo celých pět dní, než se se mnou Lumír Hůvr sešel v rušném prostředí baru Fortuna. Strachoval jsem se, aby redaktor mou situaci nepodcenil, aby se zachoval loajálně, když už ne ke mně jako k autorovi, tak alespoň jako ke strýci své milenky. Náhle jsme seděli naproti sobě a redaktor, do značné míry zmatený, se mě tázal:

„Jaký příběh? Co se začíná?“

Pověděl jsem mu všechno... o těch dopisech, o Markétě, o té nešťátnici... i o tom, co už jsem věděl od Milana. K mé úlevě Hůvr souhlasil s navázáním dlouhodobé spolupráce. Slíbil jsem, že v následujících dnech pošlu další várku rukopisu, kde se budu věnovat vzpomínkám na onu etapu, kdy Markéta udržovala vztah s Tomášem. Všechno to bylo najednou jako v nepříjemném snu.

14

Pod Petrovem

Vyprávění Adama Kunce

Nikdo se s nikým nerozvedl.

Od počátku loňského léta, kdy jsme s Andreou po interrupci zažívali šestinedělní půst, ke konci kupovali kondomy a pak už jen počítali dny a hodiny, uplynulo symbolických devět měsíců. Nakonec mě předběhl Martin, ale ten už si to zkrátka tak nějak zasloužil. Já namísto milostných hrátek s jeho ženou v noci vylézal střešním oknem pod antény a v podřepu pozoroval světla toho malého Los Angeles pod sebou.

Soukromé brněnské pokání.

Zkrátka jsme ale s Andreou byli tam, kde v předjaří, čili velká, obecně tajná, ze strany Martina tušená a trpěná láska. A tak to běželo další dvě roční doby. Nikdo se s nikým nerozvedl, nikdo s nikým neskončil.

Kritický byl až letošní duben.

Tou dobou Klára chtěla Lumíra, podobně jako já Andreu. Já měl – od událostí v Metru – tu a tam obě, ale většinou žádnou, jelikož Andreu vytěžovala práce a manžel, zatímco Kláru myšlenky na zmíněného Lumíra. Což byla nejspíš ta pravá chvíle, abych narazil na epizodní Gabrielu.

Konečně jsem se odhodlal zaskočit za svou sestřičkou Markétou do bytu v Nových sadech, kde mi představila své pozůstalé kamarádky. Seděly na koberci v obývacím pokoji, nikde žádná pohovka, jen jedna židle jistila notový stojan a pouzdro na cello. Několik skromných skříněk, polštáře a usmolený zajíc. Zpod neustlaného povlečení čouhala proležená matrace. Zajíc chytil plíseň od vlhkého zdiva, cello stálo zádumčivě v rohu, sestřička pila čaj z hrnku s obrázkem.

S ní tam seděly dvě, co jí pomáhaly zapomínat na kamarádku anorektičku, která před více než měsícem svůj krátký život zakončila skokem ze střechy kdesi v Žabovřeskách. Jedna z nich byla poměrně vysoká s protáhlou tváří, očima daleko od sebe a vlasy zastřiženými na páže. Když jsme se spolu poprvé vyspali, tušil jsem akorát, že fotografuje vlaky. Za tím účelem jí rodiče k Vánocům pořídili aparát v přibližné hodnotě mého ročního nájmu v Černovicích. Pro ni to byla hezká hračka pro volné chvíle. Myslím, že nikde nedělala. Nemusela. Tím nechci říct, že já nebo sestra bychom se museli právě dvakrát ohánět. Alespoň ne tehdy. Naše blaho bylo blahem našich blahosklonných rodičů. Ale všechno má své meze.

Podnikli jsme s Gabrielou několik jízd. Seděli jsme sami v kupé, brčkem srkali frappé z kelímku a já na telefonu vyhledával vlakové spoje a hlásil, kdy nás bude míjet Vindobona, kdy Brněnský drak nebo třeba Jan Jesenius. Takhle jsme několikrát dojeli až do Prahy na hlavák, nacpali se u Burger Kinga a zase zpátky.

A jak bylo krásně za těmi okny s oblymi rohy. Když se šeiilo, míhaly se v nich siluety stromů a sloupů elektrického vedení, my se mazlili jako na záchodcích gymnázia a nikdo si k nám nechtěl přisednout. Upnutý džíny jí mezi tenkými stehny průběžně navlhaly a já si říkal, že je jen otázkou času, kdy nás někdo přistihne. Ale prošlo nám to. Tedy dokud se neukázalo, že by mě Andrea nejraději rozčtvrtila a po kouskách naházela do Svitavy.

V textovkách jsme si vyměnili nemálo nabroušených sentencí, až si nakonec vydupala osobní setkání. Naháněli jsme se hodnou chvíli jako pomatení někde pod Petrovem a ne a ne se najít, až konečně jsme do sebe v tom chladném, ale jasném dubnovém podvečeru vrazili.

Uchopila mě za oba konce parádní šály a počala mě jí rdousit uprostřed ulice. Uváděla mě do znevýhodněného postavení, a že jsem lapal po dechu, jí nestačilo.

Její koleno se mi v nestřeženou chvíli vsunulo mezi nohy a nepřilíš prudce se přizvedlo, takže jsem pocítil nutnost vycouvat nebo

padat nebo zmizet nebo tak něco, ale pořád mě pevně držela za tu zatracenou šálu a smála se mi, pološílená, protože alespoň na chvíli měla navrch. Potom tlak v rozkroku pominul a my se vydali uličkami na Zelňák a z něj kamsi do háje, protože jsem o ní pak ještě dlouhou chvíli neměl slyšet jinak než od Kláry. Ta mi podávala pravidelné zprávy prakticky o každém. Až se mi takhle nakonec i o Gabriele doneslo, co se mi donést nemělo, a brzy bylo po srandičkách.

15

Útěky

Vyprávění Markéty Kuncové

Loni na podzim jsem se z Úvozu přestěhovala do Nových sadů. Všechno by se bývalo mohlo pohnout k lepšímu. Třeba bych si i pořídila nějaký nábytek, stačilo by říct a otec, ten dobrý, šedovlasý otec, by mi zaplatil, na co bych si ukázala. Ale co z toho? Mý živoření má nezpochybnitelný účel: Nemuset se starat. Když máte matraci na zemi, peřinu, polštář, plyšového zajíce skoro tak starýho, jako jste vy sám, skříňku na spodky, cello a stojan na noty, stačí jednou dvakrát do týdne chodidlem odsunout použitý prádlo do kouta, jednou za měsíc vyprat, vyhodit lahve od vína, vymýt jednu skleničku, vydrhnout hrnek s obrázkem...

Od puberty se mi do pokoje nikdo nemontoval. Měla jsem ho ráda tak, jak je, i se zaschlým jogurtem v kelímku. Podnájmy jsem si vybírala a udržovala sama. A utíkala jsem tam, kdykoli bylo něčeho moc. Když jsem věděla, že nemám nejmenší tušení, co mi bude proti mysli, až nadejde ta chvíle. V pokoji se žije ze dne na den. Pokoj nemá plán. Vycházela jsem jen do knihovny, pro víno a do školy. Z různých důvodů, s různou frekvencí. Jinak mě nic nesvazovalo. Kromě otázek, jak s tím vším naložím nebo třeba kdy chci mít děti. Bože, chci já vůbec nějaký děti? Každopádně se nechci rozhodovat zrovna teď. Nechte mě na pokoji a zavřete prosím dveře.

Svého prvního kluka jsem v šestnácti opustila, protože jsem mu dlužila za hodně. Zavázal si mě tím, že o mě pečoval. Péče je nejkruťejší alibi, záminka pro nárok. Staral se o mě, když jsem spolykala prášky. Dohlížel, abych nepila, dokonce kvůli tomu sám přestal. O to nezřízeněji pozděj pokračoval.

Utekla jsem, abyste to správně pochopil, když jsem si uvědomila, kam to možná spěje. To si někam poznamenejte. Poprvý jsem pocítila bytostný nechtění. Nechtění teď.

Vyvrcholilo to v music baru Vicky, kam jsme každý pátek a sobotu chodili už od čtrnácti zalézat do modře podsvícených boxů s propálenými sedačkama, učit se hejtovat ostatní holky a lít do sebe panáky. Tam jsem musela celá vyklepaná zaplout do menší místnosti za pódiem, vyzout se a po flekatým koberci se došourat až k těžkému závěsu. Na druhý straně vykonával praxi nakrátko vyholený kluk, jen o málo starší než já. Tomu se přezdívalo kyvadelník. Na pravý ruce mu od narození chyběly prsty, takže vypadala jako sražená dětská pěstička. V levý držel na rybářským vlasci zavěšený olověný kyvadýlko.

Liquido chrastili svoje Narcotic z nekvalitních reprobeden, takže jsem neslyšela, co říká tá přede mnou. Tý, která tam leží na kuchyňském stole, lýtka svěšený z okraje, kalhotky u kotníků a minisukni přes opěradlo stoličky. Co se měla dozvědět, patřilo jen jí, kyvadelník měl svoji čest, byl profesionál. Zavěšeným kyvadlem kroužil nad odhaleným podbřiškem, aby pak nešťátníci s ohroženou budoucností sdělil konejšivou, nebo truchlivou pravdu dřív a spolehlivěji než těhotenský test. Docházely za ním dva nebo tři dny po nehodě a pak ještě jednou... zjistit, jestli zabral postinor. Ty šťastný ho pak někdy, zdaleka ne vždycky, směly vzít do pusy. A ony to udělaly. Z čirý vděčnosti. A dílem, že se to tak mělo. Některý říkaly, že se při tom trpně dívá do stropu, jako by to pro něj byla jenom další únavná společenská konvence, další úlitba generaci.

Když mi řekl, že nejsem v tom, zaváhala jsem. Věděla jsem, že bych si měla kleknout a rozepnout mu poklopec, ale neměla jsem odvalu. Úleva, že se mi nutnost dalšího velkého útěku prozatím vyhne, byla ta tam. Bála jsem se okamžiku splácení. A kyvadelník se na mě podíval těma smutnýma, marihuanovýma očima a mlčky, skoro

neznatelně zavrtěl hlavou. Ušetřil mě. Nebo zkrátka nestál o holku, co se bojí. Každopádně já sklopila hlavu, oblíkla se a utekla.

Hned nato jsem utekla i od svého kluka. Protože jsem zjistila, že nedokážu zůstat vděčná ani za to, o co jsem si řekla, natož za to, o co jsem se neprosila.

Jenom Tomášovi, tomu jsem vděčná byla. Protože mi ukázal, že to nemá smysl. S ním, ani obecně. Myslím s někým opravdu chodit, slibovat si bůhví co.

Lepší bylo zůstat mu věrná, protože tu nebyl, a už vůbec ne pro mě, takže jsem s ním mohla zůstat napořád.

Od loňského listopadu byl Tomášek celý můj... chlapeček malý.

Jenom někdy se mi stýskalo. Po něm a po... ne, nebudu na ni vzpomínat. Teď už ne. Je načase nasadit přijatelnou masku. A stejně jako tenkrát zalézt pod deku a do sluchátek místo první Bachovy suity v G pustit The Chemical Brothers.

16

Popisovač

Z rukopisu Jakuba Hirsche

Do ateliéru mě Tereza Lerchová zavedla svolně. Žádal jsem si soukromí alespoň na těch pár vět. Měl jsem sto chutí se tázat, co je s Milanem. Co proboha je s Milanem? Už dva měsíce jenom samé vytáčky a o Markétě zprávy žádné. Přál jsem si z ní vymáčkout tu nevinnou, a přitom tak významnou pravdu, jakou mi coby nezasvěcená mohla poskytnout: že Milan má moc práce a že je, podržte se, pořád pryč. Hlavně po večerech! To už bych věděl, že mi za Markétou chodí. Nasadit chlapa na holku, která nemá rozum, co jsem si myslel...

Milanova mladička přítelkyně za námi zamkla, já si vybral místo na odřené pohovce s květovaným vzorem. Překážející stoh akvarelů jsem odložil na stolec po pravici a myslel při tom na Markétu a na to, jak je hodná, což v jejím podání neznamenal nic míň, než že spí se všema kromě mne. Nebo, a to byla ta lepší varianta, jí ještě pořád, ačkoli od jeho odstěhování uplynulo více než půl roku, zastiňoval mysl ten přízrak, ten idiot, ten... Tomáš.

Když jsem konečně nechal úvah a pohled obrátil na Terezu, rozepínala si podprsenku. A než jsem stačil protestovat, vysvětlit se nebo vyjádřit, stála přede mnou jenom v ponožkách a teniskách. Za ní rozměrná police přeplněná nepoužitelným harampádím, které nejspíš výtvarníci potřebují, aby nedejbože nevytvářeli design. Z přihrádky s nazeleno natřeným umělohmotným kojencem sebrala lihový popisovač a jeho hrotem si významně přejela od čela, přes kořen a špičku nosu po bradu a pokračovala až tam, kde se čára počala ztrácet v jemném kaštanovém chmýří. Obkročmo se na mne usadila a rozepnula mi kalhoty.

„Chci, abys věděl, že jsi tak... blízko,“ řekla a já po dvou třech dalších setkáních v tomtéž ateliéru věděl, že takhle se její fantazie začínají a že je pouze malá šance prožívat příběh, být jeho součástí, bez odvahy sebrat nahodilý předmět a rozpúlit se vedví tlustou čárou.

„Tahle moje polovina zůstane nedotčená... ta patří Milanovi,“ konstatovala a stvrdila velkým křížkem přes pravé ňadro. Políbil jsem ji na levý koutek. Spokojená, že jsem pochopil, se ušklíbla. Pak už jsme vždycky jenom realizovali.

Tu o dívce, která si nechává zhotovit obraz a žádá si od malíře, aby se nejprve důvěrně seznámil s jejím tělem, jindy tu o dvojici měkkým světlem zalitých modelů, pózujících před objektivem coby nazí milenci.

A to měl Milan za to. Konečně jsem chápal její, možná neúmyslné, sdělení: Celé to Milanovo sledování Markéty, z povzdálí a inkognito, by postrádalo smysl, kdyby se s Markétou nedostal do intimního kontaktu, kdyby se nenechal odvléci do jejího bytu v Nových sadech. Jistěže to udělal, copak neměl výchovu téhle potrhle sedmnáctky? Jakou cenu by měl odříkaný chleba, kdybychom si neuřízli největší krajíc. A stejně tak i ostudu...

Avšak plný význam sdělení, že se nacházím... tak blízko, se měl vyjevit až počátkem června.

Do té doby jsme po několik týdnů sehrávali opatrovníka a provi-nilou svěřenku nebo pár lapený za bouře ve stanu. Sehrávali jsme a já s gustem zapomínal na odříznuvší se Markétu, zaslepený tím velkolepým příběhem symetrické fikce, kterou Tereza Lerchová načrtla jistou rukou. Ukájel jsem se a revanšoval. Až později jsem pochopil, jak hloupě jsem se zmýlil.

Fakt, že všechny dílky do sebe zapadají, ještě neznamená, že jsme poskládali skutečnost. Zdaleka ne všechno, co se na první pohled jeví jako symetrické, je i pravdivé. Naopak! Logika uspořádání je pohodlná, je největším alibismem odkouzleného světa.

Ženy se nikdy nedělí rovnoměrně, natož mezi muže, věrnost a nevěra se neodvíví od nedotknutelnosti těla, vůbec všechno hmatatelné jde stranou v onom čistě iracionálním víření milostných pohnutek, kdy hmota ustupuje symbolu a pohlaví.

Poté, co jsme s Terezou naposledy vyšli z ateliéru a přestali si vynahrazovat bůhvíco, šel jsem si smluvit další schůzku s redaktorem Hůvrem. Hodlal jsem mu donést rukopis, nebo přinejmenším jeho další část. Ovšem o Tereze Lerchové jsem se alespoň prozatím rozhodl pomlčet. Všechno má svůj poločas rozpadu. Dokonce i stud.

17

Změny

Vyprávění Milana Stránského

Koncem dubna už bylo jasné, že se něco semele.

Pořád jsem ještě chodil s Terezou, přestože mi věnovala minimum času.

Pořád ještě to bylo mnohem víc, než kolik trávila Markéta Kuncová s Jakubem. Tereza mi alespoň brala telefon. Většinu dní a večerů ale trávila s kámoškama, který jsem znal míň než letmo. Měl jsem tušení, že mezi ně patří i Jakubova pohledná katastrofa, ale krk jsem na to dát nemohl. Nikdy o Markétě nemluvila, jen ty její příjezdy osmičkou ke mně do Křenový vzbuzovaly dřívější branží pěstěnou všímavost. Osmička v tom směru samozřejmě nejezdila odjinud než z Nových sadů. A ve mně ta souhra budila jistě... obavy? To sotva, tehdy ještě ne.

Koncem února jsem Jakobovi slíbil, že na Markétu dohlédnu. Za víc než dva měsíce jsem kromě dopisu v kabelce tý mrtvý nezaznamenal nic, co by stálo za zmínku, když nepočítám to, že na Jakuba evidentně kašlala, což bylo jasné každému kromě něj.

Že i Tereza byla odtažitá, jsem považoval za běžnou a nijak znepokojivou krizi. Ovšem že ji v podstatě kterákoliv ztracenější holka zajímá víc než moje maličkost, jsem pochopil až v polovině června.

Kupodivu věděla, co chce.

Chlapa na soulož... přičemž já si dlouho její naruživost mylně vykládal jako jakýsi komplexní projev náklonnosti... no a holku na lásku. Nebyl to mužský, ke komu si budovala citový pouto, proto mohla a musela být šoustačka se mnou plná příběhů. Byla roztoužená, živelná, agresivní, protože ji neomezovaly ohledy... a tak vůbec. Najednou to do sebe zapadlo.

Jenže na konci dubna jsem ještě slepě tápal a hloupě čekal, že až se vrátím z noční šichty ve Fortuně, bude už dávno doma...

Chystala se změna.

Nebo já se chystal na ni?

Tou samou dobou jsem dostal nabídku. Poprvý jsem navštívil tenhle dům téměř na rohu Veverčí a Slovákovy, s jedněma dveřma do sklepa, druhýma do předsíňky a z ní do původního bytu z konce předminulého století, kde sídlí Salon Daguerre.

Jeho obtloustlý, šedovousý majitel mi nabízel práci. Pohrával si s nožičkou brýlí, ukazoval mi přízemí, pohovky, stoly, knihovnu, věšáky a taky patro. Já to všechno vstřebával, křížoval šachovnicovou podlahu a bylo mi jasné, že mě tohle místo pohltí. Peníze byly stejný jako ve Fortuně, jenom za míň práce... A nejelo se do noci.

Na jeho nabídku jsem kývnul. Od prvního července jsem pak do Daguerra nastoupil jako obsluha za bar. A Tereza, ta mohla jít k šípku.

18

Podle předlohy

Vyprávění Lumíra Hůvra

Aby nedošlo k mýlce, rozhodně jsem nechtěl brát Hirschovy obavy na lehkou váhu. V poslední době se kolem něj dělo příliš mnoho nevysvětlitelného, například ta holka, která zničehonic skočila ze střechy ve Voroněžské ulici. A pak ony anonymní dopisy. Chápal jsem, že má strach, nicméně jsem měl za to, že za většinu jeho úzkostí mohlo pouze svérázné zacházení ze strany poněkud problematické Markéty Kuncové. Tím méně mě překvapovalo, že ji nechal sledovat. Ke všemu, jestli se dobře pamatuji, už tehdy se Hirsch vyjádřil v tom smyslu, že kdyby jeho pátrání po autorovi anonymů a prohřešcích vlastní nebo Markétiny minulosti stejně jako naše rozhovory na toto téma a tvorba rukopisu neměly přispět k odhalení významné pravdy, pořád ještě může zmíněné posloužit jako materiál k sestavení nové knihy.

Tou dobou mě ale v redakci strašily uzávěrky a chvíli trvalo, než jsem si vyhradil večer, kdy bych se mohl Hirschovou situací hlouběji zabývat.

Z koženého křesla v pracovně jsem smetl množství ústřižků, které tam zbyly po nad očekávání vydařené snaze zhotovit dceři papírového draka. Usadil jsem se a jal se pročítat další zlomek Hirschova víceméně deníkového rukopisu, který jsem od něj přijal, příslibiv maximální obezřetnost. V něm, mimo jiné, popisoval historii svého vztahu s Markétou, snad aby si utřídil, co se kolem něho právě děje. Pootevřenými dveřmi ke mně z modře problikávajícího pokoje, kde odpočívala má žena, doléhal šramot zapnutého televizoru. Alžbětka už dřímala v ložnici.

Přiznám se, že mě nemálo znepokojovala pravděpodobnost, že zatímco Hirsch nechal Markétu sledovat Milanem Stránským, za-

čal se nebezpečně motat kolem Stránského mladé milenky Terezy Lerchové. Netvrdím, že jsem ze staré školy. Sám jsem se nedokázal zříci intimního vztahu s Hirschovou neteří Klárou. Konstatuji pouze, že by si tím milý spisovatel pořádně zavařil.

Jak jsem vůbec pojal podezření? V neděli si totiž Klára od svého strýce zapůjčila byt, jelikož ten se chystal v prvním květnovém týdnu odcestovat na francouzskou Riviéru. Klára toho radostně využila, klíče předala mně a já se opět podřídil. Doma jsem musel přijít s důvodem, proč musím o víkendu do redakce a proč se tak zdržím. Totiž že si pak stejně ještě půjdeme s Martinem Kalenským někam sednout, že má problémy se ženou... což nakonec byla skoro pravda, poněvadž ještě donedávna ji Adam Kunc nenechal chvíli na pokoji. To jsem pochopitelně zvěděl od Kláry.

Do Hirschova bytu na Veveří jsem dorazil s předstihem, tudíž jsem mohl využít příležitosti a prostor decentně prozkoumat. Tak jsem narazil mimo jiné na nejnovější část rukopisu, kterou mi Hirsch ještě nestačil nebo nechtěl doručit. Při čtení jsem, kromě podrobného líčení notného výprasku, kterého se od něj Markétě podle všeho na podzim dostalo, nemohl přehlédnout celkem šťavnaté zmínky o jakési T. Že by náhoda?

Samozřejmě, kdo se chvíli bavil s Jakubem Hirschem, dříve či později musel nabýt dojmu, že se oním písmenem v jeho rukopise mohla snadno stát jakákoliv dívka, byla-li jen trochu hezká. Přesto jsem si kladl otázku, s kolika dívkami, jejichž křestní jméno začínalo písmenem T, se mohl koncem března tak náhle sblížit.

Nakonec jsem však usoudil, že na spekulace je příliš brzy, a na nějaký čas jsem celou záležitost nechal plavat. Během čekání na Kláru jsem se ale k rukopisu – tentokrát už z jiného důvodu – s jistým škodolibým vzrušením znovu a znovu vracel. K němu a k několika stravenkám, které jsem objevil v předsíni na botníku. Abych to vysvětlil, ony stravenky vydával podnik, kam se po mateřské vrátila má žena. Nebylo obtížné si domyslet, kde se tam vzaly. Některé

z nich Klára pravděpodobně při předešlé návštěvě strýce použila a zbytek opomněla vložit zpátky do peněženky.

Když mi Lucie slíbila, že to bylo naposledy, co se uvolila Kláru finančně podpořit, upřímně jsem nevěřil, že slib dodrží. Ovšem doufal jsem, že během těch dlouhých měsíců svou milenkou přimějí k tomu, aby skoncovala s hrou na Luciinu kamarádku, a především aby konečně přestala zneužívat její dobrosrdečnosti a netahala z ní za mými zády peníze.

Zachvátil mě vztek a potřeba zasáhnout řekněme... výchovně.

Klára až doteď dostávala, o co si řekla. Chtěla mne a já se jí podvolil, přizpůsobil se jí, utíkal jsem s ní, lhal jsem a skákal, jak pískala, ale nesnesl jsem pomýšlení, že na její rozmary bude Lucie doplácet. Rozhodně ne víc, než za kolik mohu sám.

Znovu jsem prohledal Hirschův příbytek, tentokrát abych v koupelně našel předmět vhodný k tomuto účelu, dřevěný kartáč na vlasy. Chvíli nato zazvonila Klára. Než si odložila a zula se, vrátil jsem se na pohovku. Do místnosti vešla celá v černém. Požádal jsem ji, aby se vysvlékla do trika a kalhotek a poněkud jsem se bavil tím, že mou žádost považuje za součást milostné přede hry. Usmála se, zamrkala, kalhoty úhledně složila na židli a čekala, co bude dál.

Podal jsem jí inkriminované stravenky a poručil jí, aby je nepouštěla z ruky. Teprve pak jsem ji přehnul přes koleno a počal ji vyplácet. S gustem. Škubala sebou a křičela, ale já si to nějak ne a ne nechat rozmluvit. Přestal jsem teprve, když jí pod lemem kalhotek, kde vysvítilo do ruda rozbolavělé pozadí, naskočily dvě modré skvrnky. Ano, teprve pak mohla být řeč o přede hře.

Jistěže zamýšlený účel Hirschova rukopisu vězel jinde, nicméně i autorská intence musí někdy tváří v tvář rozmarnému čtenáři ustoupit stranou. Z literatury nechť si každý vezme, co je mu v danou chvíli milejší...

19

Velký povyk

Vyprávění Kláry Hirschové

Vážně, ještě v úterý dopoledne jsem si nemohla sednout. Plastový židličky za skleněnou výlohou mekáče nebyly zrovna tím, co moje zbídačený pozadí potřebovalo, takže jsem se vysoukala zpoza stolu a šla si ukusovat burgera pěkně na Svobodák, aby nebylo blbý, že tam vevnitř jen tak postávám.

A za tohle všechno mohl ten můj zatracenej redaktor, víte? A moje vlastní neopatrnost, přiznávám. Kdybych si víc dávala pozor, co kde nechávám, nemusel ty stravenky, co jsem vydyndala na jeho ženě, najít a nedostala bych tak děsně nařezáno.

Jak jsou ale některý pocity vrtkavý. Například hnedle, jak jsem mu slezla z kolena, měla jsem na něj pořádněj dopal. Ale jak ten rychle přešel! Jenže pondělní ráno bylo zasejč tupě bolestný a ty modřiny, ježišikriste. Člověk si pak říká, holka blbá, jak ses mohla z tohodle jenom na chvíli radovat... No jo, mohla.

Ono nakonec i celý pondělí přes všechno to opatrný vstávání bylo vlastně docela veselý, poněvadž jsem si neustále musela připomínat, co všechno se semlelo, když mě přešla zlost.

Totíž celá ta nahromaděná touha po odvetě se najednou proměnila ve smyslů zbavený obléhání Lumíra, chvatný rozepínání košile, opasku, vysvlíkání kalhotek.

Po chvíli, když nám byla pohovka malá, se zvedl i se mnou a položil mě na zem. A to pak teprve byl řev. Zbytečně jsem se nekrotila, asi že to nebylo u mě doma, kde sousedi za zdí špiclujou, natož u Hůvrových, kde to na nás mohlo prasknout raz dva. Vřískala jsem, jako střešní kočky po půlnoci vřískají, až mě v krku škrábalo, ale

bylo mi to tak náramně ukradený, no jako nikdy. Poldové přišli akorát ve chvíli, když se Lumír soukal zpátky do nohavic.

Já strhla z křesílka parádní přehoz a rychle se do něj zamotala, Lumír nahodil košili, pozapínal zbývající čtyři knoflíky a přes rameno mi za ty chybějící věnoval pohled plnej paniky.

Prý je nějaká babka, teda spoluobčanka z patra pod náma, zavolala, jelikož to naše rušení podvečerního klidu přerostlo únosnou míru a začala se strachovat, jestli nepřicházím k reálný újmě na zdraví.

Pomyslela jsem si, že mohla zaklepat a přesvědčit se sama, ale musela jsem se smát. Lumír se nesmál, byl podělanej strachy, protože ani jeden z nás v tom bytě neměl co dělat. Obzvlášt' on. Ženě nahlásil, že šel do hospody s kolegou Martinem, a tohle vážně nechtěl mít nikde napsaný, takže mu z ruky div nevypadla občanka, když jí tomu strážníkovi podával.

Druhej zatím zpovídal mě, tak jsem mu řekla, co jsem zač a že strýc nám byt zapůjčil, jelikož je v cizině, a s jistou dávkou pobavení jim nadiktovala jeho telefon.

Pak jsme dostali poučení a zavřeli jsme dveře. Lumír se sesunul na pohovku a prsty si mnul kořen nosu. Takhle tam seděl pěknou chvíli, než přestal mrmlat a vysvětlovat, co už beztak bylo jasný, takže nemělo cenu se tím zabývat. Já stála nad ním a cucala si malíček.

„Si myslíš, že zavolaj tvojí ženě nebo co?“ pokárala jsem ho. Ustrašenej manžilek mě právě přestával bavit. „Aby tak ještě poslali dopis rodičům.“

Lumír mě za tu poznámku sjel unaveným pohledem a já zase jeho – tím, co se odborně nazývá: ale prosim tě.

Nato jsem se vymotala z přehozu a vnutila se mu na klín. Osvědčená metoda. Nahatou holku přece nikdo neshodí. A taky že ne.

Od setkání s Lumírem uteklo takových deset měsíců. Ani půlročí jsme neslavili. Nebo já teda jo. V březnu. V posteli s ženou jeho

kolegy u Adama v Černovicích. Občas prostě věci nejdou podle plánu.

Což mi připomíná... Jak si Adam nabrnknul tu kamarádku svojí sestry, tu Gabrielu, všechno hezky vycházelo. Netvrdím, že mu nějak imponovala, myslím intelektuálně, ale určitě s ní byla zábava... v některých směrech. Jenže pak na ni praskla nějaká ta minulost a já byla v pozici, kdy jsem to prostě Adamovi nemohla neříct.

Totíž Gabriela měla podle všeho hodně specifickéj vztah ke svej m bližním. Už na střední škádlila pěknější holky – nebo alespoň ty, co si to o nich myslela – tak, že jim tu a tam dávala do pití malý množství thalia. Takže jim pak začaly vypadávat vlasy a ona se tím náramně bavila. Jenže asi tak před rokem se pobavila na účet svýho bejvalýho tím, že mu jeho kafe vylepšila meskalinem. Ten pak pobíhal po bytě, mlátil sebou o zdi, válel se na zemi... Akorát že mu z toho přeskočilo. Po dvaceti hodinách demolování bejváku přišel k sobě, to už tam samo sebou Gabriela dávno nebyla, zajel si na návštěvu k rodičům, kde chvilku pobyl, a pak si to odkráčel, a dobrovolně prosím, zrovinka do Bohunic na psychinu.

Takže Adam, jakmile se o jejích praktikách dozvěděl, vzal zpátečku a víckrát se jí neozval. A co bylo veselejší: ona jemu taky ne.

Takže začal zase škrabkat, jakmile se mu zastesklo, a já mu na to možná kejvla, možná ne. Například v neděli jsem mu dala jasné najevo, že mám jiný plány... ale co jsem z toho měla...

Následujícího rána jsem stála v koupelně zády k zrcadlu, hlavu vykroucenou, a opatrně zdvihala spodní lem trika, co jsem od Lumíra dostala na spaní. A pak obočí nahoru, nadávky na jazyku, no a taky svědomíčko se ozvalo.

Takhle půjdu do realitky zvedat telefony a jezdit s klientama po činžácích? A jak to jako přestojím cestou do Blanska? Adam se mi vysměje, až se zase potkáme, teda až se vysvleču z kalhot a skočím k němu pod peřinu. Nebo až se vzbudím odkopaná. Prostě ostuda.

Co proti tomu byla Lumírova košile bez tří knoflíků a pozdní návrat za rodinou... Určitě si šel ještě sednout do nějaký putyky, aby pořádně nasákl a historka byla o něco věrohodnější. Ano, tak... už jsem se rozhodla: Kdyby mi tak chyběly tři knoflíky.

20

Kocouři na střeách

Vyprávění Jakuba Hirsche

Když mi Markétin bratr Adam u mne na Veveří znovu převyprávěl, jak to bylo s ním a tou jeho Gabrielou, měl jsem najednou jasno.

Nebýt jeho, nebyl bych tušil, kde se Tereza inspirovala. Gabriela se samozřejmě nedopustila ničeho z toho, co si tak barvitě připisovala. Tím spíš, že onu pověst o sobě, jak se Adam pár dní zpátky od sestry dozvěděl, rozšiřovala nadšeně sama. Jenže to byla Tereza Lerchová, kdo jí se zájmem naslouchal a kdo se nebál... uskutečňovat. Jako onedy se mnou v ateliéru, jenže tenkrát nešlo o život. Tereza Lerchová mě využila! Ano, měl jsem s ní poměr, ale proč? Protože to chtěla! Protože mě potřebovala svírat v hrsti. Mezi mnou a Milanem Stránským vytvořila propast. Poslala mi dopis. Anonymní. A pak druhý: Jestli prý se v tom budu dál štourat – myslela samozřejmě záležitosti kolem Markéty, jejího někdejšího Tomáše, popřípadě jiných amantů –, tak se Milan všechno dozví. Jakože o nás. O mně a o Tereze, tvrdil anonym. Jasně že se mi pak zrovna dvakrát nechtělo s ním mluvit. Kdo mohl tušit, že to byla ona, kdo mi poslední půlrok dělal ze života kriminálku. Jenom abych Milanovi nedodal příliš mnoho indicií. Aby si to nespojil. Aby se nedozvěděl, co se dozvědět neměl. Že Tereze se něco nepovedlo...

Ale dost už o ní. Alespoň prozatím.

Toho večera jsme s Adamem slavili. Dopili jsme lahev skotské a vylezli na střechy domů na Veveří, kde se započal malý brněnský rituál předznamenávající velké věci.

Když poslední večerní slunce olizovalo krovy, zakončili jsme den jako dvě potulná zvířata. Pod námi město... ulice.

Kolik jsme měli společného... Já a milenec mé neteře, bratr sličné cellistky, s níž jsem ještě před několika dny na centrálním brněn-

ském hřbitově pohřbíval přízrak zpravodaje Tomáše Vorla. Právě onen přízrak, který Markétě od podzimu zastiňoval mysl, zatímco skutečný, živoucí Tomáš Vorel neměl o ničem z toho ponětí.

Stejně, pozdně večerní šikmé slunce jí tehdy mezi řadami náhrobních kamenů zbarvovalo tvář. Chytila mě za ruku, ale její prsty v uličce napravo z mé dlaně opět vyklouzly a Markéta se rozběhla přímo proti slunci.

Buď pozdraveno léto, dlužím ti ještě šanci... Sbohem, Tomáši! Můžeš jít, odkud jsi přišel! My dva si už vystačíme, co říkáš, Markétko? Netřeba si vymýšlet pochybné milence, už není proč se uzavírat. Pochovej ho... promlouval jsem k ní v duchu a stále stěží mohl uvěřit, že se mi podařilo z popletené Markétiny hlavy Tomáše vypudit. Přesvědčit ji, že se mnou už nemá důvod, aby na něj dále vzpomínala.

Dívka, jež se tak po útrpných měsících opět stala mojí milenkou, nyní tu a tam vyškubla kopretinu a komusi ji položila na hrob. Konečně mě vítězoslavně dovedla k travnatému plácku na konci jedné z řad v novější části hřbitova. Na to místo položila poslední květ. Na jeho místo... Ušklíbla se a dloubala mě do zad.

„Pojď, nebožtíci potřebují klid,“ pronesla a spěšně mě táhla směrem k lavičce, kde se mi vnutila do klína a zakousla se mi do spodního rtu.

Vyprávěl jsem ten příběh Adamovi, když jsme stanuli opilí mezi anténami, a on na oplátku zavzpomínal na jednu z březnových nocí, z níž většinu, poté, co se s Klárou a Andreou vrátil z music baru Metro, strávil tichým rozjímáním na střeše.

Nedlouho nato i nás už zalila modrošedá a oranžová tma a byl konec rituálu. Kocouři odtáhnou ke svým kočkám. Konec předznamenání konce.

Počátek zlomu.

21

O holkách a jedech

Vyprávění Markéty Kuncové

Najednou byl červen a všechno, úplně všechno šlo jako po drátkách. Malých, pomačkaných drátkách. Jenom na Jakuba jsem neměla čas, a to byla škoda. Od té doby, co se mi samozvaně vloudil na matraci, poprvý po víc než půl roce mého holobydlení v Nových sadech, jsem k němu měla zas o něco blíž. Jenže se mi blížilo absolutorium.

Zhruba tou dobou, kdy jsem se konečně vykašlala na to, být Tomášovi věrná, tím spíš, že on si lítal bůhví kde, musela jsem se chtít nechtě vrátit ke svému nejtrpělivějšímu milenci.

Žádný na vás nepočká tak dlouho jako cello, na druhou stranu žádnýho znovu nepustíte mezi nohy tak ochotně.

Radovala jsem se, že mám po měsících trestuhodný nečinnosti sílu se na absolutorium připravit. A vzala jsem to z gruntu. Ne kvůli rodičům, ale protože jsem chtěla. Krom toho, peníze by mi posílali tak jako tak. Jen by se možná začali zajímat, jak trávím čas, v jakých podmínkách bydlím... anebo možná ne. Kdo ví. Adamovi taky do ničeho nemluví.

Když u mě naposledy zaklepala Gabriela, co s ní přes duben chodil a co si to kvůli ní rozházel s tou svojí Andreou, neotevřela jsem jí. Byla vycpaná řečma, a já už měla výmyslů dost. Zpočátku bylo zábavný předstírat zájem. Nechat si vykládat, co všechno dokázala a jaká umí být, když někoho miluje, anebo nenávidí, a jak ji baví si s lidma pohrávat... Ale bylo toho moc. Dobře že ji Adam vypustil.

Jenže když měla volno, rozhodla se otravovat mě. A já si řekla, že budu taky jedovatá – a neotevřela jsem. Navíc jsem si dala záležet, aby slyšela šoupnutí kukátka u bytových dveří.

Hubený holky jsou plný jedů. Nejtoxictější z nich jsou problémy. A každý rozumný chlap si začne radši s bezstarostnou buclinkou

než s modelkou v depresi. Modelka je problémový kačátko. Kačátko se omrzí. Kačátko otráví.

Dívala jsem se do zrcadla a říkala si, jestli mám ještě naději. Byla jsem si lhostejná, ani odpor, ani sebeláska. Lhostejnost. Věděla jsem, že Jakub moje tělo zbožňuje, to jediný právě teď zvyšovalo jeho hodnotu a drželo ji na vratkém laně průměru. Abyste tomu rozuměl, musíme mít chlapa. Bez něj se usmrkáme v koutě mezi bezcennými. Možná proto jsem si s sebou tak dlouho tahala Tomáše. Jako přívěsek. Jako cenovku.

Být tak baculatá a smířená. Předpokládám, že určitý množství tuku dokáže problémy rozpustit. A taky nejistotu... což je buď jejich příčina, nebo následek, podle toho, z jakýho úhlu se na to díváte.

Měla bych Jakobovi poděkovat... že mi pomohl na Tomáše zapomenout. Osvobodit se. Po dlouhý době držím balanc, rozpažuju ruce. Roztahuju stehna a mezi ně vkládám velký dutý tělo. Svírám krk. Na každý pád, na každý tón slastně dlouhý vibrato.

Jakub zachránil tu holku ve mně... Vypustil jed. Holku ponechal. Teď už ji jenom udržovat... a zbytečně nestárnout. Nedospívat. Koneckonců... není nic staršího než včerejší holky.

22

Salon Daguerre

Vyprávění Milana Stránského

O Tereze už jsem neslyšel. Od počátku června se neukázala, nebrala telefon a na zprávy neodpovídala. Co jsem potřeboval vědět, jsem se dozvěděl od starýho Lerchy, když jsme do sebe div nevrzili na Český. Se spokojeným úšklebkem mi potřásl pravicí a nepřesvědčivě mi vyjádřil svou lítost nad tím, že jsme se s Terezou rozešli. Já mu poděkoval, hlavně teda za tu informaci – do té chvíle jsem si naším rozchodem nebyl tak jistý –, a šel si po svých.

Rozhodl jsem se tu nevyčvátanou holku dostat z hlavy. Jednak jinýma, jednak prací. Ve čtvrtek prvního července jsem nastoupil na nové místo. Čili za bar do Salonu Daguerre.

Všechno bylo na svém místě. Přesně jak jsem si to pamatoval od poslední návštěvy.

Ty bílý domovní dveře, ta předsíňka, stolek na telefon. Nebo na květiny? A pak velký obývací pokoj, po levý straně dřevěný bar, přede mnou knihovna zabudovaná do stěny, napravo okenice s mřížovím. Jako bych byl na návštěvě.

Ve starých časech.

Za barem schodiště do patra, kam se v noci do prázdných salonků s červenými závěsy chodily páry tajně miliskovat.

Maloval jsem si, jak si tam i já budu tahat svoje náhradnice za Terezu.

Mladý, pěkný holky, trochu intošky. Takový, co do Fortuny nechodily. Provedu je labyrintem chlapskýho řemesla substitute a desublimace.

Když Markéta, ta Jakubova Markéta, udělala absolutorium, nevytáhly ji spolužačky jinam než zrovna do Daguerra... aby to zapily

a utrousily nějaký vtipy o violistech. Na tu jsem to nezkoušel. Nechal jsem ji popíjet lambrusko a nevědět. Protože ta holka zkrátka tak nějak nikdy nevěděla. Krom toho, přátelům se tohle nedělá, teda pokud není holka opravdová mrcha. Ale Markéta jenom... nevěděla. Nejdál měla v plánu zrovna jenom tuhle párty. A po ní zase to, co bude po ní. Navíc jedna problematická týnka pro letošek stačila.

Jakubovi, tomu byl konec taky bůhví kde. Možná musel z města. Když jsem tak pozoroval tu jeho, asi jsem tušil proč. Markéta v baru. Jakub v háji. Jestlipak si tam už taky našel nějakou tu substitutku? Jak ho znám, tak určitě. Nebo se ona nalepila na něj.

Shrnutí je jasný.

Jakub musel od Markéty, Markéta musela kamkoliv a Tereza? Ta jediná věděla, za čím jde. Nejspíš taky za nějakou ženskou, říkal jsem si. A Markéta to alespoň protentokrát nebyla. To by ji Tereza nenechala sedět tady.

Vyhánět tu holku z hlavy.

Ještě tři dny a bude venku, když si brýlatá brunetka s ostrým nosem lehne na šachovnici v patře. Levou dlaň na bílý čtverec, pravou na černý. Já vstojím, jako když vytahují sítě, budu z jejích teatrálně napnutých paží s roztaženými prsty stahovat šifonový šaty. Retro jak prase.

Ty hnědý tvrdý boty se širokým podpatkem jí nechám. Sobě rozepnu poklopec a džíny stáhnou pod zadek.

Prasata jsou teďka retro.

23

Proužek

Vyprávění Kláry Hirschové

Na konci července jsem seděla na Český, pěkně za výlohou restaurace s výhledem na stánek s květinama. Venku bylo až moc horko. Přinesli mi vychlazenou zázvorovou limonádu, když v rádiu China-ski škodolibě rozjížděli svoji Kláru. Jak to se mnou vypadá? Od půl devátý do osmi ráno? Jak to vypadá? Je mi blbě. Tak to vypadá. Jenom ta zázvorovka to zachraňuje. Alespoň většinou.

Fajn rádio Live a pocit, jako by si ze mě celý tohle město chtělo utahovat. Město plný nákejch těch chlápků, co na tebe koukaj, Kláro, už několik dní, říkám si tak pro sebe. Co jsem si ještě na základce užila s touhle jinak docela milou songou, stačilo se jenom vrátit do Čech a hned to bylo Kláro sem, Kláro tam, a vůbec Rád tě vidím, Kláro... Nakonec ale Nic není jako dřív, nic není, jak bejvávalo.

Aspoň že Adam teď nikam neběhá. Andrea na něj nemá čas, je uražená, zhruba od té doby, co si ji na okamžik dovolil nahradit tou užvaněnou Gabrielou. Mezitím doma zase rovná, co se dá, hraje si na vzornou ženušku a dělá dobře. Nakonec, holka se každému dalšímu chlapovi věnuje poctivě, jenom když jí to vychází s tím prvním. Polovina chlapů to dělá přesně naopak, jedna čtvrtina v obou případech a smutná čtvrtina vůbec.

Anebo ji třeba taky napadlo, že Adam se k ní už možná nevrátí.

Měla vůbec tahle jejich avantýra nějakou budoucnost? Adam je dobrá partie, ale rozhodně ne pro kariéristku. Potřebuje vzájemnou podporu, partáctví, a ne rozpor... Byla to vůbec láska? Anebo jenom trable zabalený do krásnýho pocákanýho povlečení?

Když si vzpomenu, jak se kvůli ní Adam trápil... Jak za horkejch nocí klečival na střeše a myslel na ni. Shora pak ulice svlažoval déšť

a Adam onanoval a rozšířoval své semeno do zahrady pod sebou, když ho nemohl zasívat do Andrey... To, že byla s Martinem, a hlavně teda proto, že už jednou zasel a rázem poznal, že jeho snaha padla na neúrodnou půdu. Teda aspoň obrazně.

Ted' si maluje, že by s Andreou mohli být ten pár, co se vídá jenom párkrát do roka a z toho jednou, vždycky ve stejnej den, si připomenou, jak jim to šlo v posteli. Co mě se týče, nemám s tím problém. Ať si to dělaj klidně na každěj slunovrat a rovnodennost. Nádherná představa sounáležitosti, když se to vezme kolem a dokola... možná i věrnosti. Ale taky je to krásnej sen. Hodí se spíš do románu než do Brna, kde je každěj měsíc všechno jinak.

Každopádně má moji podporu. Byla bych hrdá, kdybych mohla tvrdit, že znám někoho, komu to léta opravdu takhle šlape.

No, a když jsme u toho zasívání... Počátkem června, když se v noci Adam vrátil k sobě do Černovic, čekala jsem na něj. Totiž potřebovala jsem tehdy přespat ve městě, nevracet se do Blanska, a u Lumíra to nešlo. Lucie by proti nebyla, jelikož pořád ještě netušila nic. Ale Lumír mi to zakázal a já nechtěla riskovat další výprask.

Adam tehdy dorazil úplně k nepoznání. Vmanévroval mě oblečenou do sprchy a oba nás ledovou vodou promáchal od hlavy k patě. Trhal ze mě přitom hadry a já pochopila, že u Jakuba na Veverčí se muselo semlet něco velkého.

Košili už bez knoflíků jsem měla staženou za záda a uvázanou kolem zápěstí. Když jsem pak celá mokrá, studená a vzrušená couvala po koberci směrem k posteli, vláčela jsem s sebou nevyvíknutou nohavici, tou druhou mi pak Adam svázal kotníky k sobě.

Za uzel mě vytáhl přes hranu postele až na matraci. Byla jsem z toho všeho tak vykořeněná, že na odřený záda jsem přišla až druhěj den.

Kousal mě do krku, do uší, rukou a bradavek. Nakonec to do mě nabušil a mně rázem odešly hlasivky. Ráno jsem chraptěla a osmatřicet dní po posledním krvácení jsem si udělala test.

Teprve tehdy mě tak nějak napadlo, jestli jsem náhodou zrovna začátkem června nezapomínala brát antikoncepci. Každopádně na nemilosrdnou tabletku už bylo pozdě.

A ejhle, dva proužky. Jeden silnej bezvýznamnej, ale ten druhej... ten slabej... Moje první invaze na internetový fóra o miminech. Hordy šťastnejch a zmoženejch matek tvrdily, že ten jejich slabej proužek teďka tříská gumovým dinosaurem do ústředního topení. Takže objednat se na gyndu a potvrdit si, že těhotenství se šíří jako epidemie.

Demografický výkyvy jednou nemilosrdnou vlnou smetly roku dvoutisícího desátýho nebohou Kláru do světa těhu hadrů...

A určitě se ptáte – jen tak pro jistotu – čím vinou? Jako bych neříkala, že v Brně je každou chvíli všechno jinak. Proč jsem asi čekala u Adama? Tou dobou jsem mu byla v podstatě věrná, jelikož Lumír od půlky května klasicky nabíral zpátečku... no, jak Brno! Prohloupil, hošánek, říkala jsem si potouchle u limonády, abych se nad tu situaci povznesla. Nad situací, nad proužek a nad plod milenectví mezi přáteli.

24

V zastoupení

Vyprávění Lumíra Hůvra

Konečně se dostáváme k vám. Je to svým způsobem úleva, když se na scénu dostaví autor a stane se součástí příběhu, který vypráví. Všechno se zdá náhle o dost přehlednější.

Když jsem vám telefonoval poprvé, měl jsem před sebou jednak poslední obálku, kterou mi na začátku června Jakub Hirsch doručil, jednak všechny předchozí pasáže jeho rukopisu včetně původní verze interview pro Host. Nechyběly dokonce ani kompaktní disky s vypálenými nahrávkami následných rozhovorů.

Samozřejmě bylo už pozdě večer, zvykl jsem si řešit mimoredakční záležitosti po desáté hodině. Jako kterýkoliv jiný rodič. Čtyřletá Alžbětka byla pro mne, jedenáctkrát staršího, mnohdy příliš silný živel. Možná kdyby se nám bývalo poštěstilo a měli jsme ji dříve, bylo by ledacos jinak. Kdo ví.

Ve světle stolní lampy jsem se probíral materiály a pokoušel se je alespoň chronologicky seřadit.

Když jsem papírové obálky s nahrávkami připnul k vytištěným úryvkům rukopisu a vše ve správném pořadí naskládal do krabice od xeroxových archů, vytočil jsem číslo, které mi na vás Hirsch v průběhu jara poskytl.

Pochopil jsem, že s materiály osobní povahy máte zkušenosti. Koneckonců před šesti sedmi lety jste se s Hirschem sešel v Praze na Kremžské, kde vám dal první podnět k sepsání jeho biografie. Ale nápad to byl váš, že ano? Vyprávěl vám příběh a vy jste mu navrhl, že nechce-li jej sepsat sám, uděláte to za něj. Tehdy vám bylo kolik? Sedmnáct? Nemohl vás brát vážně. Byl jste ještě středoškolák. Ale ambiciózní a nějak se vám Hirsche podařilo přesvědčit.

Posílal jste mu části rukopisu? Nedalo mu to, četl je... a nakonec uvěřil. Že nejste jedna z těch mediálních bublin, mladých pisálků, co se o nich všude mluví, ale ve dvaceti prasknou. Přestanou být zajímaví, jelikož už nejsou tak beznadějně a překvapivě mladí. Po nějaké době vám sám od sebe zaslal své diáře z let 1996–98, aby jeho biografie získala na výpovědní hodnotě.

Tak vznikla kniha Hirschových beletristicky zpracovaných pamětí, která měla v roce dva tisíce pět vyjít pod názvem *Revolucionáři*.

Hirsch se ale těsně před vydáním, navzdory tomu, jak si vaši práce vážil, od pamětí distancoval. Kniha pro něj byla až příliš osobní. Takže vám navrhl, ať ji vydáte pod svým jménem jako běžnou beletristickou fikci a postavám změníte jména. Tak zůstalo dílo zachováno, nikdo si Hirsche nemohl s hlavním protagonistou spojit, a kniha nakonec vyšla ve stanoveném termínu.

Krabice, která přede mnou během našeho prvního telefonického hovoru ležela, se od případu *Revolucionářů* na první pohled příliš nelišila. Že je autorem Jakub Hirsch, jsme měli vědět my dva. Nikdo jiný. Jistěže tohle tajemství nebylo možné udržet dlouhodobě, nicméně pravý účel vašeho pobytu v Brně měl zůstat nejasný co nejdéle.

Ulevilo se mi, když jste souhlasil s tak brzkým příjezdem. Báť jsem se, že spolupráci odmítnete... Zatímco *Revolucionáři* se pouze opírali o fakta, na kterých stála vaše fabule, druhá Hirschova anonymní kniha si žádala zcela jiný přístup, jelikož stavěla čistě na autenticitě. Vaším úkolem mělo být texty vybrat, zredigovat a sestavit. Stejně jako přepsat audiozáznamy, vybrat nejvhodnější pasáže a včlenit je do těla knihy. Pak tu byl samozřejmě ještě ten nešťastný rozhovor pro Hosta a obsah oné poslední nadité obálky... ten mi dělal největší starosti.

Mám na mysli především závěr onoho rukopisu. Dalo se mu vůbec věřit? Myslím že ne... Hirsch dostatečně naznačil, že jej do-

pisuje a ukládá do obálky ještě před konečným setkáním s Terezou Lerchovou, kterému se nicméně celá závěrečná kapitola věnuje.

A do toho tu bylo Hirschovo následné zmizení. Ani Klára neměla tušení, kam se její strýc vypařil, a to už něco znamenalo. Nejspíš ji nechtěl ohrozit, jenže jeho snaha neuvést nikoho v nebezpečí vyústila mimo jiné v to, že po sobě nezanechal jedinou stopu. Nepočítám-li přiložený lístek, že takto je jeho práce na knize skončena, že materiály jsou kompletní a že je mám urychleně předat vám. Trval na změně jmen a souvislostí, které by mohly vést k odhalení identity jednotlivých účastníků. To bude, myslím, největší oříšek. Ale vy už si nějak poradíte. Budu vám k ruce, kdybyste cokoliv potřeboval.

Nechtěl jsem zbytečně podněcovat domněnku, že se Hirschovi stalo něco nepříjemného, ale neměl jsem nic, co by vyvracelo moje obavy. Co jsem vám předal, byly kopie, originály jsem měl stále uschované v bezpečnostní schránce pro případ, že by se ukázalo... zkrátka kdyby to s Hirschem nabíralo špatný konec.

A dál?

Dny mýjely, týdny mýjely, najednou byla polovina srpna a Klára dostala strach. Díkybohu její pozornost od případu absentujícího strýce odvedlo neočekané těhotenství s Adamem Kuncem. Učiněný narativní zásah deus ex machina, který ty naše příběhy po víc než roce vrátil do původních kolejí.

Možná pro mne byla Klára zpočátku opravdu jen mladší obdobou mé dosavadní manželky. Postavou, která mi na okamžik dovolila vrátit se zpátky. Zapomenout, že tuhle fázi vztahu už jsem si jednou prožil s Lucií, před celými třinácti lety... a prožít ji tak znovu, jako by to bylo poprvé. Dlouho jsem si nepřipouštěl, jak mocně mě na Kláře přitahovaly všechny ty drobnosti, které měly obě ženy společné. To, jak seděly na pohovce, když sledovaly televizi, jak lovily kostky ledu ze sklenice... Klára pro mne byla do jisté míry oslavou někdejšího Luciina mládí a zároveň toho všeho, čeho jsem si za ta léta manželství přestal všímat. Možná proto jsem jí nemohl odolat.

Nyní se ovšem ocitla ve zlomovém bodě, odkud se její směřování počalo více blížit roli, již zastávala současná, živoucí Lucie. Jak jsem s tím měl naložit? Po boku jedné manželky-matky už jsem žil, bylo by ode mne bezohledné upírat Kláře naději stát se jí pro někoho jiného.

25

Nad rukopisem

Ze vzpomínek autora

Kličkoval jsem právě rozpáleným městem od České přes Žerotínovo náměstí na Veveří a po pravé straně vyhlížel rohovou budovu tamější lékárny. V prostorách domu, který s ní sousedil, už měl mou maličkost mezi stoly, židlemi a knihami očekávat redaktor měsíčníku Host.

Aby nedošlo k mýlce, má literární tvorba byla redakci Hostu doposud víceméně putna. Po Idealistickém románu, mém předěšlém autorském počinu, se slehla zem. V září měl od jeho vydání uběhnout rok a v tisku ani zmínka. Jediná recenze nedosvědčovala, že ta komplikovaná, v bolestech zrozená kniha kdy spatřila svět.

Před sebou jsem měl pouze jediný námět a ten byl prozatím v zárodku, zhruba deset stran podrobných poznámek, nicméně žádný skutečný text. Po rozchodu s přítelkyní – již jsem pár dní nazpět z přístavku za vinárnou, kde jsme do té doby vedli společnou domácnost, pomáhal odstěhovat matraci a zrcadlo – jsem se rozhodl uvolněný prostor i čas věnovat psaní. Nicméně potřeboval jsem impuls, nejlépe zvenčí.

Když mě tedy Lumír Hůvr z Hostu v polovině srpna kontaktoval, požádal mě, abych za ním přijel do Brna, a odkázal se na Jakuba Hirsche, jehož paměti jsem knižně debutoval, nabídku jsem přijíval a ochotně si zabalil svých pár švestek.

Popravdě, nevěděl jsem, co mě čeká. Návrat k cizímu námětu? Návrat k příběhu, kterým jsem žil po celý čas sepisování Revolucionářů?

Neubráníl jsem se vzpomínce na dívku, se kterou Jakub Hirsch ještě jako náctiletý žil a jejíž literární postavu jsem na základě

Hirschova vyprávění o necelých deset let později přivedl k životu. Naši společnou milenkou. Pro něj skutečnou, pro mne ryze imaginární, ovšem o to intenzivnější bylo mé milostné vzplanutí, že jsem se právě nacházel ve věku skutečného aktéra příběhu a ještě ke všemu jako panic. V čerstvých osmnácti pro mne rozmarná, bledá zrzka představovala erotický ideál.

Podotýkám, že nedostatek mé snahy vymanit se z područí jejího kouzla nespočíval v bolestíinství, ne. Líčil jsem, jak se svlékala, v první osobě jsem psal o společném milování v obilném poli, ale vědomí, že to ne mně, ale Hirschovi se dávala, mě naplňovala jistotou, že pro mne z tohoto příběhu vedou dveře ven.

Její jméno nebudu zmiňovat. Vymyslel jsem si ho, ostatně stejně jako jméno Jakuba Hirsche. Musel jsem. Můj starý známý se neustále obával spojovat biografický příběh se svou osobou, a to nejen v případě Revolucionářů, kde jsem jej nesměl jmenovat vůbec, ale především v nové knize, o jejíž sestavení mě Lumír Hůvr žádal.

Proč jen se Hirsch nechal jmény rozdělit vedví? Proč toužil rozlišovat mezi sebou jako aktérem příběhu a sebou jako autorem? Proč úkol tak náročný jako vybrat jméno jeho někdejšímu já ponechal na mně? Odpovědi na všechny tyto otázky, aniž bych to předem tušil, se však skrývaly v jeho textech a v audiozáznamech rozhovorů s Hůvrem, k nimž jsem se měl dostat. Nakonec se mohu ptát už jenom sám sebe, proč právě Hirsch? Nechal jsem se snad v době jeho nepřítomnosti inspirovat Čapkovým Zmizením pana Hirsche? Kdo ví, odkud se bere autorská imaginace... Snad se mi etymologie toho slova zdála být klíčem k psychologii Hirschovy postavy.

U stolu s výhledem na ulici mi Lumír Hůvr předal krabici s kopiemi podkladů a seznámil mě s fakty, jež se týkaly jednak zpracování příběhu, jednak spisovatelova zmizení, respektive místa jeho současného pobytu:

„Volal ze skrytého čísla,“ konstatoval Hůvr zastřeným hlasem. Domnívám se, že se pokoušel šeptat.

„A jste si jistý, že šlo o jeho hlas?“

„Nepochybně.“

„Takže?“

Hůvr se pomalu naklonil blíž a posunkem naznačil, abych učinil totéž.

„Přebývá u své sestry v Drážďanech.“

„Jak dlouho tam podle vás zůstane?“

„Dokud to tu nevychladne. Půl roku? Rok? Netuším. Přečtěte si tohle a posud'te sám,“ položil dlaň na krabici od xeroxového papíru.

„A... vy mu věříte?“ opřel jsem se zpátky do židle.

„Možná chci věřit. Kláru jsem zatím nežádal, aby matce zavolala. Sám si evidentně nepřeje, aby ho odtud kdokoliv kontaktoval. Rozhodl se zmizet z povrchu zemského. Jsem pro mu to utajení ponechat. Možná... mi stačí vědět, že to přežil...“

„Prosím?“

„Čtěte a pochopíte.“

„Rozumím... Originály jsou...“

„Dobře schované,“ prohlásil úsečně Hůvr.

„Výborně.“

Redaktor upíjel kávu a uvažoval:

„Budete tu bydlet?“

„Už jsem si našel podnájem. Takový studentský, v podkroví. Přes léto jsou tyhle priváty hodně pod cenou.“

„Takže se budete moct poptávat, když vám podklady nebudou stačit... Dobře děláte.“

„Zkusím tomu do půlky září dát nějakou fazónu... pak už budu jezdit jenom na konzultace.“

Hůvr nic neříkal. Zdálo se mi, že jej zneklidňuje přítomnost urostlého třicátníka za barem. Ten sice právě naléval víno dvěma

studentkám opodál, nicméně většinu času nás téměř zaujatě pozoroval.

„Znáte ho?“ nedalo mi to.

„Možná už jsme se někde viděli. Myslím, že dříve dělal v music baru Fortuna.“

„Neznám... A ta Klára, o které jste se zmínil...“

„Hirschova neteř. Ta, o které jste...“

„Malá Klárka!“ neubráníl jsem se nadšením a částečně i dojetím. Kniha *Revolucionáři* se odehrávala mezi lety 1996–98, tedy v době, kdy Klára začínala chodit do školy. Na sklonku šestadevadesátého s matkou přijela z Německa, aby spolu s Jakubem v Sázavě strávili Vánoce a dohlídli na jejich strádajícího otce, kterému tehdy zbývaly již pouhé dva roky života. Tu pasáž jsem měl dosud překvapivě živě v paměti.

„Takže teď jí musí být takových dvacet...“ pronesl jsem skoro nepřítomně a znovu se ohlédl nejprve na barmana, poté na obě studentky upíjející merlot. Ta, která neměla tvář a šíjí plnou boláků, se dle mého nápadně podobala Gertrudě Steinové. Nebo tomu, jak mohla spisovatelka a majitelka salónu vypadat zmlada. Poněkud korpulentní, s mužnými rysy ve tváři. Tehdy jsem ještě nemohl tušit, že právě tato místní Gertruda Steinová, jak budu oné epizodní postavě od nynějška říkat, udělí prvotní pohyb narativní vlně, která s sebou strhne nejenom mne a Milana Stránského, jak znělo, nebo také možná neznělo jméno zdejšího barmana. Zláká totiž i Kláru Hirschovou, Lumíra Hůvra a mnohé další aktéry Hirschova příběhu, o jejichž existenci a podílu jsem tou dobou ještě neměl ponětí.

S Lumírem Hůvrem jsme si, jak se říká, plácli.

Já se poté poprvé přesunul do svého letního podnájmu, podepsal smlouvu a sesul se na nepříjemně měkkou postel pod krovu.

Napadlo mě, že k mému štěstí to bývala spíše než práce s fikcí práce s realitou, která na sebe povětšinou poutala pozornost čtenářské obce a literární veřejnosti. Byl už zkrátka takový trend.

Současné paradigma si žádá minimum prostoru pro fikci a důraz klade na vlastní nebo zprostředkovanou empirii. Rozhodl jsem se ještě toho dne učinit zadost očekávání a zanedlouho se do toho příběhu sám vložit... Aniž bych tušil, že jsem se namočil už v okamžiku, když jsem se s redaktorem seznámil.

26

Krabice

Vyprávění Adama Kunce

V polovině září už Markéta odjížděla. Zhruba týden nato, co si zařídila místo na gauči u skupiny silkeborgských studentů. Počátkem měsíce se odmlčela na twitteru, načež zmizela i z ostatních sociálních sítí. Mobil pro jistotu nebrala, abychom ji já, Klára, rodiče nebo zbývající kamarádky nemohli kontaktovat, klást jí všetečné dotazy – třeba jak chce naložit se životem – nebo jí vyčítat, že nás opouští právě teď. Co naplat, že jsme si s Klárou pořídili dítě, Markéta z nás má samozřejmě velikou radost, přeje nám všechno dobré, ale ona teď přece jede do Dánska a pak možná do Amsterdamu.

Čas zbývající do odjezdu sestřička vyplnila především čekáním na Jakuba. Od chvíle, kdy zmizel – údajně vlakem do Drážďan –, ho jaksi postrádala.

Nevolala mu ani nepsala, pokud vím. Pouze na něj čekala.

Místo toho, aby u sebe přivítala náhradníka, zůstávala s Jakubem, který tu nebyl, protože Tomáš, jak jsem se dozvěděl onehdy na střechě na Veverí, už byl Jakubovým přičiněním passé. Situace se tedy neočekávaně obrátila v Jakubův prospěch, aniž by to nešťastník tušil.

Druhou polovinu své matrace pro něj Markéta rezervovala na dobu, než se vrátí, a to tak, že na ni umístila krabici. Jeho parkovací místo zůstávalo vyhrazeno. Dokonce na její boční stranu fixem napsala „Jakub“.

Po úspěšném složení absolutoria se rozhodovala, zda se opravdu živit hudbou. Možná by se uživila, ale ani já, ani sestra jsme do té doby neměli zapotřebí zkoušet, co je finanční nezávislost. Tak se ani ona nevztahovala ke svému dokončenému vzdělání jako k výjimečnému prostředku, jak se zajistit. Nechala to plavat. Začít se živit

hudbou by znamenalo upsat se a dodržovat termíny. Znamenalo by to předurčit svoji budoucnost. Na otce se obořila, když rodině slavnostně oznámil, že jí předjednal místo v brněnské filharmonii. Nestála o to. Rozhodně ne teď.

Strhla se kvůli tomu hřmotná hádka, matka držela otce za loket, on pronášel cosi o nedostatku zodpovědnosti, sestra se ptala, jaké proboha zodpovědnosti, a otec, prý že té k sobě. Několikrát jsme při tom vystřídali pozice kolem jídelního stolu. Přecházeli jsme sem a tam po plovoucí podlaze, která v zimě tak příjemně hřála, za okny, kterými jsme od dětství sledovali padající sníh, kde jsme společně zdobívali vánoční stromek nebo stavěli autodráhu.

Mnohokrát jsme se něčeho napili, každý zvlášť, bez přípitku, jelikož jsme zkrátka potřebovali. Matka tvrdila, že si to cestování Markéta přece musí odbyt, než založí rodinu, načež se sestra ošila, jako by za krkem ucítla švába. Otec matce připomínal, že oni přece jezdili každý rok nejmíň třikrát, a to se dvěma haranty, jakože s námi, v létě na Maltu nebo Tenerife, v zimě do Pyrenejí a na jaře do Brugg, ale sestra se vyjádřila, že není jako oni. Nabídl se, že jí aspoň sežene slušné bydlení, má prý známého v Esbjergu. Z Markétina hlediska ovšem tato nabídka nepřípadala v úvahu, jelikož by znamenala nejen definitivní určení její geografické polohy, nýbrž i neustálý dohled. Diskuse, při níž jsme toho především já s matkou hodně vypili, se nakonec uzavřela tím, že otec kapituloval. Ještě ten večer sestřičce zakoupil letenku, o kterou mimochodem nežádala, ne proto, že by se do Silkeborgu uměla dostat jinak, ale jelikož, jak mi později došlo, to považovala za samozřejmost.

Navzdory svému původnímu přesvědčení však v zájmu všeobecného klidu souhlasila, že ji otec bude smět 14. září laskavě odvézt na pražské letiště, odkud poletí nejprve do Kodaně, kde následně přesejde na vlak do Silkeborgu. Možná by bývala jela na místo určení automobilem z půjčovny, nicméně v rámci žádného z celkem tří pokusů si nedodělala řidičák.

Oba rodiče, mne, Kláru i kamarádky tedy v polovině září nechala za sebou. Klára právě úspěšně překlenula první tři měsíce nevolností a abstinence.

Byla silná, až překvapivě silná, a já v jejím odhodlání nacházel kýženou jistotu. Přiznám se, že zprvu, když mi tu novinku Klára oznámila, jsem byl na pochybách, co s námi bude dál. Nicméně jsem věděl, že jestli se s někým shodnu – bez vášnivých výstupů, teatrálních gest, bez sebelítosti, pocitů křivdy a vydírání –, bude to ona.

Nutno konstatovat, že nejen těhotenství, ale i následné měsíce, ne-li roky výchovy, mohu-li soudit, kladou vysoké nároky na schopnost se dohodnout.

Počínaje druhým měsícem se z partnerů přinejmenším sexuálních nutně stávají partneři v obecném slova smyslu. Jinak se vše sesype.

Nezanedbatelným argumentem pro přijetí záměru vychovávat plod přitažlivosti mezi přáteli pro mne byla také skutečnost, že jsem byl – a cítil jsem, že mohu být – vděčný za to, jak se Klára k nečekanému zjištění postavila. Že ten dar daný mimoděk – na rozdíl od Andrey – opravdu přijala.

Se zmíněnou jsem se od našeho šalového incidentu nesetkával právě nejčastěji. Nakonec jsme se dohodli na vzájemné přátelské výpomoci – v určitých směrech –, kdyby nastala ta potřeba, ale celá rozmluva se nesla v duchu jakési těžce definovatelné hořkosti. Cítila tu výčitku, ať už tam z mé strany byla, nebo ne. Snad proto dala prozatím ruce i ústa pryč a má mysl se oddávala úvahám nad nadcházejícím rodičovstvím do té míry, že jsem si v prvních pěti měsících na Andreu zřídka kdy vzpomněl.

Pro Lumíra byl náš druhý proužek znamením, že je načase vrátit se tam, kam věřil, že patří, čili ke své ženě a dceři, čímž se k jeho morální úlevě mohl poměr s Klárou konečně považovat za uzavřený. Ze mne a Kláry se tak stali přátelé, kteří si byli poprvé od společného seznámení sexuálně věrní.

Zbytek ansámblu se zakutálel. Místo Klářina strýce Jakuba teď v Brně na již zcela opuštěné Markétině matraci dlela pouze kartonová krabice, Andrea a Lumír byli se svými zákonnými protějšky a my měli konečně příležitost si po večerech pozvolna procházet vlastní minulost, pěkně krůček po krůčku.

Místnost

Vyprávění Milana Stránského

U posledního okna seděli dva. Jeho jsem za poslední měsíc viděl v Da-guerrovi několikrát. Pětačtyřicátník, vlasy prošedivělý. Vyžehlená košile s drobnou kostkou, kalhoty bez puků, brýle bez obrouček.

Žena, která tu v půlce září seděla s ním, sem rozhodně nepatřila. Přišla v klobouku se širokou střechou, na očích sluneční brýle, krátký upnutý šaty s krajkovými rukávkama. Viděl jsem v ní tu neutu-chající potřebu vášně a úspěchu. Mohla bydlet v sídle s prostornou ložnicí, kde by po obou stranách postele okouněly keramický sochy běloušů, mohla snídat v jídelně s kazetovým stropem. Ale taky nemusela. Tapisérie a zahradní fontána mohly zůstat jenom v její mysli, ve světě požadavků.

Nicméně jsem jí tak na chvíli viděl. Jak se v tom svém světě probouzí, lýtka spustí z okraje a chodidlama se zaboří do bělostného kožichu. Před zrcadlem shodí saténovou košilku a pocítí hrdost nad svým tělem. Tělem, který se právě prošlo po usmrceném zvířeti.

Pak se navlíkne do značky a vydá se balancovat na hraně uvá-ženého rozhodnutí a zjevné chyby. Jediný způsob, jak sjednotit harlekýny s pohodlím a pocitem jistoty, kterou představuje manžel, plochý medvěd u postele.

Jmenovala se Andrea Kalenská, jak jsem zjistil, když po mužově odchodu své pevný a dobře tvarovaný pozadí uvelebila na barový židli a poručila si třetí martini s olivou. Díkybohu jsem měl pro tyhle případy jednu sklenici oliv ulitou v kumbálu. V jejím pohledu bylo něco zvláště hořkého a smutného, tak mi to nedalo, a když dopíjela, zeptal jsem se:

„Špatný obchod?“

„To nebyl obchod,“ sdělila mi. „Jestli teda narážíte na...“

„Toho, co tu s váma seděl... ale nemusíte...“

„Ne, to je v pořádku. Jenom konfrontace pohledů.“

Mlčel jsem.

„Byl to kolega mého muže,“ neunesla ticho.

Opět jsem mlčel.

„Zajímal mě jeho názor. Máme teď s manželem takové období...“

„Období?“

„Takový návrat,“ překvapila mě. „Zkoušíme být zase jenom spolu.“

„Předtím jste nebyli?“

„Co myslíte?“

„To mi řekněte vy, co si mám myslet,“ usmál jsem se. Taky se usmála.

„Tak si myslíte třeba, že jsem měla milence. Budete mě soudit?“

„Jsem tady od toho, abych někoho soudil?“

„Ne, to asi ne,“ v jejím tónu zazněla omluva.

„V tom případě si myslíte, že vás soudit nebudu. Já si na oplátku budu říkat, že toho milence jste měla z dobrého důvodu.“

Andrea Kalenská sklopila oči a kousla se do rtu.

„Už je to minulost. Má teď jinou. Čekají spolu dítě.“

„I to si mám myslet?“

„Představujte si to. Jenom si to představujte.“

„Dobře, pokusím se,“ řekl jsem. „Ale varuju vás, moje představitost není zrovna z nejlepších.“

„Raději mi nalejte další.“

„Jak je libo.“

„A kašlete na olivy. Nemáte je dobrý.“

„To bolí.“

„Upřímnost vždycky bolí...“ zase se zachmuřila.

Připravil jsem další martini a postavil ho na ubrousek, jí nadosah.

Za odměnu jsem se dozvěděl, že s manželovým kolegou ji toho spojovalo víc, než kolik napoprvý přiznala. Totiž to jeho bývalá milenka Klára teď čekala s exmilencem Kalenské zmíněnou rato-lest.

Jaká ironie. Nicméně milenci i milenky byli vždycky dočasný nadstandard. Po kolika takových jsem ještě před dvěma lety slí-dil... Většinou už ani nebylo proč. Manželky a manželé zpozorněli zpravidla až ve chvíli, kdy se vztah protějšku s mladší a živelnější bytostí nezadržitelně hroutil. Tehdy si totiž protějšky, při vši snaze romanci zachovat, přestávaly dávat pozor. Vyhozený peníze. Zby-tečně vyhozený peníze mě živily, tak je to.

Kalenská se mi vyznávala z nutkání svýmu ex rozbít popelník o hlavu. Jenom proto, že od jiný dostal to, co ona mu dát nechtěla. Jelikož měla své cíle a medvěda u postele. Dítě do jejího rozvrhu zkrátka nezapadalo, s čímž se musel smířit i její manžel. Stejně jako se skutečností, že není jediný.

Jenže teď zůstala v prázdném domě s přednožkou bez romance. Měla nárok na zármutek.

Když se podnik vyprázdnil a zdálo se, že už žádný hosti nepřijdou, rozhodl jsem se nás uvnitř zamknout s tím, že se jí taky s něčím svěřím.

Nechali jsme bar barem a přesunuli se o poschodí výš. Přes šachovnicovou podlahu jsme prošli napříč salónkama až k úzký diagonální chodbě, ze který vlevo i vpravo vedly dveře do kumbá-lů s košťaty a kýbly. Chodba na konci ústila do předsínky u toalet. Přestože je během večera navštívila nejmíň dvakrát, kupodivu se nezdráhala mě následovat až na dámy, kde pozorovala, jak mezi klíči sahám po tom nejdrobnějším a odemykám visací zámek na oprýs-kaných dveřích naproti zrcadlu. Vstoupil jsem první a rozsvítil.

Pod námi se v oranžovém světle žárovky na drátě zjevilo točitý železný schodiště. Pod ním pak nevybavený pokoj s původní loso-sově zbarvenou omítkou.

Moje skromný tajemství. Snad zapomenutá místnost; ani majitel mi o ní nic neřekl. Postupným zkoušením jsem zjistil, kam klíček pasuje, a objev netušeného prostoru ve mně probudil vzrušení.

Barevnou mozaiku jsem poznával. Její odvrácená strana se dívala do dvorku. I tak mi ale trvalo dlouho, než jsem si utvořil představu, ve který části domu se vlastně nacházím. Dřív sem určitě vedl nějaký vchod z přízemí, než ho zazdili, a jediným přístupem tak zůstalo točitý schodiště z prostor dámských záchodků, který pravděpodobně ne vřdycky byly dámskýma záchodkama. Nejspíš přistavěný pokoj pro služku, napadlo mě.

Ted' byla místnost nevyužitá. Ani skladiště, ani dílna, jenom koberec, pohovka a stůl, všechno tak nějak nápadně poválečný.

„Chtěl bych tady časem zařídit takový... řekněme klub,“ svěřil jsem se Kalenské se svým záměrem.

„Klub?“

„Pro uzavřenou společnost...“ dodal jsem. „Seženu další nábytek. Asi ne úplně v tomhle stylu, na to nemám, ale chci to tady zútulnit. Lampy, křesla, stojan na noviny, kávový stůl a dřevěný šachy.“

Viděla to. A zase se ocitla v harlekýnovském snu. Na okamžik. S pohledem obráceným někam do představ.

„Co to bude za společnost?“ zeptala se po chvíli, když si zula jehly, aby se mohla bosky projít po koberci s ornamentama.

„Zkrátka společnost,“ zaváhal jsem, neměl jsem ještě úplně jasno. „Takoví, co prostě přijdou a posadí se, budou si číst a kouřit. Někdy jich bude víc, někdy míň. Třeba se domluví a každou druhou středu v měsíci budou hrát tichou poštu, co já vím.“

„A taky šachy.“

„A taky šachy,“ přisvědčil jsem. A přiznávám, trochu hloupě jsem se zeptal, jestli by sem taky chodila, kdyby byla zvaná.

„Ne,“ konstatovala věcně, pohled namířený skrz oranžovo-modro-červenou mozaiku.

Dál jsem se neptal.

Opíral jsem se o stěnu poblíž výklenku a těšil se na tu radost z práce, kterou dá to místo zvelebit. Hypnotizoval jsem kobercový vzor a nepostřehl, že Kalenská, která dosud stála nejmíň metr ode mě, se teď přiblížila k patě schodiště. Je načase se vrátit, napadlo mě.

Ale to už jsem měl kolem krku její paže a najednou i nartěnkovanou pusou pevně přitisknutou ke svý. Tlak na dásně. Chuť po martini. Nekompromisně mě přitlačila ke stěně a prsty mi rejčila ve vlasech. Vysávala ze mě, co nepohltila únava po celodenní šichtě. Dlaní jsem zakryl její rameno a druhou rukou si urovnal pomalu sklouzávající brýle.

Pochopila. Přestala.

„Promiň,“ nejintimnější žádost, jaký se na mně dopustila.

Konec miliskování. Nahoru jsme se vrátili mlčky.

Neřekl jsem jí, že mi došlo, odkud znám toho jejího šedovlasého redaktora. Samozřejmě, byl to ten, kterýho Jakobovi dohodila jeho neteř. Klára. Ta Klára, která otěhotněla s Andreiným ex.

Tohle všechno jsem Kalenské neřekl. Neměl jsem odvahu sebrat jí to malé bezvýznamné bezpečí.

28

Budapešť

Vyprávění Jakuba Hirsche

Samozřejmě jsem tehdy na počátku června nemohl ani spekulovat, jak dopadne poslední brněnské setkání s Terezou Lerchovou. Myslím, když jsem toho na ni věděl tolik a ona věděla, že vím. Pro všechny případy jsem ještě před naším dostaveníčkem u Místodržitelského paláce dopsal závěr svého rukopisu a spolu s dalšími texty jej doručil osobně do schránky Lumíru Hůvrovi. S poznámkou, že takto považuji materiály za definitivní a připravené k beletristickému zpracování vámi, kterého jsem Hůvrovi už před časem pro tento účel doporučil.

Pravdou je, že ono odpoledne strávené s Terezou se protáhlo na celý rok. Tedy jestliže nepočítám zbytek června, který jsem skutečně strávil se svou sestrou v Drážďanech. Počátkem července se Tereza přemístila do Budapešti, kde měla zůstat přes prázdniny, aby si přivykla tamějšímu prostředí, než nastoupí jednoročnickové studium němčiny na gymnázium ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola. Tam si měla dodělat zkoušku na Deutschsprachiges Diplom, vrátit se do Čech a následně si odbýt zdejší maturitu.

Ptáte se, proč si pro zúročení studia němčiny zvolila Tereza právě Maďarsko? Protože Berlín se jí hnusil, tak je to. Berlín se jí hnusil stejně jako většina německých či rakouských měst.

Její vztah k německému jazyku byl proto poněkud ambivalentní. Sama si ho nevybrala. Trval na něm její otec a ona se rozhodla jej potěšit. Studovat němčinu jaksi z akademického hlediska nebyl problém. Užívat ji ale pro účely komunikace s Němci? Na území Německa? Nikoliv. Tady končily veškeré meze hry na poslušnou dcerušku. Zvolila tedy Maďarsko, které navíc přinášelo nespornou výhodu. Totiž že prakticky nemusela opustit Brno, jelikož Budapešť

byla jednou ze dvou brnotvarých metropolí ve střední Evropě a nebyla tak nabubřelá jako Vídeň.

Budapešť byla alternativou v plném slova smyslu. Ulice skrz na skrz prorostlé stromy, secesní domy pobité prkennou přístavbou, ruinpubs, Cat Café, Morrison's. Ulice plné hochů stejně prkenných jako ty přístavby, v nažehlených košilích dopnutých až ke krku, v nepříjemně úzkých kalhotách s vysokým pasem. Plné pohledných dívek s ostrými rysy ve tváři a překvapivě hrubým hlasem. Všudy přítomná populární alternativa. Tedy alternativa, ze které se časem stejně jako z indie rocku stal tak trochu mainstream.

Po nějaké době jsem zavolal Kláře, aby si o mne nedělala starosti. Telefonoval jsem přímo od její matky, aby o mé lokaci nebylo pochyb. Teprve poté jsem se vypravil na vlak Metropol do Maďarska, na hranicích se Slovenskem jsem starou SIM kartu umístil do prázdného kelímku od kávy a i s ním ji vsunul do miniaturního odpadního koše vedle sedadla. Na nádraží Kéleti jsem zakoupil SIM kartu místní a vyrazil za Terezou do bytu, který, aby nemusela zůstat na ubytovně a zároveň to neměla do školy daleko, starý Lercha na rok pronajal na Andrásyho třídě poblíž Erzsébetina náměstí.

Od té chvíle jsme s Terezou měli pro sebe jedna plus jedna v prvním poschodí, za secesní fasádou stíněnou košatými listnáči.

Milan Stránský, kterého jsem uvedl do případu Markéta a anonymní dopisy, se nakonec mohl domnívat, že jsem zkrátka nejspíš jenom paranoidní, a když jsem se přestal po výsledcích jeho pátrání shánět, zcela ho ukončil. O Tereze si pak mohl s klidným svědomím myslet, že je to nevděčná mrcha, která se už jednoho dne zkrátka neozvala, jak některé mívají ve zvyku. Materiály v Hůvrově bezpečnostní schránce namísto policejnímu vyšetřování poslouží beletrii, řekl jsem si.

Ačkoliv později jsem přece jen zapochyboval, zda si mé instrukce redaktor Hůvr vyložil správně. Zavolal jsem tedy pro jistotu i jemu, tentokrát ze skrytého čísla.

Konec paniky, konec dramatu. Hlavním hybatelem honby za pravdou jsem nakonec byl přece jenom já. Pak samozřejmě Markéta, která se chovala nanejvýš podivně, ale ona už byla zkrátka taková, a nakonec Tereza, která měla na Markétu, jak jsem počátkem června díky Adamu Kuncovi pochopil, celou dobu zálsk. Což bylo příčinou veškerého zla, jež se událo. Ovšem nebýt všech těch dopisů, možná by to nikoho ani nenapadlo a možná... možná mohla jedna nešťastná holka zůstat naživu. Promiňte, možná bude lepší v tomto bodě ustát a nezabíhat do dalších detailů. Nikomu bychom tím neprospěli. Tím méně té mrtvé. Čtenáři se budou muset spokojit s tím málem, co už bylo řečeno. Krom toho každý příběh, malý i velký, si zaslouží své mystérium. Otázky, které je lépe ponechat nezodpovězeny.

Pokud se ani Hůvr, ani Milan Stránský nebudou dál pít, stopa vychladne. Za pár měsíců, za půl roku, za rok... Proč jsem se rozhodl Terezu ušetřit? Proč místo toho, abych materiály předal policii a na Terezu ukázal prstem, jsem ji nechal uprchnout, a co víc – uprchl jsem s ní? Předně jsem neměl jasno v tom, který z nás je větší psanec.

Ona, která měla na krku přinejmenším onu výše zmíněnou smrt? Nebo já, kterému šla po krku ona, a to už od března, kdy jsem dal najevo, že něco větrím, tedy když jsem do pátrání zapojil jejího někdejšího přítele Milana?

Já potřeboval zmizet před ní, ona musela zmizet před zákonem, respektive přede mnou, jelikož já bych si pokoj nedal, dokud bych tomu celému nepřišel na kloub. Byl to pro nás oba uzavřený kruh.

Čili plán B: Budapešť. Utéci spolu. Protože když budeme jednou z dohledu oba, nebude proč jít proti sobě. Tady jsme neměli co si vyčítat. Žádná vina ani daň za pravdu.

Zároveň jsme tak našli jediný způsob, jak si neříkat, že život Markétiny oblíbené anorektičky, která skončila na chodníku ve Voroněžské, přišel vniveč. Kdyby se mi bývalo podařilo svou zá-

sobu nepřímých důkazů rozšířit o ty přímé, kdyby se nakrásně podařilo Terezu usvědčit, jedna mladá holka by přišla o patnáct let a Markétině kamarádce by to život nevrátilo. Především druhá, nejmenovaná, by zemřela zbytečně. Její život byl cenou za Terezinu svobodu. A moje mlčení taktéž. Nemohl jsem dopustit, aby byla smrt té ubohé dívky zbavena smyslu.

Nyní jsem se konečně cítil bezpečně. Terezu jsem měl na očích a veškerou dokumentaci u Hůvra pro případ, že bych se pravidelně nehlásil. Tak jsme se při našem posledním hovoru domluvili. Měl jsem Terezu pod kontrolou. Měl jsem záruku, že se mi nestane žádná... nehoda.

Šel jsem rovnou k ní. Nechal se svléknout a položit na bíle povlečenou postel. Pozoroval jsem, jak si rozepíná knoflíky u košile. Jak se nade mnou prohýbá. Jak vypíná páteř, jak přiráží, jak mě kouše do krku a nakonec pocítí horké vyvrcholení... a usmíření.

Od té chvíle jsme byli psanci oba. Nikoliv odjezd do Budapešti, ale milování byla smlouva.

Pakliže znáte totožnost pachatele, a přesto mlčíte, může to mít svůj důvod. Strach, pohrůžku. Pud sebezáchovy je polehčující okolnost... Ovšem soulož s vražedkyní není nic než spoluvina.

Oba jsme si dostatečně uvědomovali skutečnost, že Markéta, o jejíž pozornost nám oběma od začátku šlo – s tím rozdílem, že Tereza se nebála využít veškerých prostředků –, přes všechny naše snahy nebude ani s jedním z nás. Rozhodně ne, když nás bude moci mít. A oba jsme věděli, že ona by nás mít mohla. Ne proto, že by byla tak silná. Právě naopak. Slabost byla její největší zbraní. Markéta byla silná ve své slabosti. Markéta nás dva zapuzené spojovala, ale tam v budapeštském vyhnanství jsme na ni mohli oba konečně zapomenout a nevracet se.

29

Zlá Andrea

Vyprávění Martina Kalenského

Když jsem tři roky po knižním vydání pročítal Kratochvílovy Brněnské povídky, procházel s ním Mendlák, Petrov, strmou a dlážděnou Gorazdovu ulici, cítil jsem, jak minulost ponenáhlu doráží na sklo. Například v příběhu zvaném Dame de coeur na sebe brala podobu vypravěčovy dospělé vnučky.

Jak se jmenovala? Andrea, jak jinak. Chodila do kurzu tvůrčího psaní. V kavárně nebo kde pak začala lektora kurzu zpovídat, zatímco on si na ni dovoloval, protože netušil, že jde o příbuznou. A ona si ho dobírala, protože věděla. Zlá Andrea, tak jí říkal. Když mu vyjevila pravdu, skoncoval s ní nadobro, jelikož jí dál odmítal věřit.

Byla má Andrea jiná? Má minulost, která se mnou trávila čas?

Když jsem ji nyní potkával, ráno, odpoledne, večer, když jsem neoholený sedával u televize nebo v křesle čítal rukopisy... najednou to už nebyla současnost, která se mnou popíjela kávu. Byla to připomínka krásné minulosti. Vybledlá fotografie bezcílně přecházející pokojem.

S Kuncem se přestala vídat někdy na jaře. Tedy přinejmenším s ním nespala. Ne. S každým milencem, ať už příležitostným, nebo dlouhodobým vzrůstala její náruživost. Zatímco teď?

Netrestala mě, neříkala Tak mě tady máš, to jsi přece chtěl, ale víc ode mne nečekej. Pouze nebyla spokojená čili... nebylo proč to dělat.

Mohl jsem se tedy radovat, že své avantýry poslala ke všem čertům? Těžko. Sdílel jsem domácnost s frustrovanou šelmou. A tak to mělo jít až do března následujícího roku, kdy vzájemné odcizení

a výčitky za neschopnost nacházet vzájemnou blízkost znenadání přeruší jednorázový úlet. Jejich úlet. Jejich vzpomínka na minulost, která nám dvěma na necelý týden dopřeje luxus současnosti. Malá, nebo velká daň?

30

Prosinec

Vyprávění Adama Kunce

Na počátku prosince Klára dovršila šestý měsíc těhotenství, takže její vyhlídky byly zhruba následující: za pár týdnů vánoční svátky, Nový rok, ještě chvíli vydržet v realitce, poposedávat, sem tam nohy na židli, sem tam zvednout telefon, pouštět si písničky a tradá... mateřská.

Rozhodně bylo zbytečné, aby si dál pronajímala byt půl hodiny za Brnem, když jsme většinu času tak jako tak trávili a chtěli trávit spolu.

Čili na mně bylo najít nám nové bydlení. Tak do půlky února. Ne podkrovní byt pro mládence v Bolzanově, ale byt pro muže, ženu a dítě.

Nejvyšší čas postavit se k tomu jako chlap. Najít si práci a nenechat se živit. Ani otcem, tím spíš ne Klárou nebo kýmkoliv jiným. Ujasnit si představu o novém životě a najít způsob, jak ji naplnit. Kupodivu s tím, jak nabývala Klářina postava konvexního vzezření, tvarovala se i ona představa sama od sebe. Zcela přirozeně.

Čítíl jsem silnější potřebu stát se novým opěrným bodem. A Klára zase stále více potřebovala mne. Tím spíš, že s žádostí o pomoc či rozpravu se nemohla obrátit na svého strýce, který od léta podle všeho dělal v Drážďanech společnost své sestře Kateřině. Vzhledem k tomu, že jmenovaná, Klářina matka, stále ještě neuskutečnila mateřsky hysterický telefonát, nabyli jsme dojmu, že Jakub před sestrou naše skromné brněnské tajemství udržel.

To já se Markétě onehdy pochlubit musel. Nicméně co to bylo platné. Markétu naše štěstí spasit nemohlo. Pro ni se tohle místo vyčerpalo jako datový limit Klářina telefonu, když googlila porodní rizika.

Ze Silkeborgu se sestřička už samozřejmě vrátila. Dokonce ještě před začátkem listopadu. Nějak jí to nedopadlo. Zavolala otci, ten okamžitě zaplatil letenku zpátky do Prahy, ale sestra let propásla, jelikož se musela s kýmsi rozloučit. Čili otec koupil novou.

Do Brna dorazila 28. října. A 9. listopadu odlétala nanovo, tentokrát ovšem do Lisabonu, kde tráva byla nejspíš zelenější. Promiňte mi tu uštěpačnost. Nemám páru, co bych pohledával v Lisabonu, ke všemu počátkem listopadu, ale ona to nejspíš věděla.

Na instagram vyvěsila tucty fotografií katedrál a vybydlených čtvrtí. Plný popelník, odřenou botu, rozmazanou fotku z jakési reu-nião, na níž se drží kolem ramen s rozjařeným hispánským párem. A spoustu snímků vlastních nohou: natažených před sebe přes usmolenou deku u někoho na gauči, nohou okusovaných angorskou kočkou, nohou v houfu holubů nebo nohou svěšených z okraje promenády na nábřeží řeky Tajo.

Markéta zatoužila po multikulturalitě. Nicméně tahle multikulturalita byla jaksi vykořeněná.

To jest zbavená kořenů.

Nabyla dojmu, že zdejší malost ji omezuje, a včas nepoznala, že nemá na to, aby se v zahraničí setkala s něčím jiným než opět a jedině s další malostí. Ovšem tentokrát cizí.

Nechápala, že pod monumenty a prostornými bulváry se vždy ukrývá každodennost a jakoukoliv velikost musí přinést a vztyčit ona sama.

Osobnosti žijící mimo svou vlast, které měly potenciál stát se personami evropských rozměrů, nebyli jedinci bez vlasti, nebyli vytrženi ze svého nebo evropského kontextu. Na druhé straně nebyli ani tvrdošíjnými Bulhary či Armény. Jacques Brel, Tristan Tzara nebo William Saroyan z oné syntézy dokázali vytěžít maximum.

Dramatik Ödön von Horváth byl německy mluvící Maďar narozený v italském městě, které se později stalo součástí Jugoslávie. Když jsem se o něm zmínil před Klárou, která se právě, navzdory

přicházejícím prvním mrazům, ládovala zmrzlinou, s úšklebkem utrousila: A se svojí ruskou milenkou žertoval zpravidla v jidiš.

Multikulturalita existuje jako spontánní celosvětový jev. Stejně jako postmoderna a okénko na Masarykově ulici, kde prodávají pizzu a burek. Ovšem po kosmopolitovi žádá, aby ji ctil a stal se odpovědným ke každé kultuře, která ji v jeho případě zakládá.

Jak dramaticky se na mě a mé sestře podepsal čtyřletý věkový rozdíl! Já se jal naše kořeny zalévat, zapustit je do úrodné půdy a pečovat o společné oddenky. Vtírat krém vonící po ovčí srsti do napjaté kůže Klářina břicha. Má sestřička a s ní většina její generace se odevzdala proměně v trifidy zmateně se trmácející světem bez celnic, ostnatých drátů a berlínských zdí.

To jest zbavená kořenů.

31

Ztracená generace

Vyprávění Milana Stránského

Do Daguerra se slejzali intelektuálové, redaktoři, studenti konzervatoře a Fakulty výtvarných umění. Početná, a hlavně nenáročná sebranka. Po půl roce mého působení za barem, aby se mohl hlouběji věnovat něčemu jako amatérský ezoterice, ze mě majitel udělal vedoucího provozu a já mohl přijmout nového zaměstnance. Protože cesty osudu vedou vždycky trochu šejdrem, hned druhý den se na to místo přihlásil šestadvacátník, kterýho jsem do té doby viděl v podniku jenom párkrát, a to ve společnosti týnky, co s ní chodil Jakub Hirsch a která se teď, alespoň podle jejich někdejších spolužaček, potloukala po Schengenu.

Poměrně rychle se ukázalo, že mladík je její starší bratr, což mě, musím se přiznat, vedlo k obavám, jaký bude Adam kolega, pracovník, zaměstnanec... Jak jsem měl příležitost pozorovat jeho sestru Markétu, což jsem teda dělal hlavně kvůli Jakubovi, nemohl jsem se zbavit určité pochybnosti. Jenže Adam a Markéta podle všeho vyrůstali v úplně jiných světech.

Adam byl nastávající otec ve značkových kečkách. Markéta byla holka se smartphonem vrostlým do dlaně: Bez aplikace na lokaci přátel, aplikace na zdravý spánek, bez youtube, instagramu a neustálého sponzoringu žít prostě neuměla.

Brzo jsem začal Adamovi důvěřovat a po týdnu zaučování, v půlce prosince, když všude kolem vyhrávaly koledy, jsem mu podnik mohl svěřit na celý den. Takže jsem měl spoustu času na uskutečňování svých plánů.

V průběhu těch neustále se předem připomínajících svátků jsem se totiž bavil převážně prohlížením fotografií křesel, židlí nebo lamp za cenu odvozu a jejich následným transportem.

Sedmnáctého prosince jsem procházel kolem Moulin Rouge namrzlou a popraškem sněhu pokrytou Slovákovou ulicí s vyřisovaným stolkem ve stylu art deco v podpaží, abych ho pak v útrokách domu umístil vedle dvou navlas stejných a radoval se jako malý Jarda. Skrytou místnost, nejspíš jí budu říkat prostě Klub, jsem plánoval ukázat prvním návštěvníkům už dvaadvacátého.

A když je řeč o Salonu Daguerre a jeho tajemstvích, málem bych zapomněl zmínit, že se tu stále častěji zjevovala Andrea Kalenská, asi že sem nechodil její manžel, kdo ví. Každopádně navštivovala Daguerra bez ohledu na Adama. Dokonce jsem měl dojem, že mezi nima pokaždý nastane podivný dusno. Raději jsem ji proto chodil obsluhovat sám. Bůhví, jestli už si po krátkým fiasku se mnou ne našla novou náhradu. Za mne, za Adama, za manžela.

Redaktora Hůvra, který tu onehdy sedával s Jakubem a později s Kalenskou, jsem pak začal vídat i s váma. To když jste do Brna začal jezdit pravidelně.

Ještě před Vánocema se mi o vás podařilo zjistit, že jste taky autor, stejně jako Jakub. Jenom trochu jiný generace. Tý Markétiný.

Markéta je dítě nového věku, toho, kde se všeobecně sám od sebe, jako když lusknete prsty, vytratil veškerý smysl. Předrevoluční generace chtěla potomkům dopřát všechno, co sama neměla, takže ve výsledku zplodila masu, která netuší, o co by měla usilovat. Masu, která nikomu nebere, že se chce dobrovolně omezovat kvůli rodině nebo práci, jistotám a cílům, ale ona... ona tam ten význam nějak nevidí.

Tahle generace zažívá svoji zlatou éru, což ji logicky přivedlo tam, kde přestává být jasný, jak dál. Zbývá už jenom únik. Do zahraničí, do hry nebo do příběhu. Protože příběhy, ty za ně nikdo nezažije. Nestvoří.

Vy ty příběhy tvoříte, jste s nima na stejný vlně. Protože, když vám je vyprávějí nebo když vy to píšete, dáváte tomu všemu zaživaný smysl. A to vás s nima spojuje. Znáte ten šlágr, co běží v rádiu?

*One day baby, we'll be old,
oh baby, we'll be old
and think of all the stories
that we could have told.*

Myslím, že největším strachem týhle ztracený generace je, že jednoho dne nebudou mít co vyprávět. Museli by si přiznat, že jejich život neměl smysl.

My jsme se tím pochopitelně nechali unýst. Myslím teď sebe, Jakuba, Andreu nebo třeba jejího manžela. Samozřejmě z toho byly jenom trable. Jakubovy s Markétou, moje s Terezou a tak dál. Nejspíš jsme v těch jejich příbězích chtěli být... tím spíš potom v těch vašich. Jinak bysme vám nakonec ani tohle všechno neříkali.

Pamatujete se na Gertrudu Steinovou? To je ta tlustá, co s sebou věčně nosí Kunderu. Svěřil jsem se jí s ideou Klubu a ona přišla s tím, že krom hraní šachů a já nevím už čeho by si tam chodily ona a její kamarádky vyprávět. Já bych jim dal požehnání a ona by to vedla. Postupně se k tomu přimotal Adam, protože tu už nějakou dobu dělal, a taky Klára, když ke konci těhotenství nevěděla co s časem a nechtěla sedět doma, zatímco Adam po večerech obsluhoval. Mě nakonec taky přesvědčili. To víte, byl jsem zvědavý.

Měl jste štěstí, že jste přišel zrovna na přelomu ledna a února, když se Adam s Klárou poprvý podělili o některý z těch svých více či méně přípustných asymetrií.

32

Sněhulák a víno

Vyprávění Jakuba Hirsche

Žádal jsem Kláru, aby to nikomu neříkala. Jedině Adam směl vědět, že přijíždím zpátky do Čech. Od té doby, co jsme spolu lezli po střechách a loučili se s tím, jak do té doby některé věci byly, jsem věděl, že v Adamu Kuncovi mám opravdového spojence.

Věřil jsem, že se o Kláru postará, zatímco budu pryč, a ta jistota ulehčovala mému svědomí. Jak je to dlouho, co jsem odjel? Půl roku? Čili téměř půl roku ve lži, že trávím čas se svou sestrou, Klářinou matkou, v Drážďanech. To už bylo nějaké svědomí. Jenže jsem musel pokračovat. Chtě nechtě. To s Terezou byl výhradně můj boj. Možná jsme tam v Budapešti prožívali naši soukromou revoluci, možná jsme byli psanci, možná se naše linky vlivem okolností spojily či propletly příliš nerozlučně, ale zároveň také zcela nevyhnutelně přišla krize. Dva zločinci na útěku to spolu ne vždycky mají jednoduché. Už proto, že jeden kryje druhého, jeden druhého ohrožuje.

Psalo se dvaadvacátého prosince dva tisíce deset. Vlak se prohnal zasněženým Štúrovem, Bratislavou, Břeclaví a teď zastavoval na brněnském hlavním nádraží. Nástupiště první. Stánky s novinami a kávou a levnými bijáky na dvd. Sestoupit na perón a z něj rovnou do hlavní haly. Následně ven a na tramvaj a do Černých Polí, kde se nacházela Bolzanova ulice. A v Adamově podnájmu v Bolzanově ulici zase Klára. Jmenovaný toho večera sloužil za barem, takže jsme s neteřinkou měli několik hodin jenom pro sebe.

„Neřeklas to nikomu?“

„Čeho se tak bojíš, prosím tě?“

„Tak řekla, nebo ne?“ naléhal jsem a odkládal šálu.

„Neboj... nikdo o tobě neví.“

„Ani Lumír?“

Klára se usmála téměř shovívavě.

„Ani Lumír,“ pronesla a mírně kolébatou chůzí se vydala do maličké kuchyně, aby uvařila vodu na čaj.

Vzpomínal jsem, jak jsme se kdysi, bude to teď takových třináct let, scházeli o svátcích na Sázavě, odkud jsme já a Kateřina vzešli. Ovšem nedělo se tak u našeho otce v bytě, nýbrž u naší společné kamarádky Marie Rýznerové v přízemním domku na okraji města. Já přijížděl ze studií v Praze, má sestra dorazila s téměř osmiletou Klárou z Drážďan a nechala ji u Maruš přes zimní prázdniny. Vzpomínka o to víc namísto, že tentokrát jsem z Německa měl přijíždět já, a děkoval jsem prozřetelnosti, že Kláře nedala srovnat si příjezdy vlaků.

Onoho nezapomenutelného vánočního volna roku devadesát sedm jsem uvažoval, proti komu jsem vlastně vedl první ze svých revolucí. Proti našemu otci? Otcí, který Kateřinu v jejích patnácti letech zavrhl, krátce nato, co se dozvěděl, že v Německu otěhotněla? Otcí, který matku hlídal, aby jí tajně neposílala peníze navíc?

Zbabělá revoluce. Útěk, nic jiného.

Tehdy na Sázavě jsem se ošíval při představě, že po večeru stráveném s Kateřinou, Klárou a Maruš se budu muset odebrat za mužem, který svou zatvrzelostí a pedantstvím mou matku utrápil. Alespoň tak jsem to tenkrát viděl a odmítal si připustit, že by nejspíš zemřela tak jako tak, jelikož pravá diagnóza zněla: rakovina slinivky. Stáli jsme s Kateřinou před Maruščiným domem a pozorovali, která si naše kamarádka v odlescích vánočního osvětlení hraje s malou Klárou, uplácává koule ze sněhu, valí je před sebou a staví jednu na druhou. Upíjeli jsme ze sklenic stále chladnějšího červeného a byli najednou příliš dospělí. Mých čerstvě dovršených dvacet let proti sestřiným třiatdvaceti.

Nyní bylo Kláře dokonce o několik měsíců víc než mně onehdy.

Zalila nám čaj a do mého přidala pět šest centilitrů griotky, abych se měl.

Otázal jsem se, jestli jí smím pohladit břicho. Tvrdila, že jsem první, kdo se zeptal. Všichni prý cítí mít nezadatelné právo ji osahávat na potkání. Zvláštní, nebýt dítěte uvnitř, netroufli by si, říkala.

Navíc když teď byla jeho neustálá přítomnost očividná, stala se Klára obecným vlastnictvím, předmětem výchovy, zákazů a rad, jako by se věk její a jejího plodu průměroval.

Najednou byla v očích společnosti opět v pubertě, ovšem tentokrát s občankou a outěžkem.

Po čaji mě přesvědčila, abychom šli ven, v deset večer, tam do mrazu. Tam. Protože cítila, že jsme tam oba: na Sázavě. Před třinácti lety.

„Co si naposledy četla pěknýho?“ zeptal jsem se tehdy malé Klárky, když jsme se lesknoucí se ulicí blížili k domku Marie Rýznerové.

„Já? Proč se ptáš?“ protáhla má neteř.

„Zajímá mě to. Co když se pídím zrovna po tom, co zajímá budoucnost naší civilizace?“

„Chceš říct tvojí civilizace,“ opravdu to řekla, nebo jsem jí ta slova později prisoudil?

„Si to tak neber,“ usmířovala si mě. „Jenom seš někdy takovej... divnej.“

„Divnej?“

„No, prostě divnej, já nevím. Wunderlich...“

„Tak řekneš už nějaký titul?“

„Nějaký titul? Třeba MUDr. nebo JUDr...“

Smála se. Už to s ní začínalo mlátit. Sedla si do závěje a válela se tam, dokud ji záchvat nepřešel. Pak vstala, ani se neoprášila a popadla mě za rukáv.

„Der Aaskäfer,“ odpověděla bez dalšího otálení. Vrhla jsem na ni nechápavý pohled.

„Hrobařík. Pěkná knížka,“ okomentovala nevinně, „hezky ilustrovaná,“ dodala.

Nato jsme vkročili brankou na dvorek a po dlážděném chodníku se proklouzali k hlavním dveřím.

„Co tu tak vůbec děláš celý den?“ ptal jsem jí později u bucláku s horkým čajem.

„Ráno spím, pak snídám a čekám na Marušku, učí mě šachy nebo předěláváme kenta na hru pro dva hráče, pak je oběd, dovolí mi hrát si na počítači a odpoledne jdem ven. Touláme se kolem... Půjdeme se někdy podívat za dědou?“

„Já... ne- nevím,“ zaváhal jsem a stočil téma jinam.

„Proč jsi vůbec nebyla za otcem?“ zeptal jsem se po Novém roce Kateřiny, když si pro malou přijela.

„Myslím, že na to se mě neptáš,“ odvětila rezervovaně a upila vína.

„Tak na co se ptám?“

„Ptáš se, co mě proboha přimělo nechat svému mladšímu bráchovi starýho na krku.“

„Nech toho prosím tě, mluvíš o tátovi.“

„Ne,“ ušklíbla se, „já mluvím o otci. A to je rozdíl, pokrytče,“ konstatovala a ohlédla se po Klárce, která zasadila hranatému sněhovému muži tenkou okoralou mrkev namísto nosu.

Kateřina měla pravdu. Neodpustil jsem mu. Ani v průběhu těch následujících tří let, které mu zbývaly. Zkrátka jsem jenom čekal, až odezní. Ano, tak. Až otec odezní. A s ním i stará bolest. Na shledanou u příští revoluce.

A teď jsme tu byli s Klárou sami. Bez Marie Rýznerové, bez mé sestry Kateřiny. Chladný vzduch štípal v nose, pára šla ven a my za sebou nechávali všechny myšlenky, ulice i stíny, milenky a přátele... Pouliční lampy způsobily, že jsme se stali siluetami v intimně osvětleném proužku nad obzorem.

Nakonec jsem přece jen částečně podlehl a vyprávěl jí o Tereze a o tom, co se dělo, než jsem počátkem června zmizel do Německa. Vyprávěl jsem jí o své deziluzi. A jak nabíledni musela být celou dobu podobnost mezi Terezou a Markétou. Obě byly svými rodiči

tak dobře zajištěné, že roční pobyt v zahraničí, s ubytováním a nadstandardním kapesným, z něhož jsme mohli žít více než spokojeně oba – což jsem tedy Kláře zamlčel –, mohly považovat za příjemnou změnu. Nic víc, prostě... příjemnou změnu.

Před půldruhým stoletím by byly ty dvě dcerami vyšší šlechty nebo obchodníků s akciemi, kteří šlechtu pozvolna nahradili. S výjimečným vzděláním a možnostmi a minimální potuchou, co s tím vším. Jejich deprese pramenila z přemíry otevřených dveří. Významově vyprázdněné hony a procházky po zámeckém parku nebo okázalé garden party dvacátých let se změnily ve stejně vyprázdněné bloumání Budapeští. Kdo ví, jestli to nebyla také jenom další bláhová revoluce. Z její strany. Anebo z mé, že jsem ji následoval. Rozhodně jsme věděli jen to, že jsme si za sebe vzájemně vděční. Já a Tereza. A nyní Klára a já.

Toulali jsme se ulicemi lemovanými bytovkami a pak domky se zahrádkami a sněhuláky za plotem. Oranžové a rudé záblesky světél pronikaly korunami zasněžených stromů. Odrážely se od uklouzaných chodníků, v krystalkách sněhu.

„Co se děje?“ zeptala se, když jsme se zastavili.

Zíral jsem do temně stínované záře brněnské zástavby a té jedné dlouhé ztracené ulice, která vedla z města a zdánlivě nikde nekončila.

„Myslím že nic,“ vzal jsem ji kolem ramen.

„Měli bysme jít zpátky,“ řekla.

Zamyšleně jsem pokýval hlavou.

„To jsme právě udělali...“ Odmlčel jsem se. „Teď bychom měli jít dál.“

33

Příběhy

Ze vzpomínek autora

V průběhu února jsem do Brna jezdil opět častěji. Za první návštěvu města v roce dvoutisícím jedenáctém mohl jak jinak než redaktor Hůvr. Znovu jsme se měli sejít v Salonu Daguerre a zhodnotit téměř finální podobu knihy sestavené z rukopisů a nahrávek rozhovorů s Jakubem Hirschem.

Tak se také stalo. Práce na knize se chýlila, zdálo se, k závěru. Hůvr byl s mými návrhy spokojen, zbývalo už pouze nechat verzi autorizovat samotným Hirschem, který byl ovšem trvale k nezastižení. Nezbyvalo tedy než čekat.

Toho poněkud lezavého odpoledne na počátku února jsem se rozmýšlel, zda se vrátit do plískanice a pokusit se o přesun na hlavní nádraží, nebo ještě posečkat.

Výsledkem bylo rozhodnutí patřičně se po Hůvrově odchodu zahřát a posilnit na cestu. Koneckonců... nebylo kam spěchat. V Pardubicích mě nikdo nečekal. Má porozchodová avantýra s holkou, která se ukázala být devatenáctiletou pannou bez větší snahy na svém statutu cokoliv měnit, se skončila o silvestrovské noci kdesi na chatě ve Svojsicích, odkud mne pak tmou a vánicí do města vracelo taxi.

Ted' jsem uvízl pro změnu v Brně, které jsem navštívil poprvé právě kvůli oné nešťastnici, jež tu studovala obecnou geografii či něco na ten způsob, podruhé pak kvůli redaktoru Hůvrovi a nyní... dlel jsem na baru vedle oné korpulentní dívky, co mi tak připomínala Gertrudu Steinovou.

Zhruba osmadvacátnice. Živil ji vlastní, značně navštěvovaný blog, kde se dělila o zážitky z požívání jídel v nejrůznějších restau-

racích po střední Evropě. Možná tomu rozuměla, nebo prostě jen uměla psát. Tak jako tak evidentně zaujala ty, kteří si o jídle rádi přečetli a byli ochotní cestovat. Vedle toho, jak jsem zvěděl, psala tu a tam i pro měsíčník Food. Já kdysi psával pro regionální přílohu Deníků Bohemia, než zmizely z povrchu zemského, takže jsme si měli o čem povídat. Následně jsme si objednali další gin s limetou a ledem a zapředli rozhovor s vedoucím provozu, který se, jak jsem toho večera zjistil, jmenoval Milan Stránský a dříve pracoval v detektivní kanceláři Dirrman a spol.

Asi o půl deváté, kdy mi ujel poslední večerní vlak směr východní Čechy a do odjezdu dalšího zbývaly celé čtyři hodiny, mrkla Gertruda na Stránského a melodickým hlasem se otázala:

„Mám?“

Stránský na její dotaz přikývl, taktéž s mrknutím oka, a Gertruda mou sklínku odsunula stranou.

„Budete muset jít se mnou,“ zabalila mě do tajemného sametu jednoho z těch hlasů, jaké slýcháme už jen z gramodesek.

„Kampak?“ zajímal jsem se.

„Nahoru...“ pokývala s výrazem Už je to tak. „A pak zase dolů.“

„A tak je to vždycky...“ zkusil jsem zavtipkovat.

„A tak je to vždycky,“ zopakovala, nastavila rámě, abych se do ní zavěsil, stáhla mě z barové stoličky a vedla k dřevěnému schodišti do patra.

„Někomu vás představím,“ dodala.

„Budete mít společné známé. Nebo přinejmenším jednoho... znával jste přece toho spisovatele... myslím Hirsche.“

Zvedl jsem obočí.

„Výborně. Budou nadšení.“

„Ono jich je víc?“

Přikývla.

To už jsem křižoval šachovnicovou podlahu úzkou diagonálou k dámským záchodkům.

„Nějaké dámy...?“ žertoval jsem.

„Nějaké necudné dámy. A možná i pánové.“

Prošli jsme dveřmi z předsínky toalet a klesali po točitém schodišti do intimního šerosvitu několika lamp, kde hlasy náhle ztichly. Místnost vybavená v prvorepublikovém stylu, až na několik zanedbatelných detailů jako poválečné popelníky a očividně nové držáky na noviny, voněla po právě vykouřeném aromatickém doutníku.

„Takhle to tu vypadá každý čtvrtek,“ vysvětlovala Gertruda. „Ve skutečnosti je nás víc, ale samozřejmě ne každý čtvrtek dorazí všichni.“

Přede mnou v křeslech kolem stolků seděly dívky mezi dvaceti a třiceti lety, mezi nimi ta uhrovaná, kterou jsem poprvé spatřil na podzim, jak jinak než v Gertrudině společnosti, pak hodně vysoká, těhotná bruneta s velkým rovným nosem, vedle ní nejspíš její manžel, ne o moc starší než já. A ještě jeden, na semiš vyholený muž s tváří chlapce. Seděl vzpřímeně a v levé ruce, jelikož na pravé mu chyběly prsty, svíral ucho šálku s černým čajem. Ten si zúčastnění připravovali sami u improvizovaného baru s rychlovarnou konvicí a skleníkem plným ne právě starožitného porcelánu.

Gertruda mě představila oním rozmáchle kultivovaným způsobem, jako by celý svět stál výhradně na lidech a jejich libosti. Poté obdobně prezentovala jednotlivé zástupce společenství, které v tom klidném a zapomenutém prostoru trávilo svůj dlouhý večer.

Když došla ke Kláře Hirschové, realitní makléřce, nyní na mateřské dovolené, která zbožňuje indická jídla, McDonald's a módní trendy, a k Adamu Kuncovi, jejímu příteli, otci společně počaté dceři, zdejšímu barmanovi a příležitostnému konzumentu skotské, už jsem věděl, která bije.

Potřebovali mě.

To ze mě nemluví ješitnost. Ne. Totiž brzy jsem pochopil, že jako jediný z iniciovaných jsem měl, kromě privilegia vyslechnout si jejich příběhy, také prostředky k tomu splnit zvláštní úkol.

Pověst epigona a narátora příběhu Jakuba Hirsche, shodou okolností strýce těhotné přítomné, mě evidentně předcházela.

Redaktor Hůvr si před Klárou musel pustit pusu na špacír. A ona pak přede všemi přítomnými včetně Gertrudy. Každopádně jsem se zapsal již v předstihu jakožto autor odvislý od vyprávění skutečnosti. Zprostředkovatel cizích příběhů. Z povolání.

A jako takový jsem měl vyslechnout a zpracovat ony zdolané eskapády, jichž se jednotliví úmyslně dopouštěli, aby mohli říci: Ano, toto je má minulost a toto jsou mé jizvy. Dát smysl jejich zpovědi, či snad lépe bilanci a tím i všem riskantním činům.

„Posad'te se,“ ukázala Gertruda Steinová na křesílko s květovaným potahem, jež stálo u jednoho ze tří navlas stejných art deco stolků. „Do čaje budete chtít rum?“

Přikývl jsem a zaposlouchal se do nezřetelného ruchu, jenž sem zazníval zpoza zdi sousedící s prostorami Salonu. Tam někde byli hosté. Zatímco zde nikým nepozorováni rozšiřovali revolucionáři své řady.

„Kde jsem to skončila?“ otázala se Klára Hirschová a dlaně přiložila na pregnantní břicho obepnuté vlněným rolákem.

„V Německu,“ napověděla uhrovaná a pokračovala v okusování nehtu.

„A... Děkuju. No, určitá výhoda byla, že jsem se tam už narodila. Takže němčina pro mě byla asi tak vlastní jako čeština, kterou jsme s matkou mluvily doma. Dokonce jsem měla výhodu jména, takže když jsem šla v Drážďanech do školy, nikdo mě nekomolil. Pro všechny jsem byla Klara Hirsch. Do Čech jsme jezdily tak jednou dvakrát do roka. Hlavně na Vánoce. A taky na pohřby. Nejdřív umřela babička. To mi bylo asi pět. No a pak v osmadesátém děda. Na jeho pohřeb jsem šla se strýcem. Máti nechtěla. Jela se mnou celou tu cestu až na Sázavu, kde si mě Jakub vyzvedl, ale pak se najednou otočila a odkráčela pryč. Přišla si pro mě o dva dny později. Prožívala to zkrátka po svém. Ale abych se dostala k jádru věci, že jo...“ uchichtla se na Adama.

Ten Klášin úsměv opětoval a došel jí dolít čaj.

„Jakmile jsem odmaturovala, vrátila jsem se do Čech natrvalo. Konečně jsem měla jednu kapitolu uzavřenou a mohla jsem si v podstatě dělat, co jsem chtěla. No a Jakub, teda strýček, se mě ujal, abych to do začátku neměla tak těžký. Zvláště když jsem si Brno vybrala de facto kvůli němu. No a tak mě začal převychovávat k obrazu svému. Ne jako máti, která se pořád ne a ne vyhrabat z toho, že si v patnácti pořídila moji maličkost. Se strýcem jsme spolu bydleli, kecali a zlejvali se vínem a já šla na Fakultu sociálních studií, páč jsem si tam dala přihlášku do druhýho kola a páč mě z nějakýho důvodu tentokrát vzali. Jenže jsem pak našla práci v Blansku, takže jsem odšoupala zrovna tam, našla si nový bydlení a na školu se vybodla. To bylo loni v lednu.“

Očima jsem přejížděl po osazenstvu. Stejně jako já seděli tiše s hrnkem v dlaních a tu a tam usrkávali horký čaj s rumem.

„No a takhle to šlo zrovna šestej měsíc, když si to Jakub začal rozdávat s takovou slečnou v kloboučku, tady s Adamovou ségrou,“ dloubla prstem do otce svého dítěte. „To jsme se my dva ještě neznali... Takhle jsme pak na začátku léta všichni tři, já, strejda Jakub a Markéta, vyrazili nakupovat hadry a pak na malinovku. Tlacháme, tlacháme a přichází tenhle,“ tentokrát na Adama pouze ukázala. Tohle byla první verze téhož příběhu, který jsem si později nechal vyprávět ještě jednou, se všemi detaily, a příznačně jej nazval „Adam“.

„Myslela jsem, že se k nám přidá, ale ten prevít se šel jenom poradit se svojí praštěnou sestrou, no a pak hnedka spěchal za nějakou Andreou. To jsem ještě nevěděla, o koho jde. Měli se sejít a něco spolu vyřešit. Markéta, jakože Adamova ségra, měla za to, že se k sobě vracet nemaj. Jak jsem to tak na půl ucha poslouchala, měla jsem dojem, že by to byla opravdu velká hovadina, ale koneckonců, kdyby to tehdy zase nějak neupytlíkovali, bůhví, jestli bysme dneska byli tady... A takhle...“ nato Klára opět zvnějšku pohládila naditou dělohu.

„Jsme revolucionáři,“ oznámil Jakub Hirsch za studentských let své první pražské milence, když spolu leželi před orosenými dveřmi na balkon, s pocitem nesmyvatelných stop po posledních polibcích. Alespoň tak jsem před lety onu situaci zaznamenal v biografickém románu.

„Jsme revolucionáři,“ pošeptala mu ona dívka na oplátku.

Jak měl tehdy vědět, že bude volat: Čert vem tuhle zpropadenou revoluci!? A co jeho neteř Klára a Adam Kunc? Vzala v souvislosti s novým rodinným uspořádáním ta jejich revoluce za své? A byla vůbec mnohočetnost jejich vztahů natolik rozvratná? Mohla mít obecnější dopad? Nejspíš ne. Znamená to však, že nešlo v pravém slova smyslu o revoluci, o povstání, když bylo v zárodku potlačeno zárodkem? Jaký smysl by pak mělo sousloví vítězná revoluce, kdyby měla být každá revoluce už z hloubi své podstaty vítězná?

Ovšem nedomníval jsem se ani, že ji prohráli. V pokušení tuto knihu nazvat Revolucionáři: Nová generace jsem se oddával úvahám o nejrůznějších podobách odboje, až jsem dospěl k závěru, že každý alespoň trochu úspěšný odboj končí v okamžiku, kdy přestane být zapotřebí. Nikdo nemůže zůstat revolucionářem donekonečna. Neustálý boj člověka chtě nechtě přivádí k okamžiku, kdy se bez ohledu na úspěšnost cítí být do jisté míry srovnán se světem. Rozumějte, se svým světem. Smířený s ním, rozumějte, naleznuvší mír.

A dovolím si domnívat se, že stejně jako Adam a Klára i celá jejich generace, jestliže nebude chtít za každou cenu setrvat ve sváru, se světem uzavře příměří. Že žádná generace nemůže být na věky ztracená.

34

Spánek

Vyprávění Kláry Hirschové

Na začátku ledna jsme se s Adamem sestěhovali. On z Bolzanovy, já z Blanska. Našel nám pěkný byt na Konečného náměstí, takže jsme to měli blíž do centra i k Jakobovi, pro případ, že by se uráčil vrátit.

Taky jsem se mohla častěji vídat s Lumírem. Řekli jsme si novinky a tak. Přece si nemyslíte, že jsem celou dobu seděla na gauči a držela se za břicho...? Chodila jsem hezky do kavárny, teda na čaj a na kolu... a taky do Klubu, abych se nenudila.

A procházky mi dělaly dobře. Nebolely mě pak záda. Vždycky je lepší všechno rozchodit, rozumíte. A když jste mladá holka, tak leccos rozchodíte raz dva. No, chlapů se to asi týká taky, ale vás tam dole, předpokládám, nikdy nesešivali, nebo snad jo?

Taková Lumírova Lucie měla Alžbětku ve čtyřiatřiceti. To ještě není tak pozdě, no ne? Ale pořád to není dvaadvacet. A jak teď vypadá. Třeba byla taky jako proutek, co já vím. Proutek se má ohejbat, dokud je mladej. A rodit zrovna tak. Máte pak aspoň odolný děti. Agáta se narodila sedmadvacátýho února. A podívejte, jakej už je to živel. Nesnesu pohled na ty ženský s kočárkem, kterejch se člověk bojí zeptat, jak se vnouček jmenuje. Ne že by to mohla bejt holčička, ale syn. Možná že ten porod rozdejchaly, ale jak rozdejchaj, až jim bude padesát a na synátora vleze puberta, to fakt netuším.

Jako by bylo proč čekat.

Ale moment, to jsem zas něco jednou zamluvila...

Gerta říkala, že už se na vás chystá, jestli už jste prý sepsal nějakou z těch našich vyprávěnek.

Mimochodem, ona je opravdu zlatá. Hodně mi pomáhá. Už od té doby, co jsem byla v devátým a pořád jsem vyspávala. Takovejch šest-

náct osmnáct hodin denně. Ne v kuse. Po částech... Připadala jsem si jako mrož na mělčině. A jak mě někdo přikryl, usnula jsem na místě. Těhotenství je jako horkej polštář na ledviny – zkoušel jste si někdy dávat horkej polštář na ledviny? To zkuste, až vám někdy nepůjde spát. Vidíte, už ze mě mluvěj všechny ty náramně chytrý rady, co jsem kde četla. Člověk z toho docela rychle zmagoří. Hlavně když moc zjišťuje, co všechno se může stát... Jeden aby seděl na fleku, a to vám všichni říkaj, jak máte bejt aktivní, že je to dobrý pro dítě. A zároveň vás krměj vším tím sejčkováním. Věděl jste, že když vám propíchnou vodu, vůbec to ještě neznamena, že musíte automaticky porodit? Věděl jste to? Já teda ne. Aha, promiňte, nevěděla jsem, že vám tyhle věci nedělaj dobře.

Taky jsem nevěděla, jestli si nechám píchnout epidurál. Místo čtení všech těch článků jsem si měla radši dát pořádnýho panáka a cigáro. Teda cigáro jsem si tu a tam dala, abyste si nemyslel. Ono to s Gertou ani jinak nejde. Neznám nikoho, kdo by takhle tahal jednu za druhou. Jenom Adamovi jsem to neřekla. Děsně by vyváděl.

Lidi toho hodně nadělaj. Dítě je majetek společnosti, víte? Hlavně všech těch, co o tom najednou moc věděj, když se kolem nich začne producírovat nějaká těhule. Maj všechny ty moralistický... ale to už jsem vám říkala, kdyžtak mě zastavte, někdy mám intelekt plyšový pandy, rozumíte. Továrna na mlíko nemá moc kapacity přemejšlet, musí makat na produkci. O odsávačkách taky asi nechcete... nechcete. To jsem si mohla myslet.

Vy budete zase jeden z těch, co si nepřipouštěj, že holky nečůraj rozkvetlý fialky, co? Si ty ženský nesmíte tak idealizovat. Dokud jsme se bavili o sexu, tak se vám to líbilo, ale jak dojde na následky, obracíte oči... Mimochodem, sex je koneckonců taky pěkná břecha, když se nad tím zamyslíte. Máloco je tak ublemcaný, jako když jedno maso šoustá jiný maso... Všechny ty ošklivé věci, o kterejch si říkáte, že by bylo lepší, kdyby zůstaly vevnitř, kam patřej, se derou ven, a o to víc, když to došukáte do té fáze, kdy máte uvnitř malýho prevíta, co vám za to věčný štouchání nakopává močák.

No a pak, když si představíte ten plastovej trychtýř a gumovej balónek... a s jakou radostí pumpujete, jenom aby ta dobrota byla venku a vám bylo zase dobře... Taková ženská obdoba ejakulace, nezdá se vám? Ta úleva! Nakonec, člověk si oblíbí ledacos. Možná i kojení na veřejnosti. Napadlo vás, že prso kojící matky je jediný legitimně vytažený prso? Teda aspoň většinou. No, nechme to být.

Kde jsem to... Jo, tak jsem sháněla všechno možný, dokud mi to chodilo. Pak jsem posílala Gertu, hlavně když už jsem seděla v nafukovacím kruhu a dělala mlíko.

Co mě Adam v lednu přivedl na jeden z těch vyprávěcích čtvrteků, tak jsme si padly jak ulitý... Víte, že je blogerka? Občas píše i u nás, když s Agátkou spíme, aby nás nerušila, je to zlatíčko. Už sehnala i takovou tu malou mastičku na opruzeniny, jmenuje se Ryběnka, nebo Rybanka?

Beztak tyhle názvy vymejšlely ženský, co říkaj ovu místo ovulace a taky mimi, těhu, manža a vůbec... Za všechno může mlíko. Zkusil jste někdy pít mateřský mlíko? Celou dobu mě hrozně zajímalo, jestli je tak sladký, jak všude píšou. Modlila jsem se, aby nebylo, protože přeslazený věci jsou... no... Taky jsem se modlila, abych se jim tam na sále nepodělala jako některý... to se prej... ježiš, pardon!

35

Blogerka

Vyprávění Gertrudy Steinové

Moje minulost?

Otec s matkou po mně chtěli, abych byla normální. Já po nich žádala vlastní pokoj, ale hlavně svatý klid. Ani jednoho jsem se nedočkala. Doma jsme měli jeden počítač pro celou rodinu, velká vzácnost. Ségra na něm směla hrát hry o víkendu mezi úkoly a večerí. Já si mohla, slovy Raymonda Chandlera, leda tak oloupat pomeranč.

Dítěti – ségra byla počínaje svým narozením o čtyři roky mladší než já – se potřeba hrát si ještě jakžtakž promíjela. Ode mne se očekávalo naplnění role té starší: Tedy jestliže mi měla výpočetní technika k něčemu sloužit, pak ke studiu.

Jakmile mi bylo patnáct, vězela jsem po uši v brigádách, abych si našetřila na vlastní herní kompjútr. Za nějakou dobu se mi pak otevřel svět Warcraftu, Starcraftu, Minecraftu... zkrátka rozličný svět craftění.

O rok později mě málem vyhodili z gymnázia, přestože jsem ráda četla Bulgakova a ještě raději Kunderu. Chápejte, má třída ke mně nebyla zrovna kolegiální a já tu kolegialitu nehodlala nikterak vyvažovat. Navíc jsem projevovala vrcholný nezájem o nerosty, houby, rovnice, dějinné události a chemické vzorce, což můj otec po pololetí kvitoval tím, že mě udeřil pěstí do obličeje. Nejspíš proto, že zapomněl, jakého pohlaví je jeho potomek, a mezi muži se tomuhle říká úderná zkratka.

Tak jsem přišla k ještě mužnějšímu nosu. Nadvakrát zlomený získal na jaksi římskoválečnickém, šejdrém vzezření.

Ovšem římský válečník se ze školy vyhodit nenechal, i když prolezl jen tak tak: Fránina – čtyři – mademoiselle Sedláková mě

nenáviděla. Společenské vědy – čtyři – soudružka Rázková mě nenáviděla. Angličtina – čtyři – tady jsem pro změnu já nenáviděla Magdu Kropáčovou, což sice nebyla kantorka, ale její dcera, které jsem na maturitáku udělala kapustu... neptejte se, co to znamená. Český jazyk a literatura – jedna. Tady bylo ještě všechno v pořádku.

Po matuře pryč. Brno. FSS. Jako Klára, jen o pár let dřív. Můj denní režim se už ale tou dobou příliš neslučoval s rutinou každodenní přítomnosti na seminářích a každotýdenním opakováním téhož. Jsem vzhůru, když se mi nechce spát. Odpoledne, večer, v noci. Mé tempo dozrálo stejně jako tempo jiných hráčů před obrazovkou. Na klávesách W-S-A-D. S myší v ruce. Co jej mohlo narušit nebo uspíšit, muselo být způsobem, jak se co nejrychleji na W-S-A-D vrátit.

V Brně jsem si poměrně rychle našla obživu, aniž bych musela zvednout své čím dál těžší pozadí. Psala jsem. Pro tyhle a pro tamty. A taky jsem ráda jedla. Podle toho jsem se zařídila a odhodlaně čelila narážkám: Hele, jestli máš depresi, najdi si pořádnou práci a poznáš, o čem je život. Jenže já věděla, že jeden může být úspěšný i bez toho, aby trpěl. Stačí toho moc nechtít, neplánovat, takže nespořit, neinvestovat, minimalizovat náklady. Jenom jíst, spát, kouřit a psát. Doma nebo na cestě. Cestovat stopem nebo na last minute, přespávat na gauči, nosit s sebou novinářskou licenci.

Po pár letech jsem psala pro Food a měla vlastní blog. Mohla jsem se utěšovat, že se v Brně udržím, zatímco ti, kteří z fakulty neodešli sami jako já, se dřív nebo později vrátí do svého náramně dětského pokojíčku, maminka jim ze země jednou týdně sesbírá spodáry a vytahaná trička a vypere je, jako to ochotně dělala odjakživa. Protože na jejich životní tempo zkrátka nemá nervy.

Navíc moje matka taková nebyla, a i kdyby mi nakrásně bývala ráda nosila čerstvé koblihy až k monitoru, být součástí toho domácího kolotoče – mezi otcem v práci a otcem doma, matkou a její imrvéře puštěnou televizí a ségrou s jejími úkoly a kluky – by bylo k nesnesení.

Mimořádně, kluci se mi samozřejmě taky líbili. A já se, světe div se, začala líbit jim. Moje cílová skupina, to byla ztracená mládež. Kluci, co pro hru zapomněli, že tam venku, jak říkal pro změnu Filip Topol, choděj krásný holky, nebo nikdy nepřišli na to, jak je oslovit. A pak taky ti předrevoluční, kteří v šestnácti neměli s kým si štrejchnout, protože spolužačky letěly na třicátníky a starší. Jakmile ale dospěli do věku někdejších idolů svých vrstevnic, s hořkostí seznali, že paradigma se dramaticky proměnilo. Aktuální šestnáctky se totiž pro změnu zase zaměřily na nápadníky ve svém věku. Nešťastníci tedy zůstali pro vrstevnice moc mladí a pro tynky byli najednou něco na způsob týden otevřené tatarky. Tihle byli moji. Protože já... jsem nebyla mainstream.

Dílem proto, že jsem nebyla jako z katalogu, ale zato v pohodě. Tou dobou platilo, že hezká rovná se hubená. A hubená se rovná na nervy.

U nehezkých, tím spíše tlustých holek se tak nějak předpokládá, že jsou kromě jiného taky blbě. Vedle nich se na ty štíhlé kladou větší nároky, jelikož budou logicky chytřejší, což je samozřejmě nesmysl. Intelukt a tuk spolu nikdy netvořily přehlednou funkci. Tlusté se leccos odpustí, všichni jsou bez sebe, že tak nějak zvládla, co se po ní chtělo, což bude důvod, proč si mě na tom gymplu tenkrát nechali. A že ty boží mlýny melou spolehlivě, hubené se hroutí pod tíhou nároků na vzhled a výkon, kterého ty hloupější z nich nejsou schopny. Naštěstí je jim ještě spousta chlápků ochotno pomáhat, dokud se zdá, že z toho něco bude.

Respektive za to.

Takže se to všechno krátí a na světě vládne rovnováha. Zvláště dokud se něžné pohlaví stíhá odvděčovat. Bohužel to zvládají jenom ty hloupější.

Ty druhé neustále kalkulují svoji cenu a jsou z toho, jak už jsem říkala, na nervy. Jistěže si připadají levně! Neustále se ptají samy sebe, za kolik že se vlastně prodaly, a jakákoliv hodnota jim rázem

připadá nedostačující, jelikož sex má pro ně hodnotu nesouměřitelnou.

Na jedné straně, když už se musejí ptát, dobře jim tak. Celá potíže pramení z toho, že se na totéž dívají ženy a muži z opačného pohledu. Ženy vynakládají neskutečné úsilí ve snaze vyhnout se sebedestruktivnímu pokušení uvažovat o souloži jako o druhu zboží. Místo toho by měly pochopit, že z mužského pohledu sex není zboží, ale právě naopak. Je to platidlo. A záleží jen na ženě, nakolik si cení mužovy laskavosti a zda a v jaké míře bude laskavostí oplácet. A taky je na ní, aby muži dala zavčas najevo, že dělá v neziskovém sektoru.

Když něco děláte na oplátku, je to vždycky platidlo. A od té doby, co se lidstvo civilizovalo, až na výjimečné případy, kdy se jedinec – a muži k tomu mají díkybohu stále ještě sklony – zachová jako pudy řízený živočich, je sex výrazem vděčnosti za momentální nebo dlouhodobou spokojenost. Spokojenost a soulož už jsou souměřitelné. Nespokojená žena nesouloží. Smiřte se s tím. Jedni jak druzí.

Já spokojená jsem.

Především sama se sebou, a v tom je tajemství mého úspěchu u mužů, které si vybírám. Ale dost už o tom.

Moje současnost?

Pořád píšu. Kouřím a piju enormní množství kávy. Chodím za Klárou a starám se o ni. No a teď k tomu všemu přibyla malá Agátka a nadměru příjemná starost o celou tu naši klubovou společnost.

36

Nůžky

Vyprávění Jakuba Hirsche

Po vánočních svátcích strávených bezmála inkognito v Brně jsem se opět vrátil do Budapešti. Nicméně maďarské prostředí mi přestalo svědčit. Především tamější kuchyně. Koncem března jsem se už přinejmenším měsíc v nepravidelných intervalech potýkal s nepříjemným pálením žáhy a se závratí. Do toho se vrátila má někdejší nespavost. Jako by mi něco říkalo, že je načase změnit lokál.

Bytem jedna plus jedna v prvním poschodí domu na Andrásyho třídě se rozprostírala Tereza Lerchová a její spodní prádlo. Kalhotky klinkající na šňůře natažené napříč pokojem, kalhotky na komodě, vedle prádelního koše, na posteli. Na topení sem tam i nějaká ta podprsenka. V koupelně ne. Tam schnuly na šňůrách čerstvě vyvolané fotografie. Toaletní potřeby se v hydroxidovém zápachu volně družily s lahvemi destilované vody, etylenu, siřičitanu sodného, granulemi hydrochinonu a tak vůbec. Správně, Tereza se během svých návštěv ateliéru na FaVU od Gabriely opravdu něco naučila. Nyní, mezi výukou a snahou o diplom z němčiny, se proměňovala po Rákoczyho třídě, vasedávala v Szimpla Kert, pořád dokola si fotila Velkou synagogu a vracela se po Király utca, aby se vyhnula Bazilice svatého Ištvána, kterou pro změnu nesnášela stejně jako Margitsziget. Tam se mi ji totiž jednoho podzimního odpoledne podařilo vytáhnout, nicméně ostrov na Dunaji se setkal s plnou měrou jejího opovržení.

Těch několik známých, které jsem si v metropoli udělal, většinou taktéž v Szimpla, kam jsme já a Tereza z bůhvíjakých pohnutek chodili každý zvlášť, mi vyprávělo o nemoci zvané Budapest Depreszió, budapešťská deprese, kterou dřív nebo později zažije každý

nový příchozí, stejně jako každý jednoho, povětšinou pošmourného dne sezná, co je to nuda v Brně. Měl jsem za to, že příznaky této nemoci jsme začali pociťovat na vlastní kůži i my, čeští desperáti, kteří jsme utekli z dosahu zodpovědnosti za naši minulost, ovšem nikoli následkům našeho spiklenectví.

Zhruba devět dní před jeho dramatickým koncem si Tereza na našem dvojlůžku rozložila učebnice německého jazyka, aby se z nich následně jala vystřihovat gramatické jevy a lepit je za sebe do zvláštního sešitu. Když tam tak klečela s lokty zabořenými do měkké matrace a své – slovníkem jejího expřítele – týnkovské pozadí, oděné do oranžových kalhotek, vystrkovala šikmo vzhůru, přejel jsem jí nehty po zádech. Zvedla se na kolena, rozkročená, s ňadry obepnutými pružnou textilií trička a s pohledem upřeným do zdi. Vlasy spadlé do dekoltu jsem jí odhrnul stranou a přitáhl ji k sobě. Odstrčila mě. Beze slova se nasoukala do kalhot, nazula kotníkové boty, oblékla kabát, z poličky shrábla klíče a odešla do soumraku. Vrátila se o sedmatřicet hodin později.

Mezitím jsem rozprostřenou gramatiku zkomprimoval na její stranu postele, ovšem po příchodu své výstřižky opět mlčky vrátila na původní místo a pokračovala v rozdělané práci.

Náš příbytek se zmenšoval a nám nezbylo než střídavě prchat jeden před druhým. Pro ni se stalo útočištěm gymnázium ELTE, pro mne pak ulice a bary. Jinak bych měl neustále před obličejem všechny ty schnoucí fotografie a rozvěšené prádlo. Dokonce už ne jen její.

„Nemusíš ji přede mnou schovávat,“ zkusil jsem naslepo.

„Koho?“

„Nedělej se, oba máme pro holky slabost...“

„Hm...?“ tázala se neurčitě, aniž zvedla zorničky od nepravdivých slov.

„Mohlo by to být nakonec příjemný zpestření, ne? Jestli opravdu potřebuješ... Zase by to mohlo fungovat, kdybychom třeba byli... tři.“

Zdalo se, že ji můj návrh zaujal. Něco se v těch jejích kukadlech zablýstlo, nejistě se usmála a napřímila se. Stáhla mě k sobě mezi výstřižky a bylo jasno. Za použití mé tělesné schránky rozbořila jinak nedobytné hradby sterilního světa vzorné studentky. Líbala mě tak zhurta, že jsem stěží mohl dýchat.

Převrátila mě na záda a obkročmo se mi usadila někde nad bránicí, dost blízko, abych z ní mohl stáhnout tričko a zhluboka k němu přivonět.

Právě v tu chvíli se rozmáchla a ostří nůžek projelo zmuchlanou tkaninou.

Chytil jsem ji za zápěstí, jenže mé prsty stále vězely zamotané v textílii. Kovová špice se počala zarývat mezi hrtan a spodní čelist. Zhruba tam někde pod pružnou kůží vězel ohrožený kořen jazyka.

„Nebudu se s nikým dělit! Jasný?“ vřískala. „Terezka se s nikým nedělí!“

„Neblázni...“ sípal jsem a jazyk mě neposlouchal.

„A už vůbec se nebudu dělit o holky! O Markétu jsem se taky nedělila!“

„Se mnou jo...“ ucedil jsem, abych ji rozzuřil a zkusil ji ze sebe shodit. Místo toho mě volnou rukou drapla za varlata.

„Nezkoušej mě srát! Víš, co dělám s kreténama!“

Potřebovala mě ovládat.

Zabít mě nemohla, pořád ještě jsem vlastnil pravdu. Tam, u Hůvra v bezpečnostní schránce. Nanejvýš blafovala. A najednou věděla, že to vím. Pustila mě.

Vysmekl jsem se a prchal z postele. Šlo to mizerně. V rozkroku pořád ještě jako po dobře mířeném kopanci.

Hodila po mně těmi zatracenými nůžkami. A pak cvičebnicí gramatiky a skleněnou vázou. Ta se rozbila o rám dveří.

Cosí říkala a její prsa s drobnými růžovými bradavkami poskakovala nahoru a dolů, jak se napřahovala a házela, co jí přišlo pod

ruku. Nakonec mrštila mojí koženou kabelou, takže jsem věděl, že mám odejít.

„Vypadni!“ dodala pro jistotu. „A pamatuj si, že na mě nic nemáš! Jedeš v tom se mnou, parchante! Jestli cekneš, taky tě potopím!“ Tolik ke spoluvině.

Nazul jsem si polobotky. Na komodu jsem vysypal obsah šuplíku s nezbytnostmi a ty následně shrnul do prázdné kabely. Moc toho nebylo. Ještě lahev. Johnnie Walker na prádelníku. Odšrouboval jsem uzávěr.

„Takovej závěr jsi nečekal, co?“ pronesla najednou o poznání klidněji. Stála teď zády k oknu, jednou rukou si masírovala spánek.

„To ty jsi to vyvolala.“

Ticho. Neříkala nic. Nahnul jsem lahev a pětkrát šestkrát pořádně polkl, abych zklidnil nervy a otupil bolest mezi nohama. Poslední lok jsem vyprskl na zem.

Zase to pálení žáhy. Žralo mi to hltan a motalo palicí po obvodu místnosti.

„Máš pravdu,“ konstatovala.

„Co?“ kašlal jsem.

„Říkám, že máš pravdu... vyvolala,“ najednou se usmívala. „A pořád ještě vyvolávám. Jako tu tvoji ožraleckou držku.“

Nechápal jsem. Chtělo se mi zvracet.

„Vývojkou, chudáčku. Vývojkou tě vyvolávám!“

37

Za oba

Vyprávění Andrey Kalenské

Když za mnou třicátého března dva tisíce jedenáct přišel Adam, noční tvor, najednou bylo všechno jinak.

Martin právě v Bastile slavil Lumírovy pětáctýřicáté narozeniny a dalo se předpokládat, že před půlnocí se nevrátí. Pro jistotu jsem ale Adamovi nakázala, aby dorazil už o půl osmé. Jen co malá usne. Klára, která tou dobou prožívala šestinedělí, jej za mnou poslala se slovy: „Užij si to za nás za oba,“ a s přátelským gestem ho vystrčila ze dveří.

Naši společnou matraci jsem ještě před manželovým příchodem sušila pomocí fénu. Užili jsme si to za deset. Adam potřeboval vypustit. Já potřebovala vypustit.

Ale když jsme pak pod rozsvíceným lustrem seděli nazí na okraji postele, s chodidly zabořenými do medvědí srsti, když jsme usrkávali brandy a chladnoucí pot nás šimral na zádech, nějak jsme věděli, že to celé víc než cokoliv jiného byla krásná tečka za romantickou symfonií. Poslední vzepjetí, hrdé i hněvivé, monumentální i odpuštěníplné zúctování.

„Někoho jsem si našla,“ hlesla jsem a studená kapka mi sjela podél páteře.

„Proč mi to říkáš?“ tázal se a já věděla, že jsem mu to říkat... nemusela. Nebyla jsem jeho majetek. Nikomu jsem nepatřila. Tím spíš ne Adamovi. Ale cítila jsem nutkavou potřebu pojmenovat ten náhle vyprázdněný okamžik mezi milenci. Mlčela jsem.

„Taky teď někoho mám,“ zažertoval Adam a napil se.

Pokouším se o úsměv, ale ne a ne za ním skrýt ten plačtivý stesk po čemsi, co se vytratilo.

Jinými slovy mne zachvátila lítost. Ne nad Adamem. Nad časem. Nad námi.

„S Martinem to jde od desíti k pěti.“

Ticho. Být to ve starém Adamově bytě, z vinylové desky by právě hrála Beethovenova Pastorální.

„Asi se rozvedu,“ dodala jsem a moc dobře jsem věděla, že tohle už tu jednou bylo. Ale Adam jenom zvedl obočí.

„Ten nový o tom ví?“

„Myslím, že jsem se mu zmínila.“

„Tak mu nezapomeň poděkovat. Za nás za oba.“

38

Obě strany mince

Vyprávění Lumíra Hůvra

Druhého dubna ráno jsem ve schránce našel malou obálku nadepsanou svým jménem. Asi vám nemusím vykládat, jak mě tahle, řeknete si maličkost, rozrušila.

Venku bylo právě po dešti. Zamířil jsem pěšky z Králova Pole do redakce Hostu a celou cestu odolával pokušení okamžitě psaní otevřít. Nakonec jsem ale vydržel do chvíle, kdy jsem v kanceláři osaměl, zatímco ostatní si šli uvařit kávu.

Nesmějte se, nečekal jsem dopis od milenky. Však už od loňského jara vedu opět vcelku spořádaný život. A tajné ctitelky bych se asi také neobával. Od začátku mi bylo jasné, že takto mě může kontaktovat jediný člověk: Jakub Hirsch.

Když jsem si jeho dopis konečně přečetl, obratem jsem volal vám, abyste práci na knize zastavil.

Jestli mi osvětlil důvod svého rozhodnutí? Musím vás zklamat. Vyžadoval, a měl na to právo, abychom celou věc dali okamžitě k ledu. Dokud se vody neuklidní. Tvrdil, že v současné chvíli by vydání románu bylo příliš riskantní. A to přesto, že jsem ho již dříve – a dokonce několikrát – ujišťoval, že jsme jména účastníků změnili a vše – dle mého a jistě i vašeho nejlepšího svědomí – upravili tak, aby nebylo možné tušit za postavami skutečné aktéry příběhu.

Nicméně se vyjádřil k otázce názvu knihy. Vy jste, nemýlím-li se, navrhoval Hyperprostor? Hirsch preferuje o něco údernější Dej holce jméno. I na toto má samozřejmě právo. Jakkoli náročnou práci jsme na rukopisu odvedli, je to pořád jeho příběh. Na tom se můžeme shodnout.

Do té nejnovější knihy vám ale mluvit nemůže. Jde o příběh nás všech a mně osobně se název Ztracená generace zamlouvá. Máte

tam novodobou konjunkturu, zlatou mládež, ztrátu životního smyslu i Gertrudu Steinovou. Někdo možná namítne, že je to kniha o bandě nedospělých spratků, ale musíme být realisté, tak to zkrátka je. Alespoň z určitého úhlu pohledu.

Ztracená generace se zatím odehrává v období od června dva tisíce devět do dubna dva tisíce jedenáct čili do teď. Na základě toho, co vám vyprávěli dole v Klubu, jste zatím napsal – opravte mě, jestli se pletu – šest kapitol vzpomínek Adama Kunce. Stránského příběh vám vystačil také na šest. Z Klářina vyprávění jste dal dohromady zatím čtyři kousky? Jednou vzpomínala ta, co jí říkáte Gertruda... Jenom jednou? Dobře. Je to všechno?

Určitě by stálo za to požádat o vyjádření také Adamovu sestru, mám dojem, že je právě v Česku. Toho bychom měli využít a pak ji chronologicky zařadit mezi ty, které už máte, ať v tom není zmatek. Také se vám zdá, že práce na téhle knize začíná zavánět investigativní žurnalistikou?

Klidně s Markétou zkuste udělat rozhovor, když se vám nerozpovídá sama. Ale něco mi říká, že ona bude z těch, kteří se pochlubí rádi.

A taky vyzpovídejte Andreu Kalenskou. Požádejte Adama, ať se s ní předem spojí a vysvětlí jí, o co běží. Jinak by se asi hodně divila, kdo jste a co po ní chcete.

Jejího manžela Martina se pokusím zpracovat já. Jak jsem zatím pročítal Adamovy kapitoly, domnívám se, že by mohl být nepříjemně překvapen. Samozřejmě o poměru mezi Andreou a Adamem od začátku věděl, ale pro jistotu ho na to zkusím připravit. Nějak si nejsem jistý, jestli nebude zbytečné šťourání do vosího hnízda, chtít po něm jeho pohled na věc právě teď... Ještě mi pak prosím připomeňte, ať vám napíšu jeho adresu a telefon.

Myslíte, že by mělo význam dohledávat třeba takovou... Gabrielu? I Adam o ní tvrdí, že je pouze epizodní, asi bych ji tedy nechal být, co říkáte? Stejně jako všechny ty holky z Markétina okruhu. Nebo co takový Tomáš Vorel? Ten zpravodaj, co s ním Markéta randila, když

si začala s Jakubem... Mohli bychom se ho přinejmenším zeptat, co říkáte?

Nakonec, domnívám se, že i my dva bychom měli některé věci uvést na pravou míru a říct si k tomu svoje. Až budete mít chvílku, zkuste se prosím vrátit k tomu, jak jsem vám poprvé volal a žádal vás, abyste přijel do Brna. Já se pokusím o totéž. Cítím, že bychom toho měli hodně vysvětlit a já naopak něco... No, nešklebte se. Pravda je nebezpečná. Natož pak celá pravda. To, co vám vykládala Klára, rozhodně nemůže jít ven. Ne tak, jak jste to sepsal.

A v téhle svízelné situaci nejsem jenom já. Jestli má někdy Ztracená generace vyjít knižně, musíme si být maximálně jistí, že čtenář bude moci jakoukoliv pasáž, postavu nebo souvislost pokládat za fiktivní.

Ano, budeme předstírat, že jste napsal fikci, která si hraje na skutečnost. Jaká to postmoderna! Klidně se smějte.

Postup zachováme podobný jako u Hyperprostoru, tedy Dej holce jméno. Sestavíme chronologicky ony striktně realistické sekvence příběhu a následně zaměníme jména tak, aby souhlasila s těmi v Hirschově knize. Se všemi choulostivými okolnostmi naložíme stejně. Jde o tentýž okruh postav, ty dvě knihy spolu musejí korespondovat. Nemohu být jednou redaktor Hostu a podruhé Rovnosti, to by nešlo. Stejně jako Klára bude vždycky realitní makléřkou a Andrea Kalenská mladší partnerkou ve firmě s bytovými doplňky a solitéry.

Jestli tohle klapne, stane se Ztracená generace průsečíkem světa Revolucionářů a knihy Dej holce jméno.

Nakonec, a to je asi neoddiskutovatelné, bychom měli o spolupráci požádat samotného Hirsche. Generace koneckonců navazuje na jeho vlastní příběh.

Což mě mimo jiné vrací k tomu, o čem jsem hovořil na začátku.

Ta obálka, kterou jsem druhého dubna našel ve schránce, totiž naznačovala zásadní skutečnost: že Hirsch je zpátky v republice. Dokonce přímo tady v Brně.

Toho dne jsem byl opravdu nervózní, jako bych se chystal na schůzku. Možná dokonce na schůzku s Klárou. Je nejspíš příznačné pro celou Hirschovic rodinu, že do poklidného života neustále vnášejí zmatek.

Odpoledne mé myšlenky rozptýlil Martin Kalenský, kterému pro změnu do redakční pošty přišly rozvodové formuláře. Jeho žena Andrea se konečně rozhoukala. Nečekal to. Úplně ho to sebralo.

Z práce jsme šli rovnou do Švábky, abychom to celé probrali v klidu u skleničky. U druhé a u třetí. Kladl jsem mu na srdce, aby neudělal žádnou hloupost. Hlavně až se vrátí domů. On tvrdil, že tam stejně nikdo nebude. Andrea prý poslední dobou často přespává jinde. O tom jsem si myslel svoje, ale neřekl jsem nic.

Slíbil, že mi dá vědět, kdyby náhodou byla doma. Kdyby šlo do tuhého. Kdyby... No zkrátka jsem chtěl, aby věděl, že mi může zavolat. A pak jsem se vypravil na Královo Pole.

Oklikou. Přes Veverčí.

U zastávky Grohova jsem zahrnul vlevo, to už byla skoro tma a v patrech zářilo několik oken. Dobře jsem věděl, kam se dívat. Však jsem tenhle byt ve třetím poschodí navštívil několikrát. Sám, s Hirschem, s Klárou, s oběma. I za jeho záclonami se svítilo. Nic víc jsem vědět nepotřeboval.

39

Přiznání

Vyprávění Markéty Kuncové

Takže vy po mně chcete co?

Abych řekla, že jsem o tom všem věděla? Uvědomujete si, do jaký mě stavíte situace? Vy máte ale nervy. Přijít za mnou a tvrdit, že to vydáte tak jako tak, se mnou, nebo beze mě. A jestli k tomu něco mám... Ještě abych neměla!

Aha, vy chcete jenom upřímnost. No, máte ji mít. Koneckonců ani můj vlastní brácha s upřímností zrovna nešetřil. Teda ne že bych mu to měla za zlý. Já se taky nepovažuji zrovna za holku do nepohody. Ale vidíte, třeba taková Gertruda, ať už je to kdo chce, ta by měla pochopení.

Konečně někdo, kdo nemá potřebu ostatní dokola jenom poučovat, jak se má víst život.

Napadlo vás ale, jak k tomu přijdou ti chudáci Kalenští? Nebo ten redaktor... Hůvr. Vždyť to, co říká Klára, ho zničí. Úplně zničí. A Kalenský taky. V těch textech je až moc přiznání. To vám řekne každý, kdo má všech pět pohromadě.

Klidně se s váma znova sejdu a něco vám k tomu všemu řeknu, ale nechtějte po mně, abych někoho stavěla do nevýhodný situace, promiňte, ale to dělat nebudu.

Povím vám, jak to bylo s Tomášem a Jakubem. Tečka. Rozumíme si? Zbytek... je na vaše triko.

Abyste si nemyslel, vzala jsem si k srdci, co tam o mně brácha říká. Možná je načase být na chvíli hodná holka a úplně si to tady nepodělat, co vy na to?

40

Hybatelé

Ze vzpomínek autora

Lumír Hůvr měl pravdu. Zvonit u dveří, předávat obálku s rukopisem a nastavovat mikrofon bylo náhle cosi na způsob: Můžete nám prosím říci několik slov k případu... ke kauze... k obviněním...?

Stal se ze mne reportér s brašnou. Obcházel jsem lidi, domlouval si schůzky, vyčkával, než si přečtou tu kterou pasáž, upíjel čaj a zaznamenával každou jejich reakci. Tříkrát nebo čtyřikrát jsem byl u Kuncových doma, seděl v koženém křesle naproti Markétě, obklopený zbývajícími jedenácti díly sedací soupravy, pojídal sušenky, drobil na skleněný konferenční stolek a francouzskými okny hleděl do kvetoucí zahrady.

Načež jsem zavolal do Českého rozhlasu Brno Tomáši Vorlovi, jenž se nezřídka vyskytoval jak v Markétině vyprávění, tak v Jakubově rukopisu. Odmítl se se mnou sejít dříve, než mu e-mailem zašlu část rukopisu. Riskoval jsem, že jestli tak učiním, k následné schůzce už nedojde, ale nedalo se nic dělat. Mé obavy se potvrdily. Odepsal mi cosi v tom smyslu, že nemá, co by dodal. Necítí se být poškozen, ale ani povinen se jakkoliv vyjádřit.

Nezbylo mi než jeho postoj akceptovat.

Následovalo dostaveníčko s Andreou Kalenskou. Uskutečnilo se v Salonu Daguerre u stolu číslo tři, jelikož do místnosti pod točitými schody jít odmítla. Nejspíš k tomu měla své důvody. Nicméně v Salonu krom Stránského nikdo nebyl a ona, snad ve snaze na chvíli ze sebe shodit rozvodové břemeno, se s pohledem upřeným až kamsi k nárožním fasádám Moulin Rouge rozhodla navrátit se alespoň v myšlenkách do minulosti. Vzpomínala na Adama, na Kláru, na jejich plány. Na to, jak už tehdy, před bezmála dvěma lety, bylo její manželství na pokraji nesnesení.

Po večerech jsem sepisoval vlastní paměti, mezi něž počítám i tento nedlouhý text, a řadil je vedle těch, které mi zasílal Hůvr. Pokud jsem tedy – jelikož jeho přítomnost v Brně byla skutečně potvrzena – nepopíjel mátový čaj s Jakubem Hirschem v jeho bytě na Veverří. Jakub se vracel k počátku svého vztahu s Markétou i k aféře s Terezou Lerchovou a pokoušel se mi vysvětlit, že skotskou ještě nějakou dobu nevezme do úst, poněvadž ta poslední mu – vzhledem k sice nízkému, nicméně nečekanému množství obsaženého hydroxidu sodného – nepříjemně popálila jícen.

Čímž jsme se dostali k pravdě, respektive nepravdě o jeho bytu v Drážďanech, k tomu, co se odehrálo v Budapešti, i k jeho přání zdržet vydání knihy *Dej holce jméno*. Tvrdil, že musí počkat, než se Tereza vrátí z Maďarska, než odmaturuje a než zapomene, koho že to chtěla mít pod dozorem. Než se situace uklidní, kdo ví, třeba Tereza opětovně vycestuje nebo Jakub nalezne odvahu se jí postavit. Prozatím jej však zcela uspokojuje skutečnost, že se mu vrátila schopnost bezbolestně polykat.

Také jsem se připravoval na schůzku s Martinem Kalenským. Byl jsem si vědom toho, že nemůžeme v práci pokračovat, natož knihu později vydat, aniž by byl obeznámen s obsahem rukopisu. Nadto, nepronesla snad Klára Hirschová: O co jednodušší by bylo, kdyby všichni všechno věděli...? Avšak právě konfrontace Kalenského s verzí příběhu, kterou poskytla jeho žena, potažmo Adam Kunc, ve mně právem vyvolávala největší obavy.

Samozřejmě mi nezbyvalo než zvolit, podobně jako v Markétině případě, víceméně nátlakovou metodu: Kniha vyjde. Nyní je pouze na Kalenském, zda bude obsahovat i jeho pohled na věc. Nicméně oba, Hůvr i já, jsme věděli, že právě tahle strana mince je pro správné vyznění knihy klíčová.

Zašli jsme příliš daleko a na návrat neměl nikdo pomyšlení. Nechali jsme se vlákat do nebezpečné hry, jež začala houbou za trofejemi v podobě prožitých příběhů a jejich následným vystavováním

na odiv těm, kteří, jak výstižně odtušil Stránský, byli ochotni svým poslechem dát životu druhých smysl.

U stolu v Salonu Daguerre, v předvečer prvního máje, jsme pak na sebe s redaktorem Hůvrem vzali úlohu samozvaných hybatelů osudu.

Chopili jsme se práva rozhodnout nikoliv o literární postavě, ale o jedinci. A s politováním dnes musím konstatovat, že nejen o jednom.

Té noci jsme se usnesli, že nová éra jednoho společenství, tvořeného především milostnými a přátelskými vazbami, se nadále bude definovat nikoliv slepou důvěrou, ale především upřímností. A to upřímností všestrannou a nekompromisní, vedenou napříč generacemi od jednoho k druhému. Tím jsme se mimo jiné stali přímými původci dění, jež ve své kauzalitě o necelý týden později vyústí v tragickou smrt, víceméně na tomtéž místě.

41

Před svojí dcerou

Vyprávění Adama Kunce

Pátého května.

Půl osmé večer.

Konečného náměstí.

„Mám jenom chvíli. Co jsi mi chtěl?“

„Myslel jsem... že si uděláme pěkný večer,“ přiznal jsem a pohledem sklouzl z jejích rtů kamsi k nohám pohovky.

Andrea ani nemrkla.

„Dneska nemůžu,“ konstatovala. „Nejde to.“

„Posledně jsi taky nemohla,“ tentokrát jsem fixoval její rameno, ale docházelo mi, že příliš mnoho výčitek může učinit tohle dostaveníčko ještě kratším.

„Nemohla, no,“ pronesla věcně.

Už jsem se viděl, jak zbytek večera trávím v křesle namířeném do pokoje a pod lampou rozjímám nad podivnými statky vědy pradáv-
né a záslužné nebo jenom tak surfuji napříč stránkami s pornografií.
Obojí ve snaze ukrátit si chvíli, než se Klára vrátí od strýce. A to se
mi, přiznávám, ty garantované tři hodinky – dávala si záležet, aby
se nedopustila bezděčné intervence – zdály zprvu trochu málo.

V pokoji bylo šero. Svit monitoru dodával běžovému koberci
poněkud nazelenalý nádech a stojací lampa ozařovala rozloženou
deku tam u dveří do ložnice, kde na bříšku ležela Agáta a prakticky
nehnutě studovala obrázky leporela.

„Dřív jsi počítala s tím, že u mne přespíš.“

„Hele, nebuď protivnej. Taky můžu jít hned.“

„To samozřejmě nechci,“ řekl jsem zbytečně.

„Tak co chceš?“

Chtěl jsem s ní vypít lahev červeného, svléknout ji, pomilovat se, otevřít druhou lahev, napít se, zopakovat si to, chvíli zírat do stropu a bavit se jen tak, jako za starých časů. Políbit ji na rozloučenou a další měsíc plnit roli vzorného otce a partnera. Jenže. Tohle už jsem jí říct nemohl. Poněvadž tohle měla jaksi vědět sama.

„Jdeš za tím svým?“ tázal jsem se místo odpovědi.

„Možná jo. Záleží na tom? Já ti taky nekecám do toho, jak vedeš rodinu.“

„To nekecáš.“

„Tak vidíš.“

Ještě pořád stojíme uprostřed pokoje, Agáta si ještě pořád prohlíží obrázek malovaného kohouta a Andrea si ještě pořád nesundala kabát.

„Myslel jsem, že budeš mít pochopení.“

„Pro co?“

„Že mám rodinu, večery trávím v práci a taky nemám vždycky volný byt; koneckonců bydlím s Klárou. Není tak snadný zařídit, aby všechno klaplo.“

„Já vím...“ sklopila oči. Že by přece jenom pochopila? Možná se jenom zapomněla rozhlížet, co se děje kolem a že nic není jako dřív, nic není, jak bejvávalo.

„Tak pojď, ochutnáme to víno, ať vím, jestli ho mám koupit i příště,“ zkusil jsem jí vzít kabát, nebránila se. Dokonce si sama odmotala šálu.

Odšpuntoval jsem lahev. Rozlil do dvou sklenic. Jednu podal své návštěvnici, a než se napila, vzal jsem ji kolem pasu a políbil.

Agáta se převrátila na záda a předběhla tak tabulky o necelý měsíc. Vzal jsem dceru do náruče, posadil ji do přenosné sedačky a chystal se přinést karafu s vodou.

Cestou do kuchyňky jsem ještě jednou přivinul Andreu, rozepnul jí knoflík u košile a špičkou ukazováku jí přešel od brady po rýhu mezi ňadry. Opět se nebránila. Ale to bylo taky všechno. V jedné

ruce víno, druhou svěšenou u pasu. Nabídka se neseťkala s poptávkou.

„Můžeš mě laskavě přestat osahávat před svojí dcerou?“ pronesla rozhodně. Já ustoupil.

„Tak tohle ti vadí?“

„Co?“

„Že mám dítě... Proto sis našla jinýho. Protože dítě je problém. Dítě byl vždycky problém.“

„Nezačínej s tím.“

„Tak v čem je ten rozdíl?“

„Ona je ten rozdíl,“ ukázala na Agátu, která si právě zkoumala dlaň, jako by ji nikdy předtím neměla, „poslouchej, ty máš ted' svůj život a já mám taky svůj...“

Zastavil jsem se na půli cesty ke kuchyňské lince a pozoroval, jak Andrea chvatně dopíjí svojí sklenici.

„Chceš říct, že lidi, co nemají děti, se zásadně nebaví s těmi, kteří je mají? To je teda pěkně uhozený.“

„Ne, miláčku,“ shrábla z pohovky šálu i kabát a cestou ke dveřím se u mne zastavila. „Jenom jsem přišla na to, že lidi, co nechtěj mít děti, nemaj spát s těma, co je mít chtěj,“ nadechla se a podala mi prázdnou sklenku. „A tohle víno už nekupuj.“

42

Porcelán

Vyprávění Andrey Kalenské

Když se teď vracím k té noci z pátého na šestého května, je na ní pro mne pořád ještě něco hrozivého. Stejně jako na všem, co následovalo potom.

K Adamovi jsem šla rovnou z práce. Od něj jsem pak kolem osmé zamířila nejprve domů, abych si zabalila čisté věci a vzala si auto. Nic z toho by mi za jiných okolností nezabralo víc než deset minut. Vyházet obsah kabelky, sbalit nový, projít kolem Martina, popadnout klíčky od vozu a pak už si to svištět podvečerem za svým milým do Židenic.

Jenže Martin na mne čekal s napřaženou paží. Měl pochopitelně za to, že se vracím od Adama, což byla pravda.

Ale neměl ponětí, jak to tou dobou mezi mnou a Adamem bylo, a ani na chvíli si nepřipustil, že bych mohla mít ještě někoho jiného. Bůhví, jak by reagoval, kdyby znal celou pravdu.

Každopádně domněnka, že se vracím od milence a zrovna ten den – že už jsme každý dávno podepsali rozvodové formuláře, nehrálo prakticky žádnou roli –, byla tím, co jeho zoufalství přetavilo v hněv.

Udeřil mě a mrštil mnou o šatník. Křičel a rozbíjel všechno, co mu přišlo pod ruku. Vybavuje se mi, že těsně předtím, než prohodil svůj pracovní laptop skleněnými dvířky skříňně s porcelánem, mě držel křečovitě za klopky saka a křičel: „Proč jsi mi neřekla, že to dítě nebylo moje?!“

Pravda, neřekla. Ale taky jsem nikdy neřekla, že bylo. Proč? Protože jsme se o tom nikdy nebavili. Nikdy na to nepřišla řeč.

A přitom by ta otázka bývala nasnadě: Tehdy před dvěma lety to ještě s Adamem bylo živé. Jenže na rozdíl od Adama se můj muž nikdy nezeptal. Na to byl moc velký srab.

Měla jsem mu to vysvětlovat? Neřekla jsem ti to, protože jsi srab...? Měla? Určitě ne.

Ale něco ve mně už chtělo mít tu věčnou polopravdu za sebou. Řekla jsem to vám. Věděla jsem, že to použijete do té vaší knihy, a v tu chvíli to konečně bylo za mnou. Uzavřené. Rozvod od stolu a od lži.

Vy jste za Martinem přišel a nechal ho, ať se s mým doznáním popere. Neudělal jste nic, s čím bych předem nepočítala. A Martinův vztek, alespoň té noci, nebyl namířený ani proti vám, ani proti mně. Došlo mu, že selhal. Ne protože mě neuhlídal, ale protože nikdy nebyl takovým manželem, aby mi stál za to, říkat mu celou pravdu. Nechovat k němu lítost, ale úctu.

Nechápal, proč mu do té chvíle proboha nikdo neřekl, že prohrál.

O to méně mě překvapuje, že měl druhý den potřebu se omluvit a něco, alespoň něco, napravit. A že v průběhu jedné noci dospěl k názoru, že stojí za to napsat vám tu svoji malou smutnou pravdu. I to ale nejspíš podnikl v naději, že bych mu pak možná mohla odpustit.

Což mi přijde ještě smutnější.

43

Opona

Vyprávění Milana Stránského

Venku vál chladný vítr, mrholilo a bylo lezavo.

Brnem se proháněla studená fronta. Poslední úděsný počasí před náhlým příchodem zmatení ve smyslu předbíhajícího se léta. Za barem jsem stál už od čtyř. Ted' bylo ale skoro půl devátý a čekala nás nekonečná noc. Ti, co přicházeli, prochladlí a zmožení poryvy větru, aby se zahřáli čajem a kořalkou, to cítili taky.

Toho dne jsme se měli sejít všichni. Všichni, co jsme navštěvovali skrytou místnost pod točitým schodištěm, kde by, být tohle vyprávění Stephena Kinga, stál krb a nad jeho římsou se skvěl záhadný nápis Důležitý je příběh, nikoliv vypravěč. Jenže tohle nebyl New York, ale Brno, a nikdo z nás nebyl King ani Emlyn McCarron.

I tak jsme šestýho ledna cítili předzvěst něčeho hrozivýho. Něčeho, na co budeme sami, jelikož jsem uposlechl přání bytosti zvané Gertruda Steinová a na dveře vyvěsil tabulku s křídovým nápisem Uzavřená společnost.

Od sedmi se mnou klábosil Adam, kolem čtvrt na osm dorazila Gertruda a s ní její skvadra intelektuálek. Mezi nima punčochatá, podřobaná a nakonec ta, co jsem ji klátil loni v červenci nahoře mezi černými a bílými čtverci. Ale netvářila se, že by mě poznala. Nebo se jen styděla před kámoškama, kdo ví.

Pak tu byl vytáhlý mladík s vyholenou hlavou a bez prstů na levý ruce. Objednal si jedno lahvový, jinak neřekl nic.

Čekali jsme na sebe dole, mimo jiný abych, až udeří půl devátá, mohl zamknout hlavní dveře a odejít nahoru společně s nimi.

Přibližně v osm jste vešel vy s redaktorem a hned nato Jakub a Klára Hirschovi včetně Agáty v přenosný sedačce.

Objednal jste si skotskou bez ledu a cosi jste si špital s Hůvrem.

Pak jste šli spolu do salónku. A s váma všichni krom Adama a Jakuba. My tři jsme si měli o čem povídat. Tlachali jsme. O ženských a o Maďarech, dílem jako staří veteráni, dílem jako smetánka na Západním vejci, tam co stával maják a vrhal nazelenalý světlo, který J. Gatsby vyhlížel.

My tři jsme se otočili, když se masivní dveře napravo od baru otevřely a vešla Andrea Kalenská v krémovém kabátě s opaskem, celá navoněná, ale prochládlá, v ruce kapající deštník, na očích, bůhvíproč, sluneční brýle. Za loket si vedla chlápka střední výšky. Strniště, široká čelist, oči černý rybíz, mokré vlasy do čela.

Každý to svoje Dobrý večer směřoval k někomu jinému. Andrea ke mně, jelikož Jakuba neznala, a navíc si vedla společnost, takže Adam stál víceméně na posledním místě. Hned za bontónem.

Že její doprovod adresoval pozdrav Jakobovi, si Andrea nevšimla a hodlala ho veškerenstvu představit, jenže:

„My už se známe,“ kvitoval Jakub Hirsch a nastavil pravici.

„Rád vidím, že jste.“

„Živý a zdravý?“ zasmál se Jakub a ohlédl se po přísedícím:

„Adame, tohle je Tomáš Vorel, vyprávěl jsem ti o něm.“

„Těší mě,“ podali si ruce. Pak jsme si potřásli my. Taky už jsem o něm slyšel. Zhruba v ten samý čas, když se mi Jakub poprvý zmínil o Adamově sestře. Bavili se nyní, jako by je spojovalo... přinejmenším tajemství. Ale to odbíhám.

Jak se s ním proboha seznámila Andrea, mi bylo záhadou, ale na nic jsem se neptal. Zvykl jsem si, že na tomhle místě, respektive na tom za skleněnou mozaikou, se právě takové věci dávají k dobru jako první.

Nicméně Vorlova přítomnost tu byla tak nějak nemístná, do našeho kruhu nepatřil. Začínal jsem mít dojem, že ho Andrea přivedla hlavně kvůli Adamovi. Z toho nebo onoho důvodu. Nechtělo se mi spekulovat.

„Všichni už jsou nahoře v salóнку, běžte za nima. Já tady jenom pozamykám...“ instruoval jsem je a roztočil si pivo, abych v Klubu neseseděl nasuchu.

Ještě jsem slyšel jejich kroky, jak stoupali po dřevěném schodišti, když jsem ze skříňky vytáhl svazek klíčů, mimo jiný k bílým dveřím do chodbičky, co vedla k hlavnímu vchodu.

Měl jsem zamknout, dokud byl čas.

Do dveří se vedrala nová postava. Další chlap.

A sháněl se po své ženě.

„Je tady? Andrea Kalenská! Ptám se vás, je tady?“ jeho hlas zněl zoufale.

Najednou se ocitl moc blízko, anebo já dělal za barem moc dlouho na to, abych nepoznal, že je pod parou. A pořádně. Soudě dle dechu to měl na svědomí Che Guevara.

Bohužel, moc dlouho jsem váhal, abych ještě dokázal Kalenskou věrohodně zapřít.

„Musím s ní mluvit!“ To už se za ní hnál po schodišti. Nešťastník dobíhající fiakr, co jím odjíždí poslední láska. Hlupák, co se snaží o nemožný. Napravit svoji chybu.

Vybavily se mi Andreiny sluneční brýle. To jsem se dal do pohybu.

„Nechte mě, musím s ní mluvit! Andreo!“ slyšel jsem jeho hlas z patra, a jakmile jsem nahlédl do salóнку, spatřil jsem rozrušený hlouček, kterým se Martin Kalenský prostrkal k těm, co se diagonálou ubírali na dámský záchodky.

Tam se mu, tuším, naskytl pohled na jeho ženu a Vorlovu ruku kolem jejího pasu. Adam se mu pokusil zatarasit cestu, ale Martin se mu vysmekl. Rázoval na dámy.

„Co se to tady, ksakru, děje?“ křičel.

„Klid, nech to být,“ chytil se ho redaktor Hůvr. „Slyšíš, sedneme si a...“

„Ty mi máš co vykládat! Že jsem tě vůbec poslouchal!“ utrl se na něj kolega a odsunul ho stranou.

„Co ty seš zač, co? Co jdete, do prdele, dělat?“ chytil Vorla za loket, pootočil si ho čelem k sobě a částečně mu zastoupil cestu otevřenými dveřmi do Klubu.

Dívky instinktivně couvly.

„Uklidni se!“ houkl na Martina Hůvr.

„Já vůl se ti šel ještě omlouvat!“ adresoval Martin výčitku své víceméně bývalý manželce.

„Nech ji být!“ křikl Tomáš Vorel.

„Nebudeš mi říkat, co mám dělat!“

A v ten okamžik Martin do Tomáše strčí a ten ho pěstí zasáhne částečně do lícní kosti, částečně do nosu. Martinovi se z nozder bez varování spustí redundantní množství temně rudý kapaliny.

Nešťastník si v krvi smočí prsty a překvapeně si je prohlíží. Někte-
rým z nás, co tam postáváme s přízračnou pasivitou, pomalu dochází, že se za celou dobu neohlídl. Nevěděl. A tak se navždycky zapíše do paměti domu jako tragicky směšná, směšně tragická postavička, která o krok ustoupí.

Tomáš ve zbytku duchapřítomnosti po Martinovi hrábne. Ale zbytečně. Jeho prsty rozvíří vzduch a Martinovo tělo padá vzad po strmý ploše točitého schodiště. Ohýbá se, kroutí a podél zábradlí mechanicky směřuje k zemi.

Najednou leží dole. Stočený a hadrový. Ještě před malou chvílí dýchalo. Ještě před malou chvílí nemělo zlomený vaz.

Konečně se mi podaří protáhnout se zkoprnělým shromážděním ke dveřím, seběhnout dolů a dovtípit se, že tady, tou jednou nepřesně mířenou ranou, jeden příběh skončil.

Zbytek už byly jenom blikající světla vozů, zbytečná siréna poněkud zbytečný záchranky. Předsledová hlídka. Otázky a odpovědi.

Zase jsme vyprávěli. Tentokrát těm dvěma v uniformách, a pak dalším... a bylo nám jasné, že něco... něco zásadního... jsme přehnali.

Jeden zbytečný manžel se dočkal své zbytečné smrti. Venku vál chladný vítr, mrholilo a bylo lezavo. Poslední úděsný počasí před náhlým příchodem zmatení ve smyslu předbíhajícího se léta.

44

První doslov

Vyprávění Kláry Hirschové

Léto začalo už nějak v polovině května. A následující rok ještě o kus dřív. Na mezinárodní den tance jsme s Aťou hopsaly do rytmu jazz-folkovýho tria přímo před Místodržitelským palácem, horkej silnej vítr zvedal prach a sušil rozepnutý košile. To bylo bezstarostný léto devětadvacátýho dubna dva dvanáct.

Léto dva jedenáct se ale ještě vedlo ve znamení otázek a odpovědí... a zase dalších otázek. Na mě, na Adama, na kohokoliv.

Jak se cítíš? A co tvoje sestra? Už víš, co budeš dělat? Nechceš k nám někdy přijít? Uvidíš, bude ti líp.

Změnila se Markéta? Rozhodně ne tehdy. Šestýho května v Klubu chyběla, a to byla zvaná. Chyběla, přestože svůj mladej bezdětnej čas trávila ve městě. Krátce po tý tragický události znovu odjela. Pro změnu zvolila Irsko, jenže tentokrát tam zůstala dobrýho půl roku. Adam se domnívá, že si tam někoho našla. Nejistili jsme koho. Ani když se o Vánocích zastavila u rodičů, aby se pak po Novým roce vrátila na sever. Že by Zmoudření Dona Quijota? Vlastně jsem nečetla ani Cervantese, ani Dyka, takže kdo ví. Ale většinu svejch věcí z Novejch sadů si tentokrát zabalila s sebou, zbytek včetně cella převezla k rodičům a na dálku pak vyřídila ukončení nájemní smlouvy. Krabice s nápísem Jakub spolu s tím, co nechtěla vozit ani tam, ani tam, skončila v kontejneru na odpadky uprostřed sídliště.

Jakuba přijali v polovině července do redakce Hosta jako náhradu za Martina, takže krom příjmu ze sázavskýho bytu má teď něco navíc, co mu pokrejšvá náklady na pití a psaní. Nedávno měl návštěvu z Prahy. To se za ním zastavila Jindřiška, jeho bývalá žena. Nikdy jsem vám o ní neřekla? Promiňte, nenapadlo mě, že o ní nevíte.

Myslím, že se spolu zasejc bavěj. Je na ně hezkej pohled. Někdy jede on za ní. Ale jinak si domů tahá mladý autorky, holky mého věku, samozřejmě. Holky mého věku jsou totiž nejlepší. Už se nedá říct, že by neměly rozum, ale ještě ho nemají zbytečně moc.

Taky říkal něco, jako že se vrátí k té vaší první knize. K Revolucionářům. Mluvili jste o tom spolu? Rád by se zasadil o přepracovaný vydání nebo tak něco. Tomu vy budete rozumět spíš.

A vůbec, nemohli bysme si tykat? Už mi to přijde takový ujetý, nezdá se vám? Platí.

Připomeň mi prosím tě, na co jsem ještě... Aha, na Gertu, jasně. S Gertou jsme nejlepší kamarádky. Což má bohužel za následek, že teď kouřím víc než kdy dřív. Ale jak to mateřství taky jinak snášet, že jo... Někdy, když si Atú vezmou na hlídání Kuncovi, vyrazíme si ven ve třech. Já, Gerta, Adam. Ne, nespíme spolu všichni tři. Ne. Tahle etapa je passé. Říká se to tak, ne? To slovo se mi líbí. Passé... Jak roste Agáta, my rosteme s ní. Na tyhle skopičiny už nikdo z nás nemyslí, jestli mi rozumíš. Není proč si něco rozjíždět. Svýho času jsme si to rozjeli dost. Neříkám, že nepřijde nějaká recidiva, to ti slibovat nebudu. Ale prozatím to vypadá na dlouhý, dlouhý období všestranné věrnosti, jestli něco takového vůbec existuje.

Myslím, že Andrea by už asi taky zůstala s Tomášem. Neudělal nic špatného. Alespoň nikdo z nás to tak nevidí. Jenom se ji snažil chránit. Jednou je ale v tom jejich příběhu až moc lítosti. Moc na to, aby to mohlo fungovat.

Andrea si najde někoho zvenčí a Tomáš taky. A všichni si budeme hňácat tu svoji přítomnost, jak uvážíme za vhodný. Každý sám a po svém.

Stačí ti to takhle? Já už k tomu asi víc nemám.

45

Druhý doslov

Vyprávění Lumíra Hůvra

Zase zbývaly dva dny do Vánoc.

Půl roku od Martinovy smrti uběhlo v prapodivném vakuu. V redakci Hostu jsme za dlouholetého kolegu drželi smutek. Jenže to nešlo věčně. Bylo načase se přes Martina přenést. V polovině července jsem na jeho místo doporučil Jakuba Hirsche a ten jej bez rozmýšlení přijal. Mám tedy nyní ještě mladšího kolegu, než jsem míval dříve. Stává se ze mne redakční kmet.

Třiadvacátého prosince jsem měl v plánu pozvat k nám Jakuba na oběd.

Večer předtím jsem proto otevřel spodní zásuvku pracovního stolu, abych z ní vytáhl stoh potištěného papíru ve žlutých deskách. Právě takto jsem skladoval, prakticky bez jakýchkoliv zásahů, rukopis Ztracené generace od chvíle, kdy jste mi dodal chybějící kapitoly. Tedy přepracovanou verzi Martinovy zповědi, poslední vzpomínky Adama Kunce a Andrey Kalenské, Stránského líčení květnového setkání v Klubu a Klářino srpnové dobrozdání. Od té doby jsem na knihu nesáhl. Dokonce jsem zmíněné fragmenty ani nečetl. Nenačázal jsem se ve stavu, kdy bych si mohl připomínat, co se tehdy událo. Některá úmrtí zkrátka odeznívají jen velmi zvolna.

Martinův odchod z tohoto světa po schodech dolů mě trápil a přiznávám, že jsem chtěl s Jakubem po obědě nad rukopisem posedět, až budou Lucie s Alžbětkou na nákupech... abych se s ním poradil, co dál.

Cítil jsem, jak ve mně svádí boj redaktorská ješitnost, která práci na knize nechťela nechat nedokončenou, s přirozenou lidskou touhou texty sprovodit ze světa jako ty, na kterých leží vina. Ale samozřejmě za večerů, jako byl ten, který popisuji, kdy se ve ve-

dlejšími pokoji Lucie dívala na ztlumenou televizi, aby nerušila spící Alžbětku, kdy jsem si otevřel lahev Jacka Danielse, abych vnesl do myšlenek řád, za takových večerů jsem se užíral neodbytnou myšlenkou, že tohle všechno jsme spískali my dva. Myslím vy a já.

Dali jsme do pohybu něco, co mělo zůstat, jak bylo, nebo jsme pouze uspíšili tak jako tak nevyhnutelný zánik? Měli jsme my mít ten rozum a převzít zodpovědnost, nebo poslušně plnit přání zúčastněných?

Nikam to nevedlo a na okamžik se mi zdálo, že tahle kniha je zkrátka příliš nebezpečná. A navíc stejně tak nesmyslná jako Martinova smrt.

Na jedné straně jsem si přál, aby Jakub podpořil můj záměr knihu jednoduše prohnat skartovačkou a soubory vymazat. Na straně druhé jsem tajně doufal, že mi to rozmluví.

Právě Jakub by totiž mohl chápat, že jediné, co může Martinově smrti navrátit smysl, je právě dokončení a vydání Ztracené generace. Někde za křivým šklebem víníka a alkoholovým oparem jsem toho večera cítil, že jestli tuhle knihu zničím, byla Martinova smrt opravdu v plné míře zbytečná. A to jsem příteli a kolegovi udělat nemohl. Každá předčasná ztráta života by měla mít svůj nepopíratelný význam. Pozitivní důsledek. Bezprostřední přínos.

Když jsem se ovšem již poněkud přiovilý prohrabával obsahem hluboké zásuvky, s povzdechem jsem usoudil, že jsem nejspíš proti původnímu záměru přinést si jej na svátky domů musel rukopis nechat zamčený v redakci.

V ten okamžik vrzla podlahová prkna kdesi za mými zády a ženská ruka pomalu odložila žluté desky do svitu stolní lampy.

„Hledal jsi tohle?“ zeptala se Lucie.

Neodvažoval jsem se ohlédnout. Báł jsem se jejích očí. Báł jsem se té krátké svislé vrásky, která znamená přešlap. Báł jsem se, jelikož právě takto zpravidla vypadá příchod boží prozřetelnosti. A já věděl, že jsem vinen, jelikož, ano, v ten okamžik nemohlo přijít nic jiného než spravedlnost.

„Já jsem... já...“ nenacházel jsem slova a pomalu, s bázní, lítostí a pokorou stoupal očima po její paži, která rukopis odložila.

„Promiň, neměla jsem to číst bez tvého vědomí,“ pronesla oproti mému očekávání tiše, jako to dělávala, když mě nechtěla polekat.

„Omlouvám se,“ zachytil jsem její pohled a neopovažoval se jí dotknout. Chtěl jsem před ní pokleknout a prosit za odpuštění, ale ona mou nešťastnou hlavu, snad že si toho všimla, podržela v dlaních tak, aby mi mohla zpříma hledět do očí.

„Já vím,“ promluvila kamsi do prázdna mé hrudi, „ale nemusíš se tu trápit.“

„Já nechci odejít... nechci za ní.“

„Vím, že sis vybral,“ konstatovala ta svatá. „Nechci, abys odešel. Jenom kdybys tu neměl být šťastný. Ale tebe spíš mrzí... co bylo.“

Přikývl jsem.

Do očí se mi draly slzy.

„Už nechci, aby tě to trápilo. Dřív jsem chtěla, ale teď...“

„Ty jsi o tom...“

„O Kláře jsem věděla od začátku. Netušila jsem, co mám dělat. Jak naložit s ní. S tebou. Tak jsem si řekla, že nejrozumnější bude počkat. Ono se vyjasní. Bud' odejdeš od ní, nebo od nás.“

„Ale já bych od vás nikdy...“ šeptal jsem.

„Teď vím, že jsi mi byl celou tu dobu věrný.“

„Ale já jsem...“

„Celou tu dobu, co jsi odcházel za Klárou, jsi myslel na to, jak mi tím můžeš ublížit. Jak tím ublížíš Alžbětce. Jsem si jistá, že nic z toho jsi vlastně dělat nechtěl. Četla jsem, jak ses to s ní snažil ukončit prakticky na každé schůzce a jak se ti ulevilo, když si Klára našla vlastní život a ty ses mohl vrátit k nám.“

„Já nevím, jak bych ti...“

„Nic neříkej. Tohle je věrnost. Že jsi na nás ani na chvíli nezapomněl. Pořád jsi s námi počítal.“

„A ty se mnou... taky ještě počítáš?“

„Hlupáčku,“ pronesla a pro lásku mi odpustila. A pak mě objala jako dítě. Jako dítě, které nedokázalo usnout.

A já na okamžik uzřel, že to Martin se přihlásil o smysl svého konce, to on mě, chybujícího, nadobro vykoupil.

46

Třetí doslov

Vyprávění Adama Kunce

Po horkém létě dva tisíce dvanáct následoval svěží, sluncem zalitý podzim. Čtyřka nás po kolejkách tlačila do kopce k Náměstí Míru. Agáta už dobrého půl roku obstojně běhala, ale na Kraví horu to bylo přece jenom daleko. Jakub ji celou dobu držel v náruči, zatímco my s Klárou jsme debatovali nad tím, jestli je dost větrno.

Neměli jsme vlastního draka, ale Lumír nám slíbil, že přes noc zkusí poslepoovat jednoho navíc. Jakmile Jakub ratolest postavil do trávy, hnala se bez váhání do svahu. Zpomalila až pár metrů od nápadné dvojice: starší muž, malá slečna.

„Tajemství je v ocasu, vidíš?“ ukazoval mi Lumír dlouhý špagát ovázaný tyrkysovými pentlemi. „Musí držet spodní část draka dole, ale ne zas tak moc, aby ho nestáhl k zemi.“

Pokýval jsem a Lumír mi předal naviják s vlascem.

„Zkus si to. Příští rok už bys to měl zvládnout sám,“ ušklíbl se a předal mi naviják a žlutého draka na vlasci.

„Lucie nepřijde?“

Lumír zavrtěl hlavou a vítr mu zčechrал řídké šedé vlasy. Copatá Alžbětka si zatím ze země hrdě prohlížela svého vlastního draka vysoko nad hlavou, podotýkám, podstatně většího, než byl ten náš.

„Bude asi ještě chvíli trvat, než se s Klárou bude chtít znovu sekat,“ zhodnotil s pohledem upřeným kamsi k Žabovřeskům. „Už dávno na ni nemá vztek. Jen potřebuje čas. Stačí mi, že jí nevadí, když se my čtyři zase vídáme.“

„Možná že kdyby někdy přišla a viděla, že každý už máme svoje...“ nakousnul jsem.

„Určitě by z vás měla radost,“ ohlédl se ke Kláře, která Agátě právě urovnala vlněnou čepici, načež ta si ji opětovně strhla a s opovržením pohodila na zem.

Rozběhl jsem se s lankem v ruce podél svahu a za sebou vláčel třepetající se geometrickou tvář. Ta se vznesla vzhůru a roztočila naviják.

Alžbětka tleská. Agáta se posadí do trávy a s přimhouřenýma očima hledí na oblohu.

Lumír předá dceřina draka Jakobovi a pomalu vykročí směrem k okraji parku, odkud jsme prve přišli.

Alžbětka se rozběhne v otcových stopách. Od zastávky tramvaje do kopce míří ženská postava.

Klára bere Agátu do náruče.

Já s Jakubem semkneme řady a naši draci jako jeřáby nad Petrovem shlížejí shůry na nás, na Lumíra, Alžbětku a Lucii. Na město a všechny jeho více či méně přípustné asymetrie.

Ediční poznámka

Text knihy, z níž jsme vycházeli při zpracování našeho vydání, prošel jazykovou redakcí Olgy Macákové.

Redakce MKP

Lukáš Vavrečka
Ztracená generace

Ilustrace na obálce Login/Shutterstock.com
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 18. 8. 2023

ISBN 978-80-274-3479-4 (epub)
ISBN 978-80-274-3480-0 (pdf)
ISBN 978-80-274-3481-7 (prc)